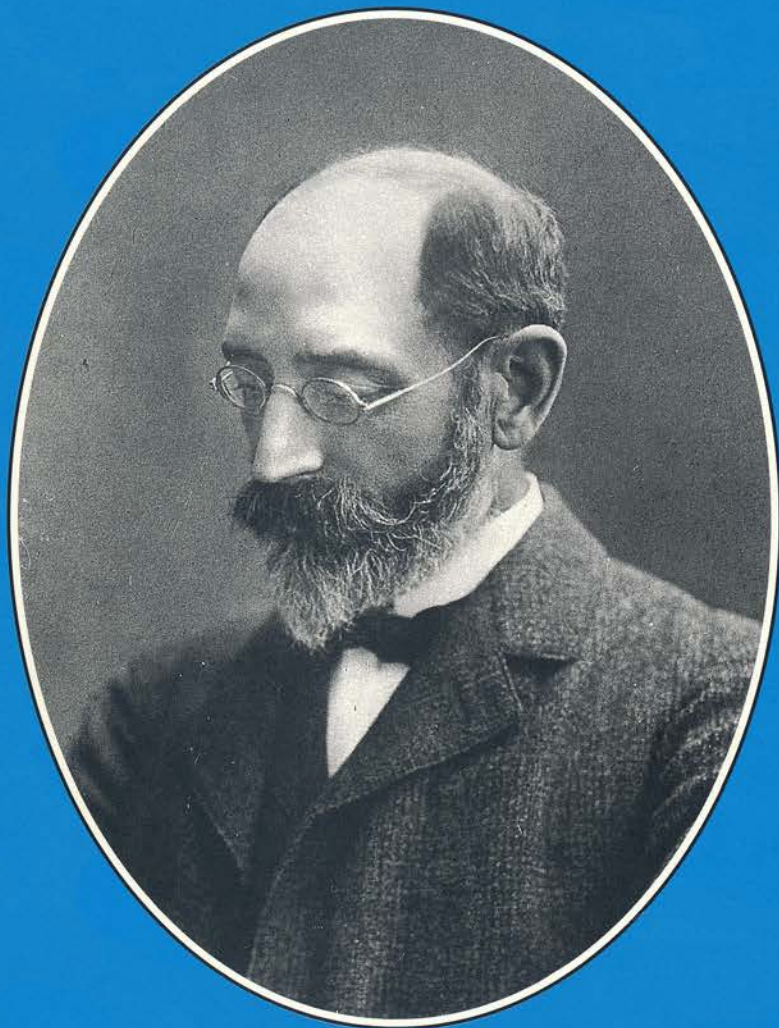
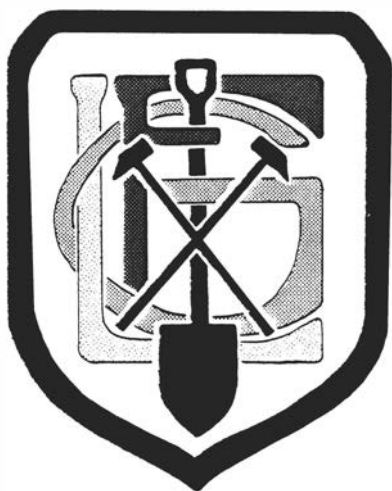

**Lunds Geologiska
Fältklubb
1892 - 1992**

**Lunds Geologiska
Fältklubb
1892 - 1992**

LUND 1992

Omslagsbild J C Moberg

Lay-out och produktion: Sven Stridsberg

Lunds Geologiska Fältklubb
Sölvegatan 13
223 62 LUND

ISBN 91-630-1267-7

Tryck Schmidts Boktryckeri A-B, Helsingborg 1992

FÖRORD

Det hade varit mycket intressant att veta vad Lunds Geologiska Fältklubbs skapare, Johan Christian Moberg, 1892 skulle ge för svar på frågan: "Hur tror docenten att Fältklubben kommer att se ut om 100 år?" Tyvärr finns inga sådana profetior nedtecknade, om nu frågan någonsin ställdes, men vi hoppas att Moberg skulle vara tillfreds med dagens förening. Säkerligen skulle han vara missnöjd med den totala stagnation av fältarbete som utförs i föreningens regi, eftersom syftet med Fältklubben faktiskt var gemensamma fältstudier. Dessa skulle företrädesvis bedrivas i Fågelsångsdalen öster om Lund, ett område som beskrivs i detalj av Per Ahlberg på sidan 27 och framåt.

Premisserna för fältarbete har emellertid kraftigt förändrats och vi vågar hoppas att Moberg skulle uppskatta att föreningens medlemmar genom anslag från Mobergs stipendiefond nu kan fältarbeta över hela Skandinavien. Jubileumsåret 1992 var det tillgängliga stipendiebeloppet närmare 30.000 kr. En annan, vad vi hoppas är en förmildrande, ursäkt är den årliga exkursion som Fältklubben företar till mer eller mindre avlägsna mål, för att på plats studera och diskutera olika geologiska företeelser, helt i Mobergs anda. Som framgår i Gerhard Regnélls historiska tillbakablick över Fältklubbens initiativtagare, som börjar på sidan 9, så fanns det inga hinder att bedriva ett bra fältarbete varken under kyla, regn eller snöglapp...

Målsättningen att ha månatliga möten där man genom föredrag och diskussioner belyser olika geologiska spørsmål klarar dagens förening helt enligt Mobergs intensioner.

Vid ytterligare jämförelser mellan Fältklubben på 1890-talet och dagens förening så ser man också hur medlemsrekryteringen kraftigt förändrats. Till en början var nyrekryteringen mycket begränsad och efter 10 års verksamhet var medlemsantalet bara drygt ett dussin. Idag händer det att vi väljer in halva detta antal vid ett vanligt månadsmöte och under jubileumsåret 1992 invaldes Lunds Geologiska Fältklubbs 800:e medlem. Det "aktiva" antalet kan uppskattas till upp emot 100, en aktningsvärd siffra med tanke på det geologiska ämnesområdets begränsning. Den gamla dominansen av lärare och forskare i föreningen har idag ändrats något och studenterna överväger i antal. Dock är styrelsen, och har alltid varit, rekryterad ur lärar- och forskargrupperna.

Förskjutningen mot en studentmajoritet i LGF innebär på intet sätt att lärare och forskare vänt föreningen ryggen. Tvärtom, med ytterst få undantag är samtliga dessa medlemmar och det är istället det stora intresset för föreningen hos studenterna som läser geologi som medfört förändringen. Även om relationerna mellan lärare och studenter idag är mycket otvungna så har Fältklubben blivit ett populärt forum för alla slag av geologiska diskussioner, alla till fromma. Det är trots allt kanske lite lättare att diskutera med sin lärare över en god middag än i en välfylld föreläsningssal.

Även om Fältklubben vid sin början inriktade sig på arbete i Sverige, speciellt i Skåne, så har de internationella kontakterna varit många under årens lopp. Dessa inleddes redan under 1930-talet och idag är det snarare regel än undantag att gästande

utländska forskare framträder med föredrag vid föreningens månadsmöten, vanligen flera gånger om året. Vidare har exkursionsmålen blivit mera avlägsna och resan till Sardinien under början av 1970-talet markerar Fältklubbens gränslösa geologiska nyfikenhet. Under jubileumsåret har styrelsen dragit upp riktlinjerna för Fältklubbens andra sekel genom att planera en exkursion till Solnhofen och Holzmaden i Sydtyskland våren 1993.

Närheten till Köpenhamn har medfört att vi alltid haft nära kontakt med våra danska kolleger och ett gott samarbete har alltid funnits mellan den geologiska föreningen vid Köpenhamns universitet, STENO, och LGF. Detta samarbete utmynnade 1983 i ett årligen återkommande arrangemang där studenter och forskarstuderanden från våra båda universitet träffas och genomför ett symposium med föredrag och posters. Dessa möten alternerar mellan Lund och Köpenhamn och under senare år har vi även haft glädjen att hälsa geologstuderanden från Århus välkomna. Dessa tidiga kontakter mellan studenter och forskarstuderanden bedömer vi som mycket värdefulla och de gagnar redan samarbetet mellan färdigutbildade geologer.

Kontakter med vårt södra grannland Tyskland började försiktigt redan under det kalla krigets dagar med en exkursion till Rügen och Greifswald. Tyvärr försvårade de politiska förhållanden ett

nära samarbete, men den stora omvälvning som skett under de senaste åren gör att vi ser fram emot goda möjligheter till gemensamma aktiviteter, framför allt på exkursionsnivå. Kontakter har redan inletts med såväl lärare som elever vid universitetet i Greifswald.

Verksamheten inom Geologiska Fältklubben kan inte enbart bedrivas efter de premisser som gällde för 100 år sedan utan vi måste även se framåt och försöka anpassa arbetet så det återspeglar dagens förutsättningar. Som framgår ovan görs detta framför allt med Mobergs stipendiefond som hjälper forskarstuderanden med finansiering av fältarbeten över hela landet, men med tanke på den allmänna internationaliseringen samt föreningens ständigt ökande avkastning för stipendier kommer säkert snart även fältarbete utomlands att kunna finansieras med fältklubbsmedel. Vi är förvissade om att Johan Christian Moberg, samt de andra stiftarna av Lunds Geologiska Fältklubb, skulle godkänna denna anpassning. Det viktigaste är ju trots allt att bidra till ökad förståelse av olika geologiska problem.

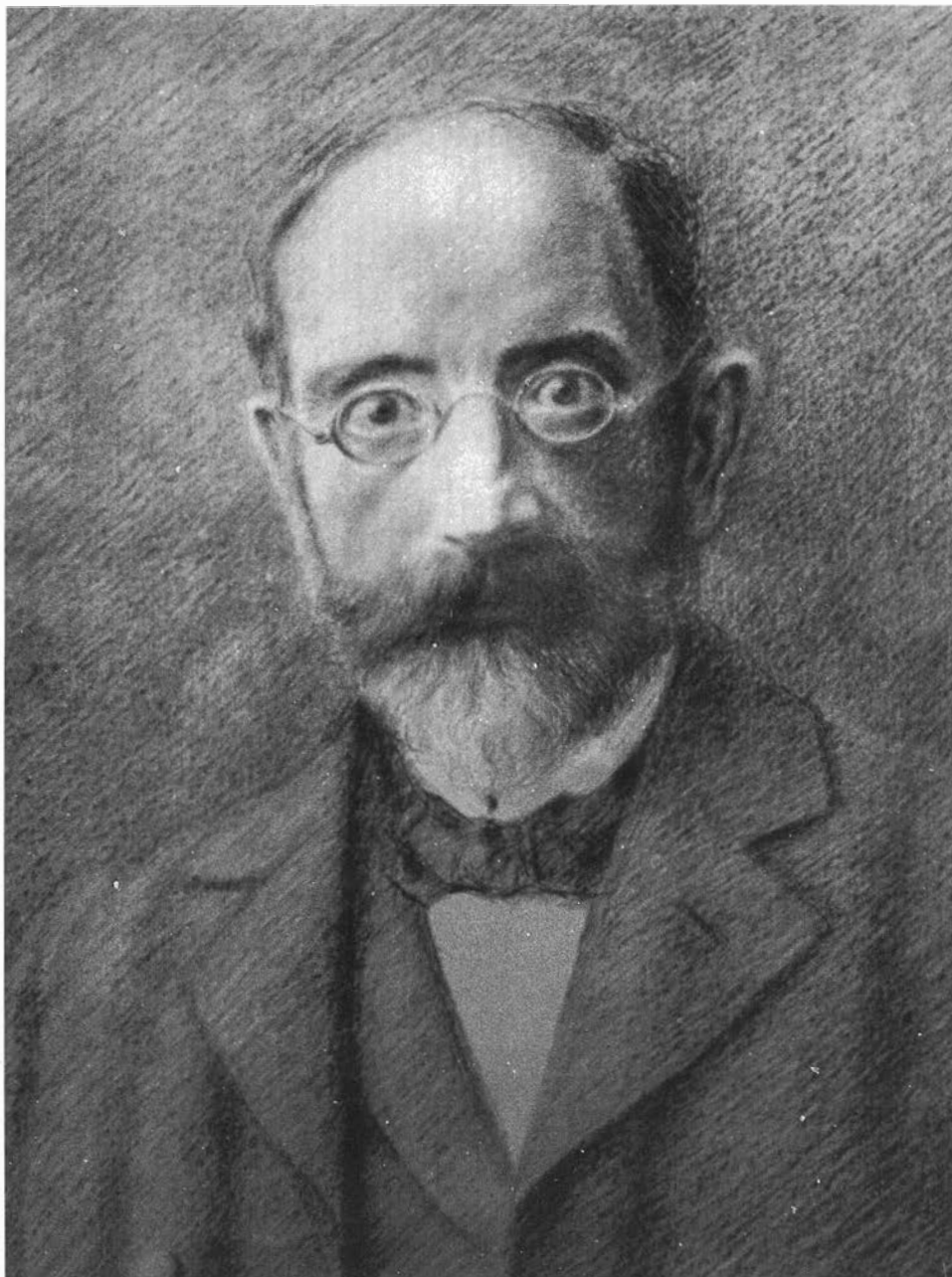
Slutligen skulle det vara intressant att veta hur Fältklubben kommer att gestalta sig om ytterligare 100 år. Må vi hoppas att den år 2092 fortfarande är vid gott liv och minst lika verksam som idag. Det är såväl föreningen som Moberg väl värda.

Lund oktober 1992

Sven Stridsberg
/ordförande/

Innehållsförteckning

Förord	Sven Stridsberg	5
Ur Geologiska Fältklubbens historia - tidsbilder och porträtt	Gerhard Regnéll	9
Fågelsångsdalen - ett klassiskt exkursionsområde	Per Ahlberg	27
Geologiska Institutionen, Sölvegatan 13	Sven Stridsberg & Assar Hadding	38
Fältklubben på 1920- och 1930-talen	Sven Hjelmqvist	49
Fältklubbens sextital - en subjektiv betraktelse	Göran Bylund	52
Fältklubben på 1970-talet - utan brådska mot nya tider	Christian Hjort	54
Fältklubben efter 100 år	Sven Stridsberg	57
Föredrag, referat och demonstrationer i Fältklubben 1917-1922		59
Medlemsförteckning		78
Foto av några av Fältklubbens medlemmar 1992		87

Litografi av Per Eklund föreställande Johan Christian Moberg.

UR GEOLOGISKA FÄLTKLUBBENS HISTORIA - TIDSBILDER OCH PORTRÄTT

Gerhard Regnéll

När Geologiska Fältklubben 1942 fyllde femtio år utkom en jubileumsskrift. I den skildrar Assar Hadding hur geologi småningom blev ett självständigt ämne i Lund. Längre hade dess skilda grenar varit mer eller mindre sammanväxta med andra naturvetenskapliga discipliner. I det under 1800-talets senare hälft uppblomstrande föreningslivet tar sig detta uttryck i tillkomsten 1866 av Zoologisk-Geologiska Föreningen, en namnkombination som kvarstod ända till 1937, då Föreningen blev enbart Zoologisk. På liknande sätt stiftades 1868 Kemisk-Mineralogiska Föreningen, en symbios som upplöstes 1919 i och med att "Mineralogiska" utgick ur föreningens namn. Dessförinnan hade det geovetenskapliga inslaget haft tillbörligt utrymme i de båda föreningarnas verksamhet. Som bevis för att så var förhållandet kan man ta det godtyckligt valda året 1904. Då var geologidocenten Anders Hennig ordförande i Zoologisk-Geologiska Föreningen (professorerna Törnquist och Moberg var hedersledamöter), samtidigt som docenten i mineralogi Johannes Strandmark var vice ordförande i Kemisk-Mineralogiska Föreningen.

Det äldsta och i särklass största ännu fortlevande geologiska sällskapet i Sverige är Geologiska Föreningen i Stockholm, som bildades 1871 (sedan 1976 är namnet Geologiska Föreningen). Drivande kraft och föreningens förste ordförande var Otto Torell, då chef för Sveriges Geologiska Undersökning men med rötter i Lunds universitet. Det ligger i sakens natur att föreningens medlemmar till att börja med rekryterades huvudsakligen från Stockholmsregionen. I den första tryckta medlemsförteckningen (GFF 3, 1876) finns fyra personer med Lund som hemort. Bland dessa var endast två geologer i egentlig mening, nämligen Bernhard Lundgren och, i viss mån, C.W. Blomstrand, främst känd som kemist. Vidare kan man bland Geologiska Föreningens tidiga ledamöter

notera Leonard Holmström (Åkarp) och Clas Kurck (Ystad). Efter förslag av Lundgren invaldes 1880 "e.o. Amanuensen vid Lunds universitets geologiska museum Fil. Kand. Johan Christian Moberg". Moberg blev en flitig medarbetare i Geologiska Föreningens Förhandlingar under perioden 1886-1914 men torde haft ringa möjlighet att på annat sätt delta i föreningens verksamhet.

Redan i den programförklaring, som avgavs vid bildandet av Geologiska Föreningen, uttrycktes ambitionen att utveckla denna till en nationell eller, än hellre, skandinavisk organisation. Förhandlingarna kom snabbt att närma sig detta mål, men i övrigt behöll föreningen - av förståeliga skäl - länge en relativt lokal prägel. Säkert var detta en bidragande orsak till att man ute i periferin kände behov att skapa ett eget forum för föredrag, diskussioner och samvaro men i första hand för fältstudier. I denna grogrund spirade fröet till Lunds Geologiska Fältklubb.

Fältklubbens uppkomst och historia har tidigare skildrats i tryck vid två tillfällen: Vid klubbens 25-årsjubileum (G. Ekström 1917; vice sekreterare 1913-16, sekreterare 1916-20) och vid dess 50-årsjubileum (G. Regnéll 1942; sekreterare 1939-45). Därav framgår på vilka grunder den nya sammanslutningens födelsedatum fastställdes till den 26 oktober. Året var 1892.

Fältklubbens fader

Idégivare till och egentlig grundare av Fältklubben var dåvarande docenten JOHAN CHRISTIAN MOBERG (1854-1915) - därom kan endast råda en mening. I de minnesteckningar över Moberg som finns (Ravn 1916, Grönwall 1917, Nordenskjöld 1922, Troedsson 1949, Laufeld 1987) är det naturligtvis i första hand forskaren och läraren, som träder oss till mötes. Den tydligaste bilden av Mobergs särpräglade personlighet ger Nordenskjöld, som i

J.C. Moberg. Teckning av Edvard Wibeck, troligen 1898. Professor Tryggve Troedsson har välvilligt ställt bilden av sin morfar till förfogande.

dess stycken återger upplysningar erhållna från Assar Hadding, vilken var den bland Mobergs lärjungar som var högst betrodd och som lärde känna honom bäst.

Som student i Lund 1905 började Hadding läsa geologi. Vid Geologiska institutionen bjöds då en gedigen och ganska omfattande undervisning. Universitetets katalog för höstterminen 1905 upplyser därom. Moberg, ännu e.o. professor, föreläser offentligt månd., tisd. o. torsd. kl. 8 f.m. över allmän geologi, leder kostnadsfria övningar tisd. kl. 1 e.m. i paleontologi och kl. 5 e.m. i fältgeologi, handleder dem som utför självständiga arbeten samt leder i början av terminen geologiska exkursioner. Anders Hennig, docent i geologi, håller offentliga föreläsningar och övningar torsd. kl. 10-12 f.m. i petrografi samt onsd. kl. 11-1 och torsd. kl. 11,30-3,50 e.m. i mineralogi.

Ett långt men målande avsnitt ur Haddings bevarade dagboksanteckningar rörande en exkursion den 14 november 1905, tydligen den första han deltog i, må citeras såsom belysande både för Mobergs person och för de ganska avvikande förhållanden under vilka fältundervisningen be-

drogs vid seklets början (vissa uteslutningar har gjorts liksom vissa smärre justeringar; stavningen har moderniserats):

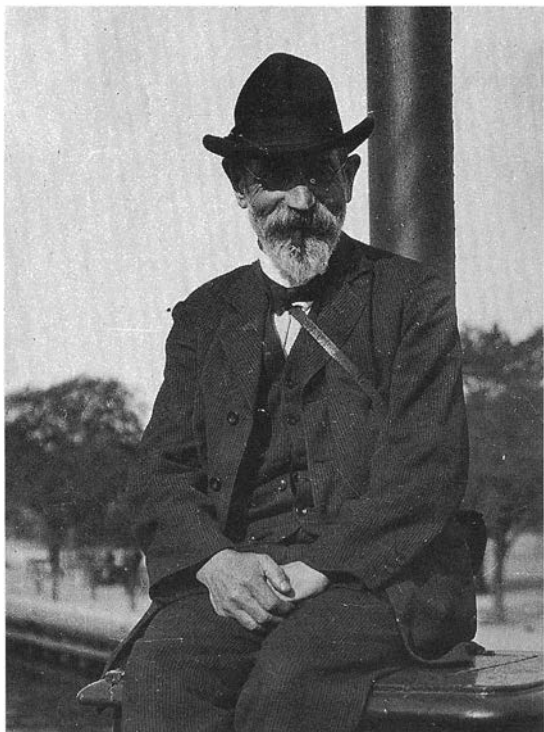
"Strålände vackert väder. Äter frukost kl. halv 9 och går sen ner till stationen. Har fått matsäck med mig i en väska. Vid stationen stod redan prof. Moberg resfärdig, märkvärdigt nog i lång överrock. Jag har 'lusakvävaren' (stickad undertröja) på och underbyxor och min tjocka vinteröverrock, så jag tror jag ska stå mig. Professorn kom mot mig och undrade var jag hade hammaren. Jag hade förstås ingen och stod på vippa att springa och köpa en, då han upplyste mig om att hans jungfru (d.v.s. hembiträde) var här med några sådana. Jag frågade om jag skulle ta väskan med mig. 'Ja, bara för matsäcken. Där är väl matsäck i den?'. Han lutade sig över den som för att vädra. Den var ju ganska stor, och han tänkte sig kanske åtskilligt i den. Jag gick bort till biljettluckan och sa: 'Tur och retur Björnstorp'. Sen kom prof. som ej hört det och sa till mig: 'Ja, vi tar enkel biljett 3:dje klass till Björnstorp'. 'Jaha', sa jag, och så skrek biljettören 'retur Björnstorp 1:25', jag betalade och fick min biljett. Professorn sa ingenting, men han

gjorde stora ögon. Den konsten kan han ordentligt. Jag går så och lämnar min väska i resgodsmottagningen. Näste man som kom var Rydbeck [Otto Rydbeck, sedermera professor i nordisk fornhistoria och medeltidsarkeologi i Lund]. Han kom bort till mig och presenterade sig. Lång drul i regnkrage och galoscher. Vi blev till sist en tio stycken, som for åstad. Vid Staffanstorp fick vi vänta en 10 minuter. Profeten är så pratsam och livad. Han berättade att han ibland fått gå och vänta på tåg i Staffanstorp så länge, att han till slut blivit förb-d på stationen och tagit bort de 4 första bokstäverna i namnet. Med Malmöståget kom den lille puckelryggige Gyllenberg [Fabian Gyllenberg, sedermera fil. dr i kemi, känd i Lund som 'F:et']. Vid Björnstorp stiger vi av.

Det fyker lite, men det varar inte så länge. Vägarna är gräsligt smorda, men framåt går det i alla fall. Prof. halvspringer hela tiden. Vi stannar en och annan gång för att beskåda jordarter, rullstenslera, rullstensgrus, krosstensgrus, torv o.s.v. Kommer slutligen fram till en av de mindre klintarna, som vi ger oss uppför. Det var alldeles förfärligt blött att slå sig igenom granskogen, som växte så tätt att man knappast kunde komma emellan träden, som är planterade i rader. Uppe på kullen finner vi bergarten träda i dagen, och snart slår vi i den allesammans för att se på den. Professorn går omkring och frågar vad de tror det är för någon bergart, samtidigt med att han ber få veta våra namn. Han börjar med de nykomna. Först Nilsson [senare Westergård] och Hermanson, som gissar på att det är en granit, Psilanderhielm, Rydbeck, Paulson tror detsamma, Gyllenberg m. fl. kunde inte säga det. Så kom han till mig. Jag sa: 'Det är inte så lätt att säga, men jag tycker det ser ut som sådan där s.k. svart granit'. - 'Ja, just det. Den heter annars?' - 'Hyperit'. - 'Ja, diabas'. Sen skulle han lära oss slå stuffer. Sen skulle vi gå vidare för att komma till den egentliga klinten. Vi går åt ett håll först, prof. i täten. Han tyckte emellertid att det bar för mycket nedför, så han svängde allt mer och mer åt höger, och till sist kommer vi till samma plats som vi nyss lämnat, fast vi nu var åtskilligt våtare. Vi skickar amanuens [rättare: docent] Hennig ut att rekognoscera. Han kommer tillbaka och ser ut som om han blivit neddoppad i vatten, så rinner det av honom. Han har emellertid funnit en uthuggning i skogen, som

vi kan följa. Så beger vi oss då iväg. Prof. och jag kommer ifrån de andra och måste gå tillbaka en bit, vägleda av hallåropen. Vi kom så till uthuggningen, som vi följde till den större klinten. Där var mycket sumpigt att gå, och jag trampade flera gånger på falska tuvor och var snart genomvåt om fötterna, men med den starka fart vi hade höll man sig lätt nog varm ändå, nästan för varm. Snart bar det uppför. Vi hade funnit en präktig stig, som gick uppför med stark sluttning, 60-70° och mer på somliga ställen, dock oftast något mindre. Även här var planterat gran. Det känns i ryggen att sträva uppför dylika branter med en sådan fart som prof. Mobergs. Han stöp också, då han kommit nästan upp. Det var härligt när man märkte ljusningen ovanför sig och anade att det snart var slut med att komma längre uppåt, eller rättare att få vila och pusta ut. Vi kastar oss så som geologer först med våra hammare på bergarten, som även här träder i dagen, och konstaterar att det är diabas här också. Betraktar sen från högsta punkten den härliga utsikten över hela Lundaslätten. Ett ofantligt synfält. Vid sydvästra sidan är berget bart och bildar en lodrät vägg med flera avsatser och tydliga gångar av gnejs och diabas omväxlande samt med glimmerskiffer. Jag tog några prover. Prof. skulle hjälpa mig med att slå en stuff, men han fördärvade den istället. Det gjorde han med så många jag såg. Jag slog sen helst själv. Vi stannar här rätt länge och undersöker noga gångarna".

Man söker sig ner längs en annan stig. "Följer den länge, innan vi äntligen kommer till stora vägen och går mot Björnstorp. Jag hade under tiden gjort slut på mina plättar och en dubbelsmörgås. Vi fick nu ganska långt att gå, och det dröjde länge, innan vi kom till Björnstorps slott. Går sen längs parken med egendomliga bokhäckar kring gångarna. Traskar sen tvärs över en gräsvall mot Björnstorps station. Jag gick rätt mot stationen, men de andra drog sig allt mer och mer åt vänster. De hade beslutat att gå till Dalby. Jag går med de andra. Kommer till slut långt före dem och går och slår på en stuff. Prof. sprang emellertid fatt mig och undrar ännu en gång vad jag heter. Säger att han ska väl lära sig namnen till slut. Vi går först till Dalby stenkross. Den ligger vid järnvägen ungefär mitt emellan Dalby och Björnstorp. - Vi följde sedan den lilla rälsbanan ned till stenbrottet. Vi satte oss här nere, dumt nog i skuggan, för att äta

J.C. Moberg 1914, på exkursion till Öland. Foto A. Hadding.

av våra matsäckar. Prof. tyckte på att Hylmö [okänd för mig] nog skulle behöva något att värma sig med och skölja ned maten. Han är SSUH-it, förstod meningen och sade därför: 'Nej, man ska använda det bara som medicin'. - 'Ja, och nu är jag doktor', sa prof., 'och nu ordinerar jag'. - 'Ja, men var ska professorn få det ifrån? Här finns ju inget'. - 'Ja, men när vi kommer till gästgivaregården då'. Vi gick sen och studerade bergväggarna med slintytor o.s.v. Profeten fick sen för sig att vi skulle rätt uppför väggen. Det såg i mina ögon alldeles omöjligt ut, men han gav sig uppför följd av några andra. Ett par sökte upp ett bättre ställe strax intill, och där gick det bra, så jag gick den vägen. Visserligen stod man ibland på ett litet utsprång med händerna vid ett annat, och hade så ett bräddjup under sig. Hade man då fått svindel eller glattat, hade man säkerligen slagits i stycken av de skarpa kanterna på de lösbrutna block, som låg därmedanför. Men det gick lyckligt och bra, och jag var tredje man uppe på fria fältet. Hade sen att klättra upp för en 1,5 m hög lodrät grusvägg. Det såg värre ut, men med hjälp av en annan gick

det ändå. Vi marscherade så mot Dalby. Professorn har nu så brått till Gästis, att han inte en gång vill se åt en sten. Vi marscherar fort och tar genvägen över fälten och kommer därför fram redan vid halv 4-tiden. Vi beställer tio kaffe, och när uppasserskan frågar vad det ska vara till, säger prof.: 'Punsch, två halvor'. Ett par av kamraterna och jag betackar oss förstås. Prof. tycker inte riktigt om den punsch de fått en hela av. Han vill ha Carlshamns istället. Så får de två halvor sådan i en kylare och skyndar sig därför att göra slut på den andra. Prof. tackar för idag, och så dricks det. Helan var slut, innan en kamrat och jag gick, d.v.s. på ungefär en kvarts timme'. Omsider kom man tillbaka till Lund och går genom Klostergatan 'trots att vi är mycket nedsmorda om benen. Vi litar på att den dåliga belysningen här i stan ska vara sådan som den brukar, och då är det ingen fara att någon ska se hurudana vi ser ut'.

I sitt mycket värdefulla bidrag till Fältklubbens 50-årsskrift 1942 fogade Hadding ytterligare drag till bilden av Moberg som person. Han återkom till detta, då han i ett anförande i det kortlivade Akademiska Sällskapet i Lund den 22 april 1960 gav "Några glimtar från seklets början". Det kan vara på sin plats att också här lyssna till Assar Hadding i ett utdrag ur hans bevarade koncept:

"Johan Christian Moberg, chockerande, hänsynslöst frispråkig. Som lärare oerhört stimulerande, levande intresserad av eget och elevers arbete, despotisk, hjälpsam, uppoffrande utan gräns och gästfri. Älskad av sina elever men ofta förbannad på dem. På sitt sätt strängt moralisk, renhjärtad, absolut hederlig och främmande för intriger. Han smädade och förföljde allt slags översitteri och självgodhet."

Moberg plågades hela sitt liv av ekonomiska bekymmer. Vi hör Hadding igen: "Han var fattig, och hur han kom att studera vet jag inte. Han försökte bli lärare men var så lomhörd att han inte kunde få godkänt provårsbetyg. Han sökte andra platser men blev förbigången. Hela tiden arbetade han vidare, och vid 30 års ålder kunde han trycka sin gradualavhandling. Då hade han en skuld på 40.000:-, en mycket stor summa vid början av 1880-talet". - "Då jag råkade honom hade han innehaft professuren i 5 år men hade inte hunnit amortera av mycket på sin skuld. För att kunna möta katastroförfällen, t.ex. en oväntad kontroll

av institutionens kassa, bar han alltid på sig en färdigskriven växelblankett på 1.000 kr och med fullgoda namn. Endast datum skulle ifyllas. Han behövde aldrig använda den. Ingen av borgenärerna förlorade på honom, inte heller Geologiska Fältklubbens kassa, fast han ofta lånade ur den genom att tömma dess sparböss - grisen med punschkork mellan frambenen.

Då jag blivit hans amanuens 1907, ville han alltid ha mig med på exkursioner. Han kände det kanske tryggt, eftersom jag då var absolutist. Alla hans exkursioner avslutades på någon av Skånes många gästgivaregårdar. Vad vi då fick uppleva var något rent otroligt. Han var strålande glad, hans tal var fängslande, hans berättarkonst blommade. Men förr eller senare kom det ögonblick då han tystnade. Han såg på sitt fyllda glas och sa: 'Nu är jag på toppen. Nu ska jag inte dricka mer'. I ett drag tömde han glaset, sjönk tillbaka i stolen och viskade: 'Nu rutschar jag, oj vad jag rutschar'. Det var ständigt nya upplevelser, oftast muntra men ej sällan prövande. Han var stark men kunde falla samman även utan sprit. I december ett år låg vi en regnig, kall dag och grävde vid Tosterup. Då det mörknade och började snöa, drog vi oss till järnvägsstationen. Moberg hade då så ont i ryggen, att han inte kunde räta upp sig. Så började han skaka av köld. Han längtade att komma till Tomelilla och en rykande het toddy på hotellet. När vi äntligen kom dit, blev han inte serverad. Det var lördagskväll. Detta knäckte honom. Vi fortsatte hemåt med tåget och skulle byta i Staffanörp. 'Där vet jag att jag kan få en toddy på gästgivaregården'. När vi kom till Staffanörp, fick jag släpa honom av tåget in i den kalla väntsalen och springa till gästgivaregården för att hämta toddyn. Men också där blev det avslag. Så bad jag dem koka mjölk och sprang med den till stationen. Vi kom hem så småningom. Morgonen efter sökte Moberg upp mig och frågade: 'Vad var det du gav mig i natt i Staffanörp? Det räddade livet på mig'. - 'Det var varm mjölk'. - 'Var det mjölk, det har jag inte druckit sen jag var barn'."

"En gång - den sista jag såg honom - sökte Moberg upp mig strålande av lycka. Han hade just gjort en amortering. 'Nästa år blir jag skuldfri', sa han, 'då ska jag köpa en ny kappa till Carin'. Den glädjen unnades honom inte. Han dog några dagar därefter. Vilket lyckligt liv hade han inte förtjänat.

Jag måste tycka om den mannen, som innerst inne var så annorlunda än han syntes".

Övriga grundare

Fältklubbens ursprungliga stadgar av 1892 under-teknades - förutom av Moberg - av Hjalmar Möller, Carl Otto Segerberg och Karl A. Grönwall. Av dessa tre skulle endast Grönwall stanna inom den geologiska professionen.

HJALMAR MÖLLER (1866-1941) var egentligen botanist. I sin ungdom gjorde han en botanisk forskningsresa till Java och Burma. Men han hade intresse för geologi och står tillsammans med Moberg som författare till ett värdefullt arbete "Om Acerocarezonen" (1898), behandlande den yngsta trilobitzonen inom Skånes kambrium. Vidare utförde han undersökningar över den fossila floran i Fyledalens mesozoikum, vilka resulterade i en avhandling tillsammans med T.G. Halle (1913). Möller blev biologilektor men var länge tjänstledig för vetenskapligt arbete vid Riksmuseet och gjorde sig ett namn som bryolog (Persson 1941).

CARL OTTO SEGERBERG (1871-1952) fullföljde sina geologiska studier med en licentiatavhandling (1895) över ceratopygelagren vid Fågelsång. Denna trycktes inte, men Moberg omarbetade och utvidgade väsentligt manuskriptet, som i sin nya form publicerades av Moberg och Segerberg under titeln "Bidrag till kännedomen om Ceratopygeregionen med särskild hänsyn till dess utveckling i Fogelsångstrakten" (1906), utgörande nr 2 i ser. B av Meddelanden från Lunds Geologiska Fältklubb (som är särtryck ur Kungl. Fysiografiska Sällskapets Handlingar). Dessförinnan hade Segerberg framlagt sin doktorsavhandling inom ett helt annat område. Den behandlar nämligen krabbor och vissa andra kräftdjur, härrörande - med några undantag - från Skånes och Danmarks danien. Segerberg var Fältklubbens förste sekreterare (1892-95) och kom som sådan att spela en viss roll i initialskedet, vartill jag återkommer. Segerberg övergick till läkaryrket, säkerligen välbetänt från ekonomisk synpunkt, och blev slutligen praktiserande läkare i Stockholm. Han är veterligen den ende bland Fältklubbens ledamöter som producerat sig som kompositör. Bl.a. satte han musik till dikter av Karl feldt (Widstrand 1934, 1939). Segerberg kallades sent omsider (1951) till Fältklubbens hedersledamot.

Sammankomst i Fältklubben, sannolikt 1893. Personerna är fr v C.O. Segerberg, Hjalmar Möller och J.C. Moberg, vidare troligen Anders Hennig och K.A. Grönwall. Med hänsyn till de exotiska souvenirerna i fonden antages sammanträdet ha ägt rum hemma hos Möller, som besökt Sydostasien. Fotot har ställts till förfogande av professor Tryggve Troedsson.

Den fjärde av Fältklubbens grundare, KARL A. GRÖNWALL (1869-1944), hade börjat studera redan för Bernhard Lundgren, Mobergs företrädare som e.o. professor i geologi, och blev själv (1917) Mobergs efterträdare. Grönwall kom aldrig att medverka i undersökningarna i Fågelsångsområdet, Fältklubbens speciella arbetsfält. Han disputerade 1895 med en avhandling om Skånes yngsta siluriska bildningar. Detta i och för sig värdefulla men tämligen summariska arbete helt utan fossilillustrationer kompletterades senare av Moberg i monografen "Om Fyledalens gotlandium" (1909), på vars titelblad även Grönwalls namn återfinnes. Utan att sedermera sysselsätta sig med siluriska faunor åtnjöt Grönwall ett visst anseende som specialist på siluriska beyrichiider. Vid något tillfälle hade han för bearbetning mottagit ett material av sådana i lösa block från Nederländerna. Någon gång kring 1940 föreslog han mig att vi tillsammans skulle göra något åt detta, men så skedde aldrig: Grönwall hade långt dessförinnan upphört med vetenskaplig verksamhet, själv var jag uppta-

gen med andra arbetsuppgifter och missade därmed det unika tillfället att publicera ett arbete tillsammans med en av Fältklubbens grundare.

Under en lång följd av år (1918-35) var Grönwall Fältklubbens ledare - detta var en benämning och ett uppdrag som enligt de ursprungliga stadgarna tillkom den som medlem i klubben äldste. Han framträdde i klubben ett 50-tal gånger med föredrag, meddelanden och demonstrationer i mycket skilda ämnen. Hans intressen omfattade bl.a. botanik och naturskydd (som termen då lydde).

Ännu flera år efter det att jag 1935 påbörjade studier vid Geologiska institutionen fanns Grönwall där som professoremeritus. Som sådan disponerade han två stora rum, nämligen de, som tidigare betecknades som 220 och 221 men som nu ingår i det 1991-92 ombyggda biblioteket. Det förstnämnda kom f.ö. att under några år bebos av direktören för Danmarks Geologiske Undersøgelse Hilmar Ødum (ledamot i Fältklubben sedan 1933), vilken den 18 november 1943 tog sig som

flyktig över Öresund efter att ha blivit efterspanad av Gestapo.

Grönwalls gärning har tecknats av Hadding 1944, Hanström 1944, Ravn 1944 och Regnéll 1968a. Grönwalls egen sista publikation är en minnesteckning över den tidigare nämnde Clas Kurck (Grönwall 1937), en privatlärare, som gjort avsevärda insatser, främst som kvartärpaleontolog. Kurck hade nära förbindelse med geologerna i Lund men blev egendomligt nog inte ledamot av Fältklubben. På den gamla geologiska institutionen vid Sandgatan (nu Psykologiska institutionen) sökte han gärna Grönwalls sällskap. Malicen påstod att Grönwall, liggande på en liten träsoffa med huvudändan mot en vintertid glödhet järnkamin, lät sig underhållas med mindre salongsfärdiga historier av Kurck. Den gamle institutionsvaktmästaren A. V. Nilsson hade av någon anledning ett horn i sidan till Kurck - ättling av en urgammal friherrlig ätt, som utslocknade med honom - och refererade till denne ädling som "Korkajäveln". Förvisso var A. V. Nilsson omedveten om att den ursprungligen finländska ätten Kurck i sitt medeltida förflutna alternativt skrev namnet såsom det uttalades: Kork, med långt o.

Grönwall var en välvillig och jovialisk person men kunde ställa ganska besvärliga frågor i tentamen, har det berättats. Men problemet behövde inte vara så stort. Medan tentanden funderade på svaret, kunde det inträffa att professorn föll i slummer, och när han vaknade, hade den intrikata frågan också fallit bort. "I mitt minne skall Karl Axel Grönwall bevaras såsom en rikt begåvad man, som levde liksom vid sidan av tidens jäkt och oro, en man som hörde hemma mera i en stilla känslövärld än på livets hårda vädjobanor" (Hadding 1944, p. 4).

Den första tiden

Fältklubbens syften var från början klart definierade: Att bereda sina medlemmar tillfälle till fältarbete och att bidra till ökad kännedom om Skånes, och särskilt Lundatraktens, geologi. Under maj och september skulle exkursioner företas, om möjligt en gång i veckan. Dessemellan skulle möten hållas för genomgång av resultaten från närmast föregående exkursion och planering av den kommande. Under läsårets övriga månader skulle klubben sammanträda en gång i månaden,

K.A. Grönwall (t v) och Assar Hadding 1933, i Killeröd. Foto O.M.B. Bulman.

ett som vi ser ytterst ambitiöst program, vartill Fältklubben sedan länge ej lever upp. Det utsades särskilt att protokollsboken skulle vara tillgänglig för ledamöterna.

Under 1800-talets andra hälft hade viss kännedom vunnits om den paleozoiska berggrunden öster om Lund och om dess fossilinnehåll genom arbeten av N.P. Angelin, S.L. Törnquist, J.G. Linnarsson och S.A. Tullberg. Med geologiska kartbladet Lund (G. De Geer 1887) förelåg en modern beskrivning av berggrunden (som bekant ännu ej ersatt och följaktligen avsevärt out of date). Moberg hade vid tiden för Fältklubbens bildande sysslat föga med hithörande bildningar men hade naturligtvis klart för sig, vilka möjligheter till nya rön som skulle öppna sig genom en systematiskt genomförd forskningsinsats.

Det var dock till en början en liten skara, som stod inför en stor uppgift. Utom stiftarna tillkom under det första året endast en ledamot, Hans Wallengren. Denne lämnade klubben redan efter sex år och blev senare professor i zoologi i Lund.

I Fågelsång 1912. Fr v Gunnar Ekström, troligen Sigvard Sjöberg (invald i Fältklubben 1912), J. Ernhold Hede. Foto A. Hadding.

Under 1893 invaldes ANDERS HENNIG (1864-1918) och August Nilsson. Om den sistnämnde har jag inga uppgifter. Hennig gjorde en beaktansvärd insats som geolog, fick professors namn och blev slutligen läroverksråd (Åhman 1970). I Fältklubbens historia framstår han som en något omstridd figur, varom mera nedan.

De båda följande åren skedde inga inval. Under 1896 inregistrerades tre ledamöter, som dock alla lämnade klubben efter ett fåtal år. 1897 invaldes EMIL OLIN, som 1906 disputerade för doktorsgraden på en avhandling "Om de chasmopskalken och trinucleusskiffern motsvarande bildningarna i Skåne", ett arbete som säkerligen inte hade kunnat fullbordas utan en stor personlig insats av Moberg. Olin's egentliga intresse var nämligen växt- och i viss mån husdjursförädlning. I fråga om odling av gräsfrö betecknas han som en föregångare (Lindman 1949). När Olin avled (1915) var han ägare till Lönstorps gods, Källstorp.

Under de närmaste åren t.o.m. 1904 inräknades inte mer än ytterligare tio ledamöter. Bland dessa befann sig Anton Hilmer Nilsson (invald

1899), som skulle komma att skapa sig ett internationellt känt namn, dock icke som Nilsson utan som A.H. WESTERGÅRD (1880-1968) (Regnéll 1955). Hela sitt yrkesverksamma liv tillhörde han Sveriges Geologiska Undersökning, då i Stockholm. Han blev statsgeolog redan 1910 och var 1914-45 museiföreståndare, en befattning som numera anses obehövlig. Åtminstone på äldre dagar var Westergård något av en bitvarg och enstöring, kanske som följd av att han led av starkt nedsatt hörsel. När jag i slutet av 1940-talet var anställd vid Riksmuseets paleozoologiska avdelning hade jag ofta anledning uppsöka Westergård på SGU, som var inrymd i samma byggnadskomplex som Riksmuseet. Han var då vänligheten själv. I sitt sista arbete, som utkom 1953, beskrev Westergård bl.a. ett problematicum, som sedermera fått namnet *Westergaardodina* (paraconodontid). Efter pensioneringen upphörde han snart att arbeta vetenskapligt och använde sin tid till att läsa historiska verk. Han blev hedersledamot av Fältklubben 1932. Hans varmakänslor för klubben tog sig sedermera uttryck i ett frikostigt legat.

Ingen av sekelskiftesårens ledamöter utom Westergård gjorde sig mera bemärkt inom det geologiska området. AXEL TELLANDER är tillsammans med Westergård författare till en uppsats om "Geologiska åldern af skiffern med *Clonograptus* cf. *flexilis* Hall vid Fogelsång" (1904). Tellander kvarstod som ledamot i Fältklubben till 1913. Han torde ha avlidit nämnda år, endast 33 år gammal.

Nr 15 i Fältklubbens matrikel är JOHANNES EWERT STRANDMARK (1878-1952), invald 1899. Inom Fältklubbens program utförde han och publicerade en undersökning över "Undre graptolitskiffer vid Fogelsång" (1901), motsvarande senare tidens Undre didymograptusskiffer. Detta blev Strandmarks enda men ännu beaktade bidrag till detta område. Han disputerade på en avhandling i mineralogi ("Celsian och andra barytfältspater") och blev 1904 docent i ämnet för att redan året därpå lämna den akademiska banan och bli rektor vid Grimslövs folkhögskola och lantmannaskola. Sitt intresse för geologi bevarade han dock och ägnade sig på äldre dagar bl.a. åt fornsjöstudier i Värebygdens, vilka publicerades i en hembygdsbok.

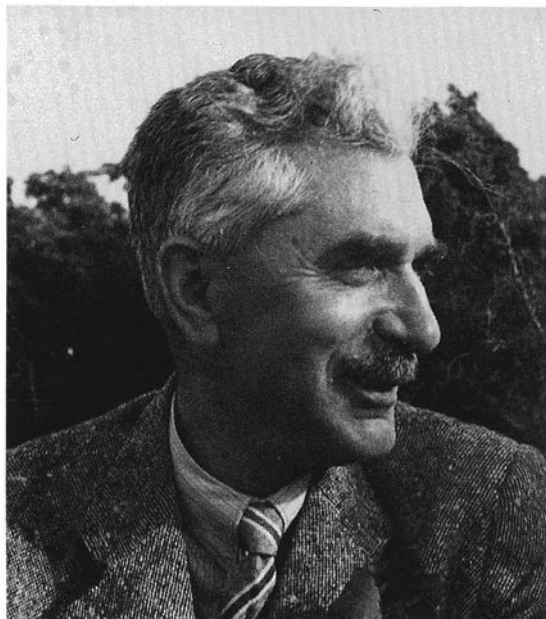
Fram till sekelskiftet hade alltså inte mer än 15 personer invalts i Fältklubben. Fyra av dessa kvarstod av olika skäl endast ett fåtal år. Men i den glesnande skaran var allt inte frid och fröjd. Anledning härtil var en exkursionsguide, "Führer durch Schonen" (1900), vilken med Anders Hennig som författare utkom i den ansedda serien "Geologische Führer". Vissa uppgifter däri om ceratopryggekalkstenen uppkallade C. O. Segerberg till livlig protest, eftersom han menade att Hennig otillbörligt tillägnat sig och offentliggjort vissa ännu ej publicerade, Fältklubben tillhöriga undersökningar. Polemiken mellan Segerberg och Hennig kan lämnas därhän. Den fördes, med viss hetta, i GFF, vars redaktör dock snart förklarade sig ej vilja ta in ytterligare genmälen från de båda kontrahenterna. Striden avslutades om än ej bilades genom att Moberg i egenskap av Fältklubbens ledare tog till orda och - likaledes i GFF (bd 23, 1901, p. 307-312) - meddelade "Några upplysningar om Lunds Geologiska Fältklubb och dess verksamhet". Affären uppfattades alltså som ganska allvarlig, något som framgår av de ord, med vilka Moberg avslutar sitt inlägg: "- då jag med ofvanstående torde tillräckligt ha visat det befogade i Segerbergs

A.H. Westergård 1932. Foto A. Hadding.

berigtigande, anser jag mig härmed berättigad afsluta det allt annat än angenäma värf, mig ålegat i och för värnande af Fältklubbens existens".

Även i fortsättningen var klubben mycket sparsmakad vid utseendet av nya ledamöter. Under sitt första kvartsekel, t.o.m. 1916, hade klubben inte räknat in mer än 66 medlemmar, och av dessa hade nära hälften tillkommit under åren 1910-14. Efter hand invaldes även danska geologer, något som möjliggjordes genom ändrade bestämmelser för medlemskap, fastlagda i de stadgar, som antogs vid möte den 30 mars 1909. Man skiljer däri på aktiva och passiva ledamöter samt hedersledamöter. Orden lyder som följer: "Till hedersledamöter kunna endast om geologien högt förtjente vetenskapsmän inväljas. Passiva ledamöter äro dels dertill särskilt valde personer, som på ett eller annat sätt inlagt särskilda förtjenster om klubben, dels äldre vid universitetet ej längre närvarande medlemmar, som genom erläggande af nedan stadgade terminsafgifter visa sig intresserade af att

Assar Hadding 1946.

fortfarande räknas bland klubbens medlemmar. Aktiva ledamöter äro öfriga medlemmar, som efter vederbörligt inval ställa sig klubbens stadgar till efterrättelse. Aktiva ledamöter erlägga en inskrifningsavgift af två (2) kronor och terminsafgift af en (1) krona".

Ett resultat av dessa liberaliserade stadgar var att inte mindre än åtta danska geologer, de flesta med sedermera välkända namn, invaldes i klubben 1914, samma år också PERCY E. RAYMOND, framstående nordamerikansk paleontolog och geolog, under lång tid den ende icke-nordiske medborgare som tillhört klubben. Sommaren 1914 besökte Raymond Sverige. De erfarenheter han därvid gjorde redovisas i arbetet "Expedition to the Baltic provinces of Russia and Scandinavia", 1, Cambridge, Mass., 1916. Jag citerar ur förordet (p. 180): "Just as I write these acknowledgments comes the sad news of the death of Professor Dr. Johan Christian Moberg, but for whose kindly assistance my visit to Sweden would have been of little value. Cutting short his own field season, Professor Moberg devoted himself for almost three weeks to guiding me over the Cambrian and Silurian (= ordovicium + silur) deposits of Scania. Without his intimate knowledge of the extremely restricted outcrops in this region, my work

would have been fruitless, indeed, impossible in the restless moments of the first weeks of the war".

Tre ledare och några andra

I det rika persongalleri, som det nya seklets ledamöter bildar, kan jag dröja vid endast några få gestalter, som spelat en framträdande roll i Fältklubbens verksamhet, flera av dem också i institutionens. I särskilt hög grad gäller detta ASSAR HADDING, som ju ovan bidragit med livfulla tidsbilder från sina studieår.

Assar Hadding (1886-1962) invaldes redan 1906 i Fältklubben och blev dess genom åren kanske mest aktive ledamot. Hans doktorsavhandling (1913), behandlande Undre dicellograptus-skiffen, baserar sig till stor del på undersökningar i Fågelsångsområdet. Han efterträdde Moberg som klubbens ledare (1911-18) och verkade i samma egenskap under åren 1935-40. Han har varit en av klubbens flitigaste föredragshållare. Hadding sökte som mycket ung professur i Lund, den som Grönwall fick 1917, och måste vänta på tjänsten tills denne gick i pension 1934. Som forskare gjorde Assar Hadding delvis banbrytande insatser på flera områden (Hjelmqvist 1962, Regnéll 1968 b). I planerandet av den nya institutionsbyggnad, som stod färdig 1930, tog Hadding avgörande del. Han var inte endast en framstående vetenskapsman, han hade även i hög grad administrativ förmåga och togs i anspråk för flera viktiga uppdrag. Bl.a. var han universitets rektor 1947-51.

Efter Hadding blev J. ERNHOLD HEDE (1890-1977, invald 1911) Fältklubbens ordförande i nära elva år. Under denna period inföll klubbens 50-årsjubileum (1942), och Hede planerade tillsammans med dåvarande sekreteraren och dåvarande skattmästaren den jubileumsskrift, som då utkom trots krigs- och kristid. Högtidssammanträde hölls i Akademiska Föreningens Lilla sal. Liksom han hade gjort 25 år tidigare höll Assar Hadding huvudanförandet, denna gång om geologiska institutionens ursprung, tillkomst och utveckling. Tidigare på dagen hade en krans nedlagts på J.C. Mobergs grav.

Hede var ingen spontan talare, och jag tror inte att han någonsin höll föredrag i Fältklubben - hans förtjänster om klubben låg på ett annat plan. Som ung student hade Hede, den längst kvarlevande av Mobergs lärjungar, på sin lott fått silursystemet i

J. Ernhold Hede 1912
(foto A. Hadding) och
1953 (foto Jarl v
Feilitzen).

Skåne. Men sedan han blivit tjänsteman vid SGU var det karteringen och den stratigrafiska indelningen av Gotlands silurberggrund, varmed hans namn kommit att förknippas. Återbördad till Lund 1934 beträdde Hede Fältklubbens klassiska arbetsfält, vilket resulterade i att han 1951 kunde framlägga en ingående undersökning av avsnittet övre

kambrium till mellersta ordovicium sådant det var dokumenterat genom en bormning i Sularpsdalen (Regnéll 1979, 1980).

Vid utgången av 1950 hade ordförandeposten i Fältklubben innehafts av endast fyra personer från det att klubben grundades. Därefter blev omsättningen snabbare.

Till högtidlighållande av sitt 50-årsjubileum

sammanträder

Lunds Geologiska Fältklubb

på Akademiska Föreningens lilla sal lördagen den 24 oktober
1942 kl. 18,30 (precis).

Hälsningsanförande av Docent J. E. HEDE.

Föredrag av Professor A. HADDING: *Lunds universitets geologisk-mineralogiska institution. Dess ursprung, tillkomst och utveckling.*

Efter föredraget anordnas supé. Pris c:a 12:— kr. (smörgåsbord, varmrätt, dessert, öl el. vatten, vin, kaffe, servis). Klädsel: smoking el. mörk kavaj.

Anmälan om deltagande i supén göres före den 18 oktober.

Sekreteraren.

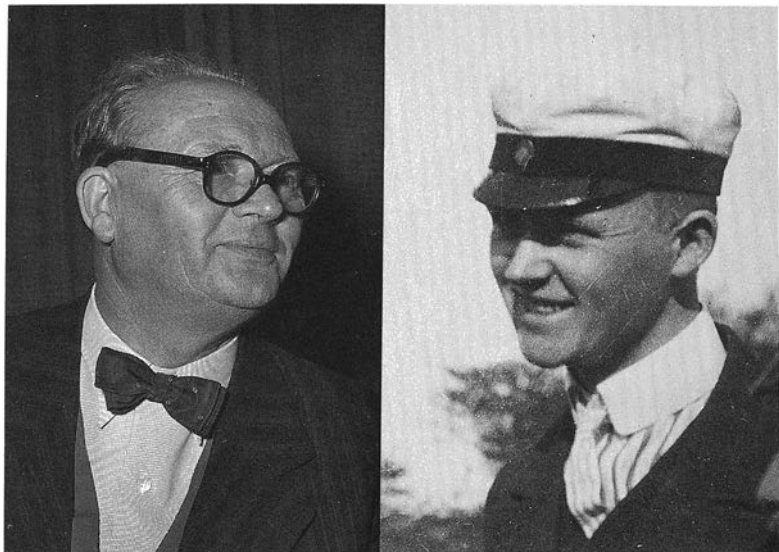
Deltagare i festen vid Fältklubbens 50-årsjubileum den 24/10 1942. Sittande på golvet, fr v: Gerhard Regnéll, Erik Mohrén, Nils Herman Brundin, civ.ing Löwenhielm. 1:a raden sittande, fr v: Fru Brundin, Ulla Hadding (-Regnéll), fru Anna Norin, fru Ragnhild Hede, fru Visen Hadding, fru Eva Smith, fru Sonja Palmqvist, fru Löwenhielm. 2:a raden, fr v: Sven Hjelmqvist, fr Hansson (fru Andersson), fru Carlsson, fru Mohrén, Ingrid Nilsson (-Steneström), fru Anna-Lisa Hanström, Assar Hadding, J. Ernhold Hede, Svante Sunesson, Olge Adamson, fru Berlin, Josef Carlsson. 3:e raden, fr v: Per Wessner, Malte Andersson, Sven Palmqvist, Karl Erik Bergsten, Per Adolf Herrlin, Erik Norin. 4:e raden, fr v: Herved Berlin, Bertil Hanström, Hans Brattström, Seth Nilsson (Steneström), Lennart Smith, Anders Ambolt, Folke Rengmark, Rolf Norin.

GUSTAF TROEDSSON (1891-1954) blev redan som nittonåring medlem i Fältklubben och följande år, 1911, dess sekreterare och kvarstod som sådan till 1916. Efter doktorsdisputation 1918 var han docent till 1924 men hade därefter sin verksamhet förlagd utanför Lund, något som av naturliga skäl ledde till att hans engagemang i Fältklubben upphörde. Det återupptogs sedan Troedsson 1949 återkommit till Lund som förste innehavare av professuren i geologi, särskilt historisk geologi, vilken uppkommit genom delning av det geologiska ämnesområdet, som Hadding tidigare formellt ensam svarat för. Troedsson var Fältklubbens ordförande under 1951, den förste med ettårsmandat, sedan han själv föreslagit att detta skulle vara det normala.

Liksom sin svärfar Johan Christian Moberg rycktes Gustaf Troedsson bort mitt uppe i en aktiv gärning som forskare och lärare. Han dog 1954 vid endast 63 års ålder men med en bestående insats i svensk geologi bakom sig (Hede 1955, Troelsen 1955).

När Fältklubben 1917 firade sitt 25-årsjubileum var GUNNAR EKSTRÖM (av den välkända Ölands-släkten) sekreterare. Såsom tidigare nämnts var det han som tecknade klubbens historia under de framfarna åren. Jubiléet hugfästes på årsdagen genom kransnedläggning på grundarens grav och genom högtidssammankomst på geologiska institutionen. Världen stod i brand och landet hade det besvärligt med livsmedelsförsörjningen, men trots detta avslutades dagen med en opulent bankett på

Gustaf Troedsson 1953 (foto Jarl v Feilitzen) och 1914 (foto A. Hadding).

Industrirestauranten, ett sedan länge nedlagt etablisseman, dit Fältklubben gärna förlade sina eftersitsar. Matsedeln pryddes av en bild av J.C. Moberg, omgiven av elva fossil med art- eller släktnamn tillägnade honom.

Ekström (1892-1961), medlem av klubben 1912, är främst känd som pionjär inom agrogeologi och hydrogeologi (Lundqvist 1961). Men som ung student fick han av Moberg ett ämne inom ramen för Fågelsångsprojektet, nämligen Övre didymograptusskiffern. Fältarbetet gjordes mellan 1913 och 1920, och ett manuskript förelåg sistnämnda år. Men andra uppgifter gjorde att resultaten av hans undersökning lades på hyllan för att plockas fram först 1937, då de publicerades i SGU:s ser. C. Under arbete med de agrogeologiska kartbladen i Skåne på 30- och 40-talen förekom Ekström ofta i Fältklubben. Han var ingen sprudlande natur, snarare präglades han av eftersinnande och jordnära saklighet.

I raden av sekreterare under klubbens första femtio år och närmast därefter möter man åtskilliga personer, som senare blivit kända eller relativt kända. Jag känner det angeläget att stanna inför en av dem, om vilken detta på grund av omständigheterna kanske inte kan sägas: SETH (NILSSON) STENESTRÖM (1908-61), som blev sekreterare 1946. Genom sina personliga egenskaper vann han vänner överallt men nådde inte helt det allmänna erkännande som geolog, som hans insatser skulle ha givit honom, om han hade kunnat förmå sig att

publicera sina rön och om hans bana inte brutits i förtid (Regnéll 1961). Han arbetade med rastriteskiffern i Röstånga och med en rik mellankambrisk fauna från en tillfällig blottning vid Almbacken i S. Sandby. Men framför allt gjorde han under en följd av år viktiga undersökningar över de mesozoiska bildningarna i Fyledalen och sammanbragte betydande samlingar.

Seth Steneström verkade i den ursprungliga Fältklubbens anda: Han arbetade i fält, geolog-

Gunnar Ekström 1953. Foto Jarl v Feilitzen.

Index ciborum.

Gustatorium.

Jus tuberosum boletis admixtum.

Salsamenta cum herbis variis.

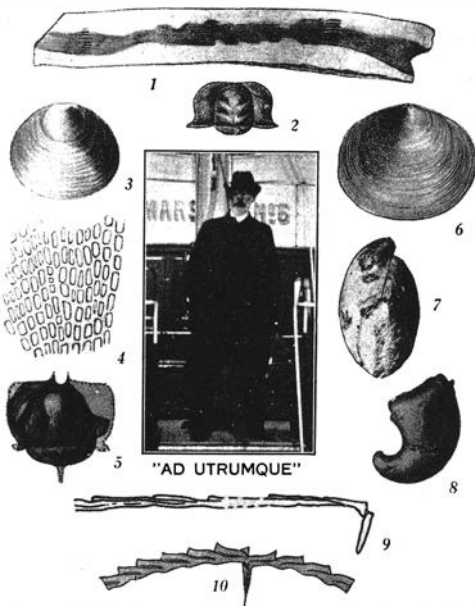
Phasianus colchicum L. accedunt lactucæ
oleatæ.

Placenta Romeleclintica.

Poma mixta.

Vinum ex insula Madeira portugalicum.

Vinum gallicum Chambertinum.

1. *Equisetites* Mobergi.
MÖLL.
2. *Boeckia* "
WIMAN.
3. *Obolella* "
WALCOTT.
4. *Fenestella* "
HNG.
5. *Telephus* "
HDG.
6. *Mobergia granulata*.
REDLICH.

7. *Terebratula* Mobergi.
LGN.
8. *Phragmoceras* "
HEDSTR.
9. *Azygograptus* "
HDG.
10. *Didymograptus* "
TQT.
11. *Dalmanites* "
HEDE.

Fältklubbens 25-årsjubileum 26/10 1917, matsedel.

hammare och spade var hans arbetsredskap, pen-
nan inte i lika hög grad. Däremot var han ytterst
generös med att i samtal och vid exkursioner i
Fyledalen och i andra sammanhang dela med sig av
sina rön och tolkningar, inte minst rörande lager-
följden i övre jura och undre krita, bl.a. i ett
föredrag i Fältklubben i maj 1942 och genom ett
utförligt diskussionsinlägg vid ett möte i Dansk
Geologisk Forening 1955 (Meddelelser fra Dansk
Geologisk Forening, 13, 1956, p. 140). En del av
hans material har kunnat tillgodogöras av senare
författare, såsom helt nyligen i ett arbete om jura-
kritlagerföljden vid Eriksdal av M. Erlström,
Dorothy Guy-Ohlson och U. Sivhed (SGU, Ca 78,
1991).

Posten som skattmästare, inrättad först 1935,
bekläddes under många år av PER ADOLF HERRLIN
(1904-80). Man kan lugnt påstå, att inget större
original kan upptäckas i Fältklubbens medlemska-
der. Han får därför här ett något utförligare om-
nämmande än vad som i annat fall kan synas vara
motiverat.

Per Adolfs pappa var major, men någon i sin
framtoning mindre militärisk än Adde kan man
svårtigen föreställa sig. Han var den evige studen-
ten, inskriven 110 terminer i Kristianstads nation
men för den skull på intet sätt en överliggerare. Han
samlade ihop massor med betyg i olika ämnen och
avlade akademiska examina i normal takt. Ännu
som pensionär efter 22 år som adjunkt vid småsko-

leseminariet, senare folkskoleseminariet, i Landskrona (man frågar sig hur han fungerade som sådan) ägnade han sig åt universitetsstudier, nu i genetik. Som assistent på Geologen sysslade han med röntgenundersökning av mineral i det av honom själv inrättade röntgenlaboratoriet - en i utomstående ögon äventyrlig anläggning. Han hade en speciell form av teknisk begåvning, som gjorde honom till en lokal pionjär på radio- och TV-området, och det är betecknande att han var en av de första medlemmarna i Lunds Science-fiction förening. Hans bostad i gårdshuset på Bredgatan 24a - jag vill minnas att månadshyran var 16 kronor - var utrustad med diverse faciliteter, exempelvis ett arrangemang som gjorde att kaffevattnet kokte upp, när tidningen kom i brevlådan, och ett transportsystem för post därifrån direkt till sängen. Inne i rummet förvarades hans cykel. Den var en i staden känd sevärdhet på grund av alla de blinkljus och andra finesser såsom tuta, klocka, kompass och termometer, med vilka den var försedd. I fråga om personliga utgifter var Adolf Herrlin ytterligt sparsam. Detta betydde ingalunda att han var barskrapad. Han ägde ett sommarhus i Åhus, där man efter hans bortgång hittade en plastkasse med tusenlappar. Då framkom också att han hade tillgångar i form av kontanter, bl.a. stora högar av enkronesmynt och guldmynt, till ansenliga värden i bankfack samt småbelopp placerade i ett stort

Seth Stenström (invald i Fältklubben 1935). Foto Jarl v Feilitzen 1956.

antal sparbanker, därtill belopp i flera utländska valutor. Av hans kvarlåtenskap bildades en stipendiefond, vars avkastning nu närmar sig 100.000 kronor, till glädje för medlemmar i hans gamla

Per Adolf Herrlin (invald i Fältklubben 1929) och Tage Nilsson (invald 1925). Foto Jarl v Feilitzen 1956.

Fältklubbens 50-års-jubiläum planeras i Herrlins bostad, Bredgatan 24a. Fr v: J.E. Hede (ledare), G. Regnéll (sekreterare), P.A. Herrlin (skattmästare). Foto Herrlin 1942.

studentnation. Där sökte han gemenskap liksom i Fältklubben och andra naturvetenskapliga sällskap. Men han var nog mycket ensam.

Drag till bilden av denne särpling fogas i artiklar av Ankarloo, Lundh, Nathell, Nyman och Stjernquist (även personliga meddelanden) samt av signaturen L i Lundagård 1980/5 och, osignerat, i Sydsvenska Dagbladet 13/8 1980.

Alla de personer, som skymtat förbi, har var på sitt sätt bidragit till att forma Fältklubben. Ett har

de gemensamt: De tillhör alla historien. Jag vill sluta med att nämna några, som tillhör både historien och nuet. Den ene är SVEN HJELMQVIST, ledamot 1926 och med en plats i klubbens annaler både som sekreterare och ordförande. Den andre är ERIK MOHRÉN, invald 1929 och i olika perioder verksam som sekreterare resp. skattmästare. Dessa veteraner utgör en länk mellan dagens Fältklubb, som nu går in i sitt andra sekel, och den som var en gång för länge sedan.

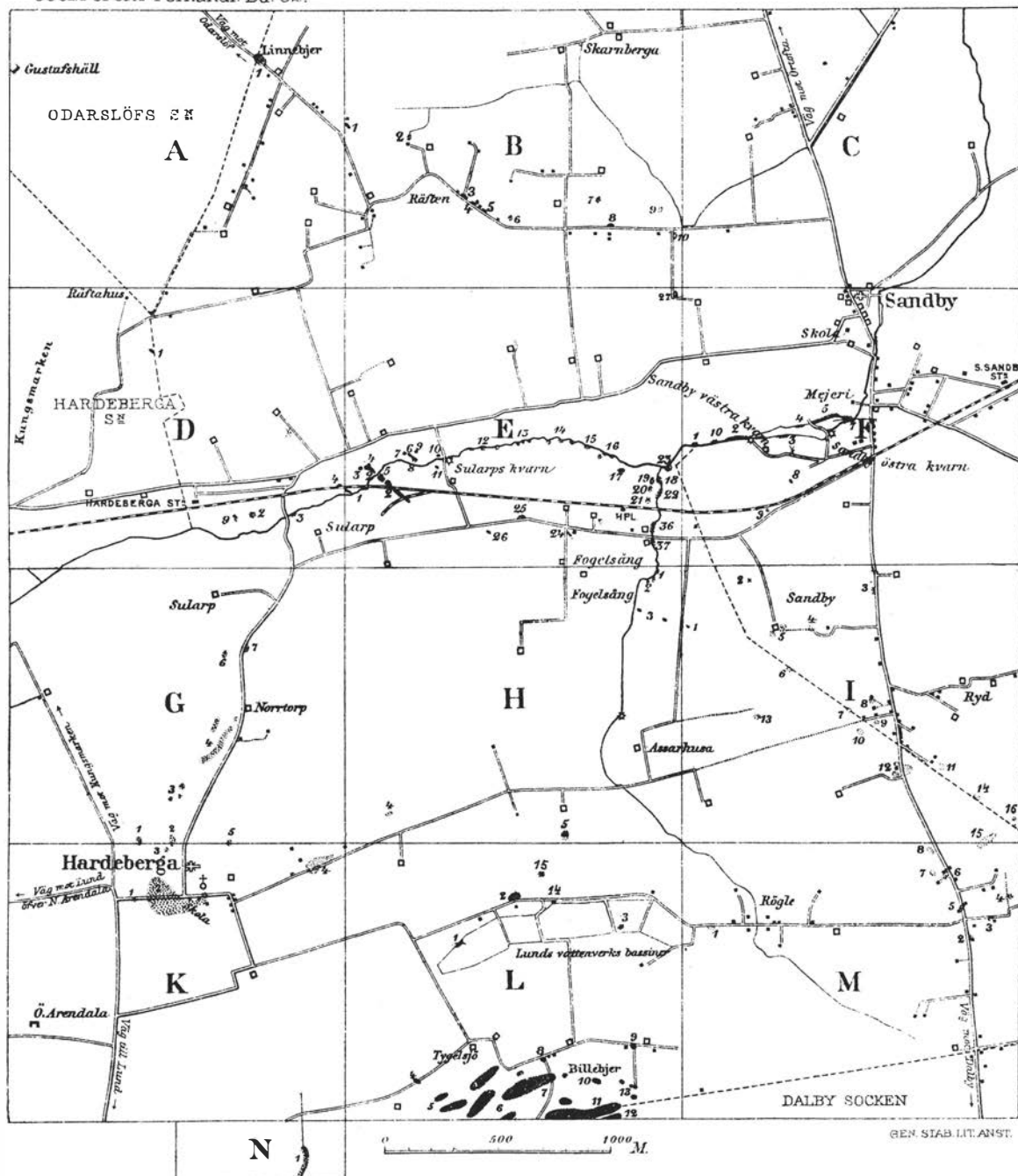
Sven Hjelmqvist 1954. Foto Jarl v Feilitzen.

Erik Mohrén 1953. Foto Jarl v Feilitzen.

Litteratur

- Ankarloo, B., 1983: Nationens 60-tal. *Acta Christianstadensia*, 3, 85-87.
- Anonymus, 1980: P. Adolf Herrlin avliden. *Sydsvenska Dagbladet* 13/8 1980.
- Ekström, G., 1917: Lunds Geologiska Fältklubb och dess verksamhet 1892-1917. Kortfattad redogörelse. *Meddelande från Lunds Geologiska Fältklubb*, 33, 15 pp.
- Grönwall, K.A., 1917: Joh. Christian Moberg. Minnesteckning med porträtt. *Geologiska Föreningens i Stockholm Förhandlingar*, 39, 465-488 (= Meddelanden från Lunds Geologiska Fältklubb, 24).
- Grönwall, K.A., 1937: Clas Kurck in memoriam. *Geologiska Föreningens i Stockholm Förhandlingar*, 59, 347-350.
- Hadding, A., 1942: Lunds universitets geologisk-mineralogiska institution. Dess ursprung, tillkomst och utveckling. *Lunds Geologiska Fältklubb 1892-1942*, 31-68 (sep. 1-38).
- Hadding, A., 1944: Karl Anders Axel Grönwall. *Kungl. Fysiografiska Sällskapets Förhandlingar* 1944, *37 -*40 (sep. 1-4).
- Hanström, B., 1944: Karl Grönwall 18 27/12 69-19 12/3 44 in memoriam. *Skånes Natur*, 31, 9-11.
- Hede, J.E., 1955: Gustaf Troedsson 9/5 1891-12/12 1954. *Kungl. Fysiografiska Sällskapets i Lund Förhandlingar*, 25, *39 -*46 (sep. 1-8).
- Hjelmqvist, S., 1962: Assar Hadding 10/1 1886-20/6 1962. *Kungl. Fysiografiska Sällskapets Förhandlingar*, 32, *69 -*75 (sep. 1-7).
- Laufeld, S., 1986: Moberg, Johan Christian. *Svenskt Biografiskt Lexikon*, 25, 548-551.
- Lindman, S. (S.L.), 1949: Olin, Emil Hjalmar Fredrik. *Svenska män och kvinnor*, 5, 625.
- Lundh, M., 1992: Herrbo badhytt rivs! *Tuppluren* 2/92, 13.
- Lundqvist, G., 1961: Gunnar Ekström död. *Svenska Dagbladet* 14/1 1961.
- Nathell, I., 1980: Efter Adolf Herrlin. Uppröjningen ger minst halv miljon. *Sydsvenska Dagbladet* 12/12 1980.
- Nordenskjöld, O., 1922: Johan Christian Moberg. Biografi. K. Svenska Vetenskapsakademiens Årsbok för år 1922, 257-272.
- Nyman, U., 1980: Slutar aldrig vara student. *Sydsvenska Dagbladet* 26/1 1980.
- Persson, H., 1941: Hjalmar August Möller. *Svensk Botanisk Tidskrift*, 35, 371-375.
- Ravn, J.P.J., 1916: Joh. Chr. Moberg 11 Febr 1854-30 Decbr 1915. *Meddelelser fra Dansk Geologisk Forening*, 5 (4), 3-8.
- Ravn, J.P.J., 1944: K.A. Grönwall 27 Februar 1869-12 Marts 1944. *Meddelelser fra Dansk Geologisk Forening*, 10(4), 399-404.
- Regnéll, G., 1942: Lunds Geologiska Fältklubb 1892-1942. En konturteckning. *Lunds Geologiska Fältklubb 1892-1942*, 1-30.
- Regnéll, G. (G. R-11), 1955: Westergård, Anton Hilmer. *Svenska män och kvinnor*, 8, 292-293.
- Regnéll, G., 1961: Seth Stenström avliden. *Sydsvenska Dagbladet* 8/3 1961.
- Regnéll, G., 1968a: Grönwall, Karl Axel. *Svenskt Biografiskt Lexikon*, 17, 388-389.
- Regnéll, G., 1968b: Hadding, Assar. *Svenskt Biografiskt Lexikon*. 17, 695-697.
- Regnéll, G., 1979: J. Ernhold Hede 6/12 1890-9/5 1977. *Kungl. Fysiografiska Sällskapets Årsbok* 1978, 61-71.
- Regnéll, G., 1980: J. Ernhold Hede 1890-1977, in memoriam. *Geologiska Föreningens i Stockholm Förhandlingar*, 100 (för 1978), 404-406.
- Stjernquist, N., 1980: In Memoriam. Per Adolf Herrlin 1904-1980. *Tuppluren* 1980/4.
- Troedsson, G., 1949: Moberg, Johan Ch. *Svenska män och kvinnor*, 8, 306-307.
- Troelsen, J.C., 1955: Gustaf T. Troedsson 9/5 1891-12/12 1954. *Meddelelser fra Dansk Geologisk Forening*, 13(1), 53-55.
- Widstrand, A. (red.), 1934: Segerberg, Carl Otto Mauritz. *Sveriges läkarehistoria*, (IV) 4, 347-348.
- Widstrand, A. (red.), 1939: Segerberg, Carl Otto. *Svenska läkare i ord och bild*, 639.
- Åhman, E., 1970: Hennig, Anders Hennig. *Svenskt Biografiskt Lexikon*, 18, 636-637.

Verksamheten inom Lunds Geologiska Fältklubb syftade ursprungligen till att utreda Lundatraktens geologiska förhållanden och särskilt Fågelsångsområdets stratigrafi och paleontologi. För att underlätta arbetet och identifieringen av de olika berggrundsblottningarna utarbetade J C Moberg (1896) en "Geologisk vägvisare inom Fogelsångstrakten". I vägvisaren är Fågelsångsområdet indelat i 13 rutor betecknade med bokstäver, och inom varje ruta är berggrundsblottningarna numrerade från ett och framåt. En omarbetad och engelskspråkig version av vägvisaren utgavs av Moberg till den internationella geologkongressen 1910. Ovanstående karta är från detta arbete.

FÅGELSÅNGSDALEN - ETT KLASSISKT EXKURSIONSOMRÅDE

Per Ahlberg

Färdas man en vår- eller sommardag från Lund österut mot Södra Sandby kan man, efter att ha passerat avtagsvägen mot Hardeberga, inte undgå att på sin högra sida lägga märke till en dalgång fylld av yppig vegetation och svällande trädkronor. Det är Fågelsångsdalen, som ligger som en långsträckt oas i odlingslandskapet. I botten på dalen rinner Sularpsbäcken och den har på många håll skurit sig ned i berggrunden. I höjd med Fågelsång mottar den från söder ett blygsammare vattendrag, Fågelsångsbäcken (fig. 1). Dalgången och dess omgivningar uppvisar en mycket omväxlande natur och ända sedan 1700-talet har Fågelsångsdalen varit ett vallfartsmål för naturforskare. Även för den naturintresserade allmänheten är dalgången ett populärt utflyktsmål och för sina geologiska, botaniska och zoologiska värden avsetts Fågelsångsdalen som naturreservat 1963 (se Skånes Natur 1963:2).

Berggrunden i området består av kambrosiluriska lager, som ofta är rika på fossil (särskilt graptoliter, men även brachiopoder och trilobiter

kan vara talrika), och Fågelsångsdalen med omnejd är ett klassiskt område för studiet av kambrosilurisk stratigrafi. Numera är dock många av skärningarna igenrasade och övervuxna, men fortfarande är vissa profiler tillgängliga. Den blottade lagerföljden domineras av ordoviciska graptolitskiffrar och Fågelsångsdalen är ett nyckelområde för ordovicisk graptolitstratigrafi. Vid Södra Sandby finns emellertid även klassiska bäckskärningar genom överkambrisk alunskiffer med trilobiter.

De första beskrivningarna av graptoliter från Fågelsångsdalen gavs av Hisinger (1837, 1840), men redan tidigare hade Stobaeus (1734; jfr Regnéll 1949, sid. 30) och Wahlenberg (1818) noterat förekomsten av dessa fossil vid Fågelsång. Även Sven Nilsson, professor i naturalhistoria i Lund 1832-1856, intresserade sig för de geologiska förhållandena och fossilen vid Fågelsång, som han säkert besökte ett flertal gånger (Regnéll 1983, 1991). Av särskilt intresse är hans dagboksanteckningar från 1825, eftersom de innehåller en enkel planskiss över Fågelsångsdalen samt en schema-

Fig. 1. Fågelsångsbäcken strax söder om dess mynning i Sularpsbäcken. Foto Per Ahlberg 1992.

SPECI
SH
SILURIAN
ALONG THE RIVERS IN

100 50 0
Assar

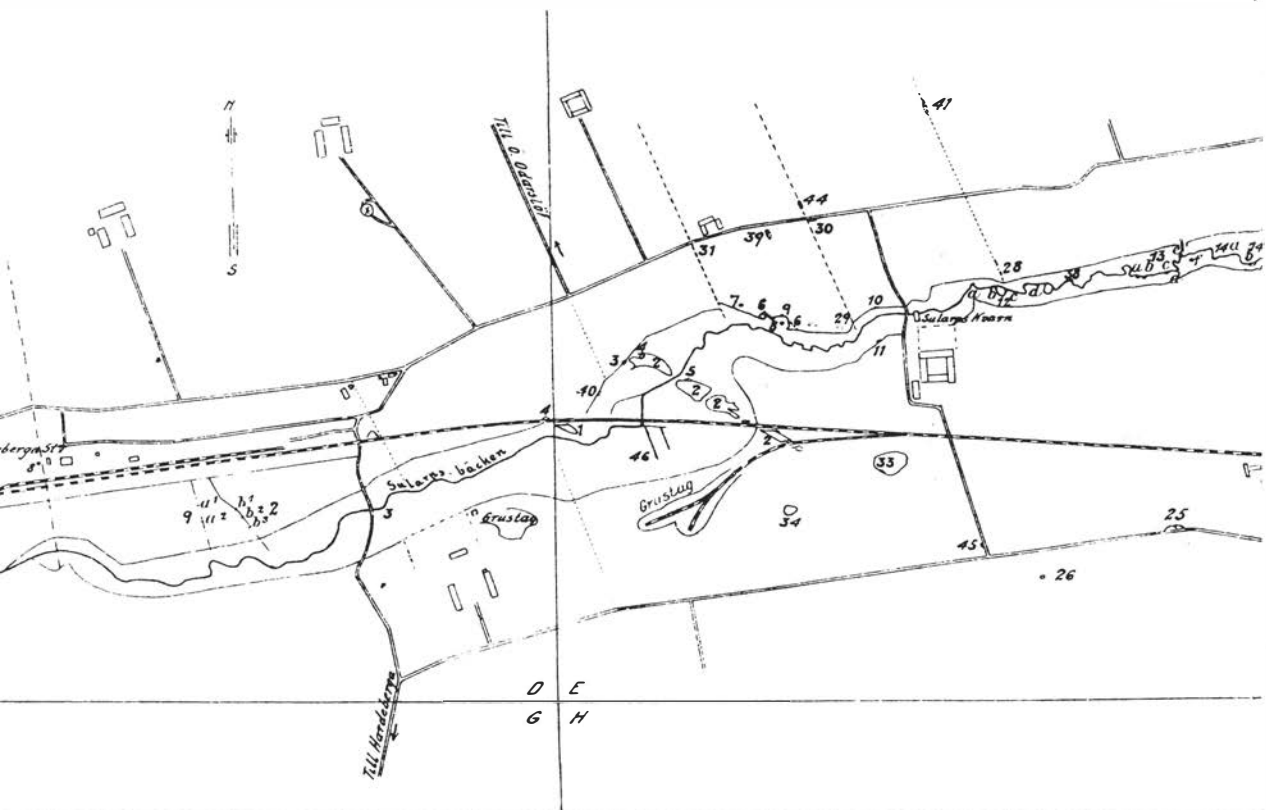

Fig. 2. Karta över Fågelsångsdalen. Kopia efter Moberg (1910, pl. 2).

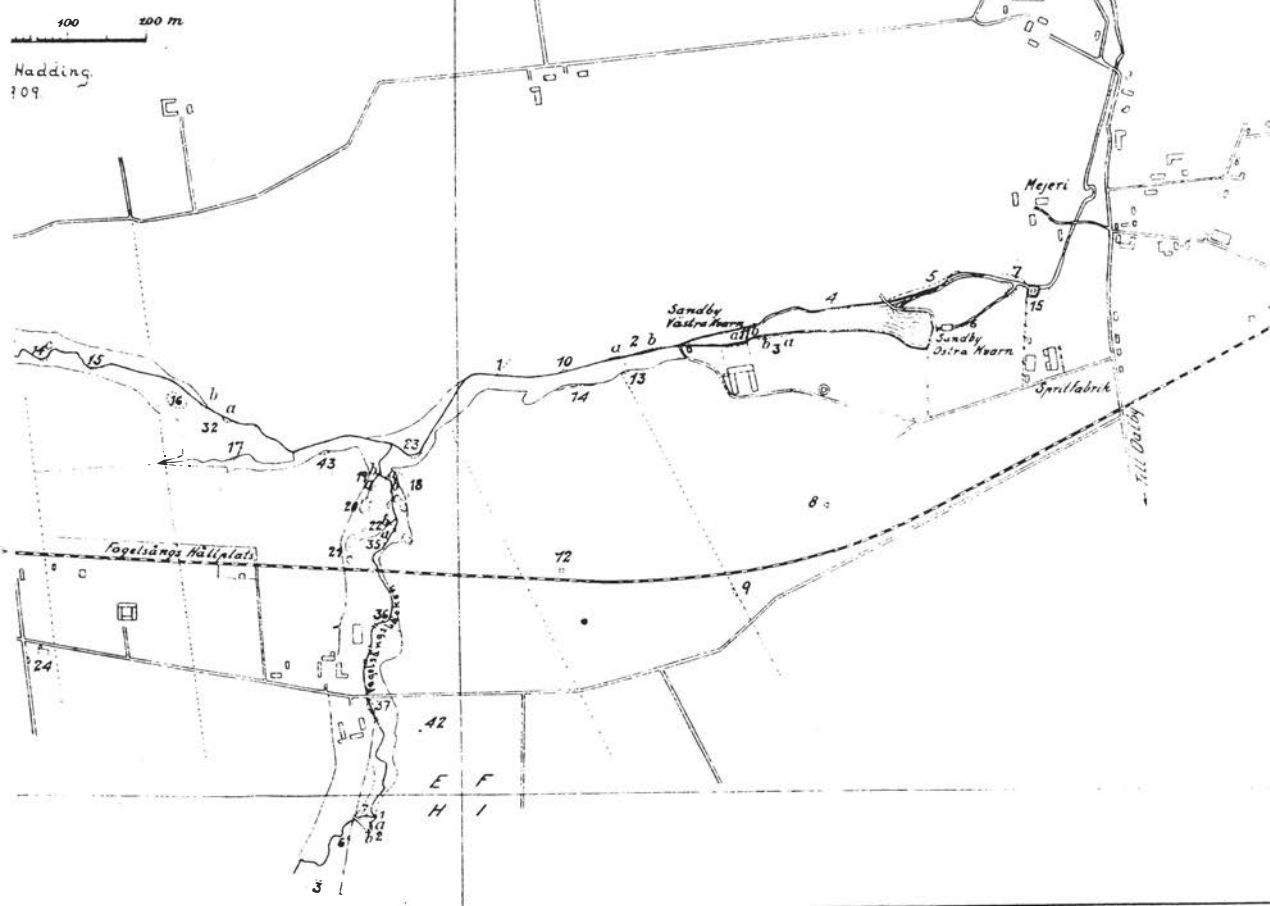
tisk profil genom lagerserien (se Regnéll 1991, fig. 1). I Nilssons dagbok 1825 finns också ett blad med pennteckningar av fyra graptolitarter från Fågelsång. Dessa teckningar har nyligen publicerats av Regnéll (1991, fig. 2).

Den första mera utförliga beskrivningen av geologin i Fågelsångsdalen återfinns i en gradualavhandling 1865 av Sven Leonhard Törnquist (1840-1920), vårt lands kanske mest kände graptolitolog. Då avhandlingen skrevs visste man föga om stratigrafien och åldersförhållandena i Sveriges kambrosilur, och några jämförelser med andra likåldriga bildningar i landet lät sig knappast göras. Det var först ett tiotal år senare som Törn-

quist (1875) och Linnarsson (1875, 1879) kunde ge en klarare bild över lagerföljden och åldersrelationerna mellan olika berggrundsskärningar i Fågelsångsområdet.

Den fortsatta utforskningen av Fågelsångsområdet är intimt förknippad med Lunds Geologiska Fältklubb, instiftad 1892, och med Johan Christian Moberg, fältklubbens egentlige grundare och professor i geologi och mineralogi vid Lunds universitet 1900-1915. I sina tidigare arbeten behandlade Moberg Sveriges mesozoiska bildningar, men överflyttade efterhand sitt huvudintresse till paleozoikum och från 1890 utgav han en mängd uppsatser rörande den svenska kambrosiluren. Ganska snart

AL MAP
OWING
LOCALITIES
THE FOGELSÅNG DISTRICT

kastade Moberg sina blickar på det närbelägna Fågelsångsområdet, och aktiviteterna inom Lunds Geologiska Fältklubb syftade ursprungligen till att utreda "Lundatraktens geologiska förhållanden och närmast Fågelsångslagens stratigrafi och paleontologi" (Segerberg 1894).

Under de närmaste årtiondena efter tillkomsten företog klubben omfattande fältarbeten i Fågelsångsfältet och kännedomen om geologin ökade i rask takt. För att underlätta arbetet och identifieringen av de olika berggrundsblottningarna utarbetade Moberg (1896) en "Geologisk vägvisare inom Fogelsångstrakten", som han kompletterade några år senare (Moberg 1902). I vägvisaren är

Fågelsångsområdet indelat i 13 rutor betecknade med bokstäver (A-I och K-N) och inom varje ruta är berggrundsblottningarna numrerade från ett och framåt. En lokal är alltså betecknad med en bokstav plus en siffra och detta kodsystäm används än idag för att ange en geologisk lokal i Fågelsångsområdet. En omarbetad, uppdaterad och engelskspråkig version av vägvisaren utgavs av Moberg till den internationella geologkongressen 1910.

Med Fågelsångsområdet som nyckelområde genomförde Moberg och hans elever ett flertal betydelsefulla undersökningar rörande den skånska kambrosilurens utbildning, stratigrafi och fossilinnehåll. Bland dessa kan man framhålla Mo-

berg & Möllers (1898) detaljerade arbete över *Acerocare*-zonen (kambriums allra yngsta del), Westergårds (1909) och Moberg & Segerbergs (1906) studier av understa ordovicium ("Dictyonemaskiffen" resp. *Ceratopygelagren*), Ekströms (1937) arbete om övre *Didymograptus*-kiffen (undre-mellersta ordovicium), Haddings (1913) avhandling om undre *Dicellograptus*-kiffen (mellersta ordovicium), samt Olins (1906) arbete om trilobiterna och stratigrafen i mellan- och överordovicium.

Efter Mobergs frånfälle 1915 har Lunds Geologiska Fältklubb ändrat karaktär från en (fält)arbetande sammanslutning till en förening där föredrag kommit att bilda tyngdpunkten. Klubbens geologiska aktiviteter i Fågelsångsdalen minskade efterhand och de undersökningar som utförts efter den "Mobergska perioden" har genomförts utanför fältklubbens regi. Bland dessa märks Nilssons (1953) arbete om undre och mellersta *Dicellograptus*-kiffen vid Sularps kvarn (strax norr om gården Annelund) och Lindströms (1953) studier

över den mellanordoviciska Sularpsskiffen (tidigare "Orthisskiffer") i Fågelsångsdalen. Dessutom har ett antal kärnbörningar i högsta grad ökat kunskapen om stratigrafen i Fågelsångsområdets kambrosilur, nämligen Södra Sandbybörningen (Westergård 1942, 1944), Fågelsångsbörningen (Hede 1951; Bergström & Nilsson 1974), Koängenbörningen väster om Fågelsångsdalen (Nilsson 1960, 1977; Bergström & Nilsson 1974) samt Lindegårdbörningarna norr om Fågelsångsdalen (Glimberg 1961; Grahn 1978; Nilsson 1980).

Även om många av berggrundsskäringarna numera är igenrasade och övervuxna är Fågelsångsdalen fortfarande värd ett besök. Nedan beskrivs några av de lokaler som fortfarande är tillgängliga (jfr fig. 2). Först behandlas de lokaler som är belägna vid Fågelsångsbäcken norr om cykel- och vandringsleden (E20, E21a-b, E22a och E18a-c), därefter några lokaler ute efter Sularpsbäckens södra vägg i den mellersta delen av Fågelsångsdalen (E23, E14a-c och E15) och slutligen tre lokaler vid Södra Sandby i den östligaste delen av Fågelsångsdalen (F5-F7). Lokalerna är betecknade i enlighet med Moberg (1910).

Lokalerna E20 och E21a-b

Strax norr om cykelstigen (gamla järnvägsbanken) och väster om Fågelsångsbäcken ligger tre hålor som i Mobergs (1910) vägvisare har beteckningarna E20, E21a och E21b. Här har underordovicisk Komstadkalksten brutits genom århundraden fram till 1860 (för gravstenar och byggnadsändamål). Då verksamheten fortfarande pågick under 1800-talets förra hälft besöktes brotten säkert flitigt av Nils Peter Angelin (1805-1876), då student i Lund och ansedd som överläggsare och stort original, men sedermera professor och intendent vid Naturhistoriska riksmuseet i Stockholm. I hans numera klassiska arbeten "*Palaeontologia Svecica*" (1851) och "*Palaeontologia Scandinavica*" (1854) beskrivs nämligen åtskilliga trilobiter från Komstadkalkstenen vid Fågelsång.

Kalkstenen och delar av den rika faunan, som förutom trilobiter (fig. 3) och "orthoceratiter" även innehåller många brachiopoder, ostracoder och condodonter, har senare behandlats av bl.a. Moberg (1907), Funkquist (1919, sid. 44), Ekström (1937, sid. 13-16), Poulsen (1969), Stouge (1975) och Owen (1987, sid. 94-96). Den mest

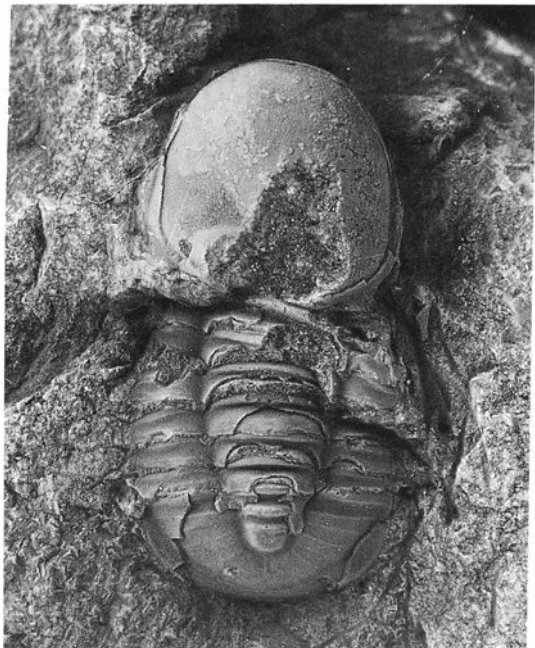

Fig. 3. *Cyclopyge umbonata* (Angelin 1854), en liten och förmodligen pelagisk trilobit från Komstadkalkstenen vid Fågelsång. Exemplet (nr LO 1987b t) har tidigare avbildats av Moberg (1907, pl. 3, fig. 2) och kommer från en mycket fossilrik nivå i det sydligaste brottet (E21b). x6.

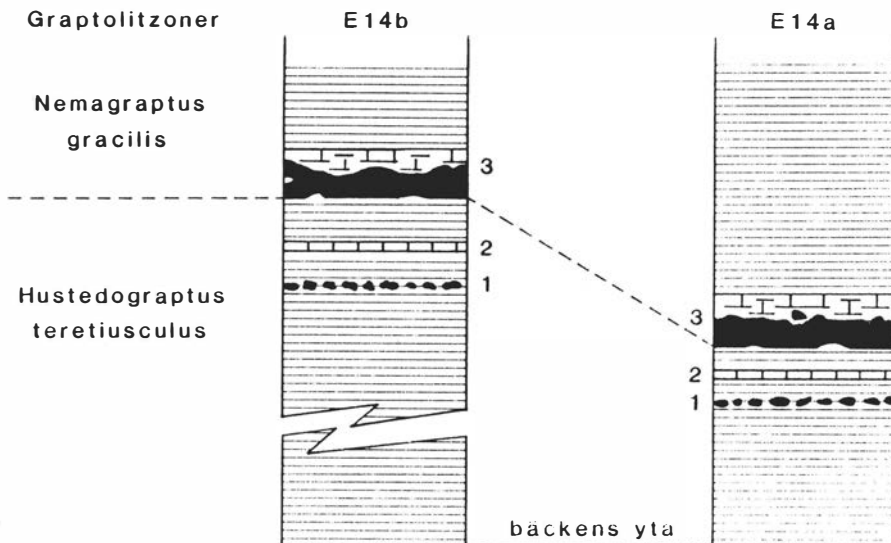

Fig. 4. Profiler från lokalerna E14a och E14b vid Sularpsbäcken. Skala 1:20. 1. Band med fosforit-bollar. 2. Grå kalksten (i E14b ca 1,8 m och i E14a ca 0,5 m över bäckens yta). 3. Fosforitband som upptill övergår i en grå kalksten. Omritat efter Hadding (1913, fig. 4).

detaljerade beskrivningen finns emellertid i ett opublicerat arbete av Nielsen (1989), vilkens undersökningar visat att Komstadkalkstenen vid Fågelsång troligen är ca 6 m mäktig - man har länge trott att den bara var omkring 2 m tjock (Ekström 1947, sid. 21).

Brotten är sedan länge vattenfyllda och svårtillgängliga, men fortfarande är delar av kalkstenen blottade, t.ex. närmast cykelstigen i det sydligaste brottet (E21b).

Lokal E22a

Under en trädrot i Fågelsångsbäckens östra sida, omkring 100 m norr om cykel- och vandringsleden (gamla järnvägsbanken), finns en liten skärning genom en ca 20 cm mäktig, hård och mörkgrå kalksten, som under- och överlagras av graptolitförande skifferar. Lokalen har behandlats av Strandmark (1902) och Nielsen (1989), vilka visat att lagerföljden representerar den översta delen av den underordoviciska Töyenskiffern (eller undre *Didymograptus* skiffern) i Fågelsångsområdet (*Didymograptus hirundo*-zonen). Från den skiffer som överlagras kalkstenen beskrev Strandmark (1902) en ny graptolitart som han kallade *Phyllograptus cor*. Den har nyligen reviderats och förts till släktet *Pseudophyllograptus* av Cooper & Lindholm (1985).

Lokal E18a-c

I Fågelsångsbäckens botten och västra sida, 50-100 m söder om dess mynning i Sularpsbäcken, finns en del smärre blottningar av en mörkgrå-svart skiffer ("Dictyonemaskiffer") med graptoliter och fosfatskaliga brachiopoder (se Nilsson & Tellander 1900 och Westergård 1909, sid. 20-22 för en utförlig beskrivning). Graptoliterna är ofta välbevarade och representeras av *Adelograptus tenellus* och *Rhabdinopora flabelliformis norvegica*, vilka visar att lagerföljden tillhör understa ordovicium, närmare bestämt undre-mellersta tremadoc. Förutom dessa två graptoliter har Westergård (1909) noterat förekomsten av *Bryograptus hunnebergensis*, men nyare undersökningar (Malletz & Erdtmann 1987) har visat att *B. hunnebergensis* bör inkluderas i *A. tenellus*.

Lokal E23

I Sularpsbäckens södra vägg, några tiotal meter öster om sammanflödet med Fågelsångsbäcken, finns en brant skärning genom graptolitförande skifferar. Skärningen är en klassisk lokal för övre *Didymograptus* skiffern. Den har behandlats av Törnquist (1865, sid. 7, 1875, sid. 52), Linnarsson (1875, sid. 264-265, 1879, sid. 233-237), Tullberg (1880) och Ekström (1937). I arbetet av Linnarsson (1879) är profilen betecknad lokal "O".

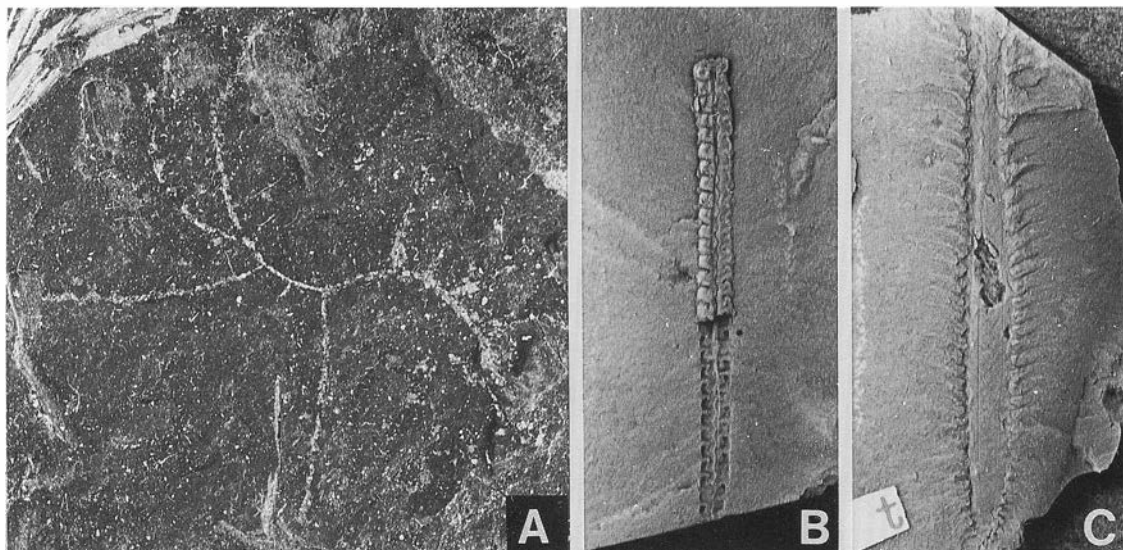

Fig. 5. Några graptoliter från undre Dicellograptus-skiffern vid Sularpsbäcken. A. *Nemagraptus gracilis* (Hall 1847) från lokal E14a. Haddings (1913, pl. 4, fig. 24) original (LO 2448t). x3. B. *Pseudoclimacograptus scharenbergi* (Lapworth 1876) från lokal E14a. Haddings (1913, pl. 3, fig. 25) original (LO 2418t). x2. C. *Glossograptus hincksi* (Hopkinson 1872) från lokal E15. Haddings (1913, pl. 2, fig. 4) original (LO 2368t). x1,5.

Tidigare var drygt 5 m med skiffer blottad, men numera är större delen av profilen igenrasad och endast den översta delen är tillgänglig. Graptolitfaunan är mycket rik och förutom diplograptider har Ekström (1937, appendix 1) bl.a. noterat förekomsten av *Pterograptus elegans*, *Didymograptus munchisoni* och *Phyllograptus? glosso-graptoides*. Dessa graptoliter visar att den idag blottade lagerföljden tillhör zonen med *Didymograptus munchisoni* (den understa graptolitzonen i mellanordovicium).

Lokalerna E14a-c och E15

Utmed Sularpsbäckens södra vägg, 400-600 m väster om Fågelsångsbäckens mynning, finns fyra utmärkta skärningar genom undre Dicellograptus-skiffern (mellersta ordovicium). Varje profil omfattar 4-6 m med skiffer, som stupar mycket svagt mot sydväst. De äldsta lagren finns sålunda i den östligaste profilen (E15) och de yngsta i den västligaste (E14a strax öster om en diabasgång). Lagerföljden består av en mörkgrå, nästan svart skiffer som ofta är rik på pyritkonkretioner, men särskilt i den övre delen (lokalerna E14a och E14b) finns även inslag av bentoniter och tunna kalkstensskikt samt ett par nivåer som är mycket rika på

fosforitbollar. Stratigrafin och fossilinnehållet har i detalj beskrivits av Hadding (1913), vilkens resultat visar att profilerna omfattar graptolitzonerna med *Hustedograptus teretiusculus* (underst) och *Nemagraptus gracilis* (överst). Gränsen mellan zonerna bör enligt Nilsson (1977, sid. 36) placeras vid basen av det dm-måktiga fosforitband som finns i profilerna E14a och E14b (fig. 4). Vid E14c och E15 är endast *Hustedograptus teretiusculus*-zonen representerad.

Skiffern är ofta rik på fossil, i synnerhet graptoliter och fosfatskaliga brachiopoder, men i den övre delen av profil E15 finns dessutom lager som är rika på ostracoder och conodonter (Hadding 1913; Lindström 1955). Graptolitfaunan i *Hustedograptus teretiusculus*-zonen är mycket artrik och inkluderar bl.a. *Glossograptus hincksi* (fig. 5C), *Hustedograptus teretiusculus*, *Pseudoclimacograptus scharenbergi* (fig. 5B) och *Dicellograptus vagus*. I *Nemagraptus gracilis*-zonen är graptolitfaunan betydligt artfattigare och domineras av zonfossil (fig. 5A).

Södra Sandby (lokalerna F5-F7)

1854 beskrev Angelin två nya trilobitarter från olenidskiffern vid "Sandby", nämligen *Aceroca-*

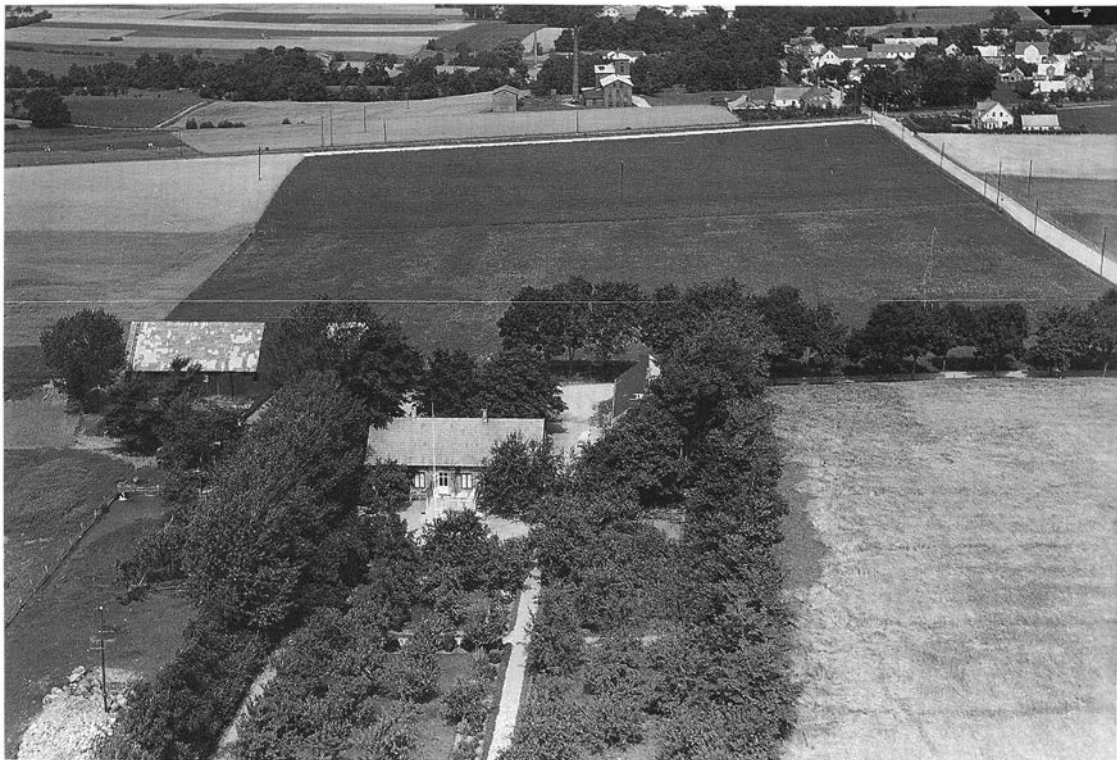

Fig. 6. Flygbild mot norr över sydvästra delen av Södra Sandby, med Almbäckens gård i förgrunden och Fågelsångsdalens östligaste del i bakgrunden. Mellan ekonomibyggnaderna på Almbäckens gård upptogs 1936 en 2 m djup grop, som gick ned i mellankambrisk exsulanskalksten. Det är för övrigt första gången som mellankambrium i fast klyft påträffats inom "rutan F". Lagerföljden och det mycket rika fossilmaterialet (huvudsakligen trilobiter och fosfatskaligabrachiopoder) har behandlats av Seth Nilsson (sedermera Steneström) i en opublicerad licentiatavhandling från 1940 ("Om Fågelsångsområdets mellankambriska bildningar", 52 sid., Geologiska institutionen, Lunds universitet). Tegelbyggnaden med den höga skorstenen i bakgrunden är "gamla spritfabriken", som nu uttjänat sina syften men alltjämt står kvar. 150-200 m nordväst om spritfabriken finns utefter Sularpsbäckens norra sida en lång skärning genom alunskiffer och orsten (Mobergs 1896, 1910, lokal F5). I undre delen av sekvensen förekommer trilobiterna *Acerocare ecorne* och *Parabolina acanthura*, vilka indikerar att lagerföljden tillhör den översta delen av överkambrium (*Acerocare*-zonen). Fälten i förgrunden är numera täckta av villabebyggelse. Foto Aktiebolaget Flygtrafik, troligen 1930-talet.

re ecorne och *Olenus? acanthurus* (den senare numera *Parabolina acanthura*). De exemplar som låg till grund för beskrivningarna insamlades med all säkerhet från den långa bäckskärning som är belägen 150-200 m nordväst om "gamla spritfabriken" i Södra Sandby (fig. 6). Utefter Sularpsbäckens nordsida anstår här en brant vägg genom horisontellt liggande alunskiffer med orsten. Lagerföljden och dess fossilinnehåll har i detalj beskrivits av Moberg & Möller (1898) och senare av Westergård (1922, sid. 26-27). I Mobergs (1896, 1910) geologiska vägvisare har lokalen

beteckningen F5, medan den i arbetet av Moberg & Möller (1898) anges som "lokal c".

Den blottade lagerföljden har en mäktighet av ca 2,5 m och består till övervägande delen av alunskiffer, men särskilt i den undre delen utgör band och linser av orsten ett markant inslag. Orstenarna kan ofta nå en anseelig storlek (mer än en meter i diameter; fig. 7) och de är i regel lättast åtkomliga som lösa block i bäckfåran. *Acerocare ecorne* (fig. 8A-D) och *Parabolina acanthura* (fig. 8E-H) har endast påträffats i den understa delen av sekvensen, där de förekommer i såväl orsten som

Fig. 7. Överkambrisk alunskiffer med en stor orstenslins i Sularpsbäckens norra vägg vid Södra Sandby (lokal F5). Lagerföljden tillhör överkambriums allra yngsta del (subzonen med *Acerocare ecorne*, dvs. den översta subzonen i *Acerocare*-zonen). Foto Per Ahlberg 1992.

i skiffer (med de bäst bevarade exemplaren i orsten). *A. ecorne* är i regel mycket talrik och vissa skikttytor kan vara nästan översållade av denna art. *P. acanthura* uppträder däremot mera sparsamt.

Förekomsten av *Acerocare ecorne* och *Parabolina acanthura* indikerar att åtminstone den undre delen av lagerföljden tillhör överkambriums allra yngsta del (subzonen med *Acerocare ecorne*, dvs. den översta av de fyra subzonerna i *Acerocare*-zonen). Det bör noteras att Moberg & Möller (1898) förmodade att subzonen med *Acerocare ecorne* bildar basen av *Acerocare*-zonen. En kärnbörning omkring 300 m söder om Södra Sandby kyrka visade emellertid att så inte är fallet, utan tvärtom bildar denna subzon toppen av *Acerocare*-zonen (Westergård 1942, 1944).

Högre upp i skärningen vid lokal F5 är fossil mycket sällsynta, men 1,0-1,2 m över avsnittet med *A. ecorne* och *P. acanthura* förekommer trilobitfragment som enligt Moberg & Möller (1898, sid. 215) hör till *Parabolina megalops* Moberg & Möller. Westergård (1942, sid. 14-15, 1944, sid. 18-19) har emellertid visat att denna bestämning knappast kan vara riktig, eftersom förekomsten av *P. megalops* (eller *P. heres megalops*) verkar att vara begränsad till lager som ligger under *Acerocare*-zonen (översta delen av *Peltura*-zonen).

I den gamla kvarnrännans botten och södra vägg, några 10-tal m öster om resterna av "Sandby östra kvarn" (endast grunden återstår) och drygt 50 m sydost om lokal F5, fanns tidigare blottningar

av överkambrisk alunskiffer med linser av ganska ljus orsten (Mobergs 1896, 1910, lokal F6). Lokalen och dess trilobitfauna har behandlats av Moberg & Möller (1898, sid. 216-217), men redan några år tidigare beskrevs den kortfattat av Segerberg (1894) och Moberg (1896). Trilobitfaunan representeras av *Parabolina heres heres* Brögger 1882 och *Acerocarina granulata* (Moberg & Möller 1898), och lagerföljden i kvarnrännan tillhör förmodligen den näst understa subzonen i *Acerocare*-zonen (subzonen med *Peltura costata*). Kvarnrännan är typlokal för *A. granulata*, men tyvärr är den nu delvis igenrasad och blottningarna är idag ej tillgängliga.

Även vid Sularpsbäckens och kvarnrännans sammanflöde (Mobergs 1896, 1910, lokal F7) har det funnits blottningar av alunskiffer med inlagringar av orsten. Dessa har behandlats av bl.a. Moberg & Möller (1898, sid. 210) och Westergård (1909, sid. 18-21). Förekomsten av graptoliten *Rhabdinopora flabelliformis* i såväl skiffern som i orsten visar att det här rör sig om underordovicisk "Dictyonemaskiffer". Från ett orstensband i skiffern har Moberg (1898) och Moberg & Segerberg (1906) beskrivit trilobiter av släktet *Hysterolesus* Moberg 1898, ett släkte som är karakteristiskt för understa ordovicium (tremadoc) och viktigt för korrelationer. "Dictyonemaskiffern" vid lokal F7 ligger på en topografiskt lägre nivå än *Acerocare*-zonen vid lokal F5, och mellan lokalerna finns säkert en förkastning, en tanke som framfördes av Törnquist redan 1875.

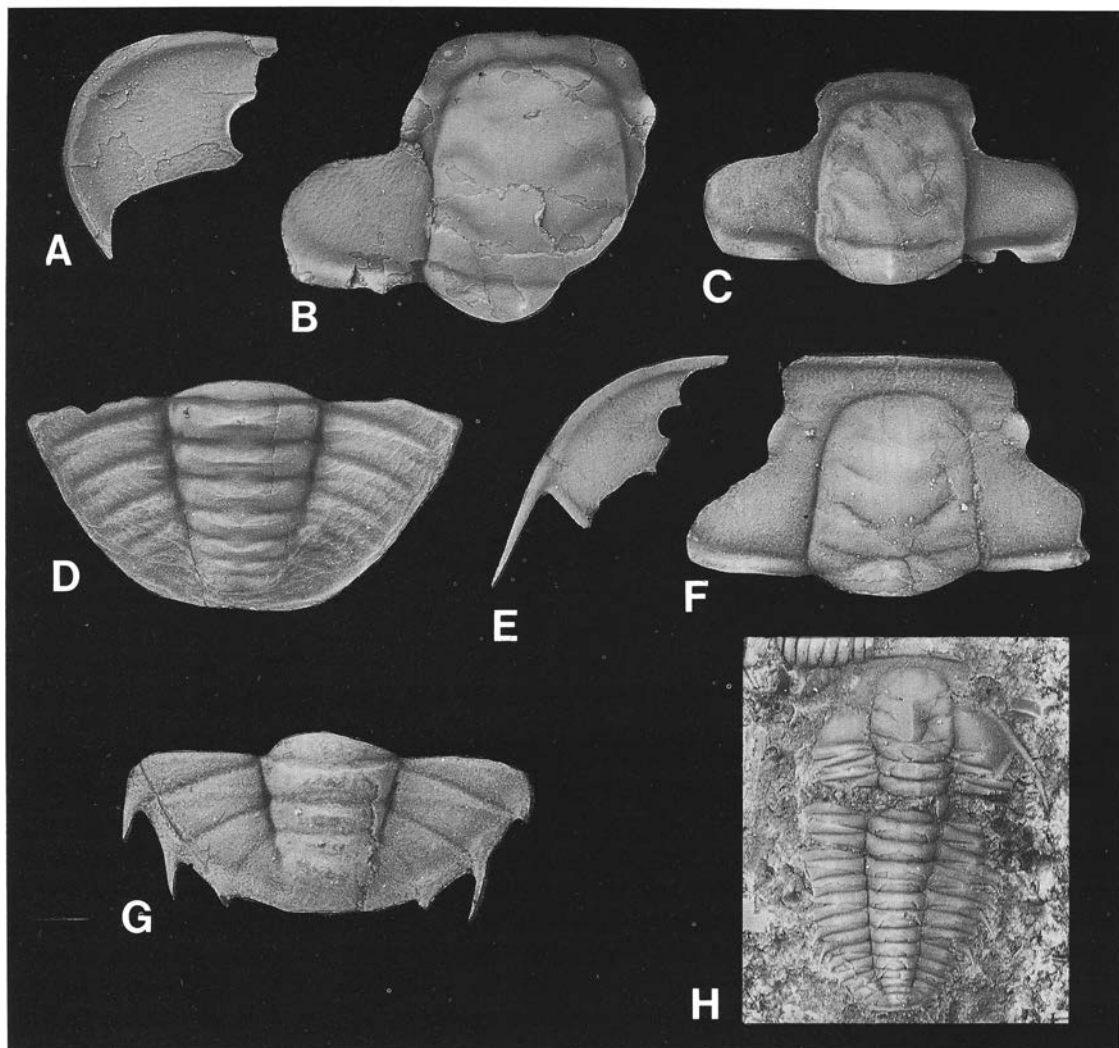

Fig. 8. Trilobiter från överkambrium (subzonen med *Acerocare ecorne*) vid Södra Sandby (lokal F5). A-D. *Acerocare ecorne* Angelin 1854. A. Lös kind. Original till Moberg & Möller (1898, pl. 10, fig. 1). LO 1308t. x6. B. Cranidium. Original till Moberg & Möller (1898, pl. 10, fig. 2). LO 1309t. x6. C. Cranidium. Original till Moberg & Möller (1898, pl. 10, fig. 6). LO 1313t. x6. D. Pygidium. Original till Moberg & Möller (1898, pl. 10, fig. 8). LO 1315t. x5. E-H. *Parabolina acanthura* (Angelin 1854). E. Lös kind. Original till Moberg & Möller (1898, pl. 12, fig. 2). LO 1345t. x3. F. Cranidium. Original till Moberg & Möller (1898, pl. 12, fig. 1). LO 1344t. x8. G. Pygidium. Original till Moberg & Möller (1898, pl. 12, fig. 4). LO 1347t. x9. H. Nästan komplett exemplar. Original till Moberg & Möller (1898, pl. 12, fig. 6). LO 1349t. x3.

Litteratur

Angelin, N. P. 1851: *Palaeontologia Svecica. I: Iconographia crustaceorum formationis transitionis*. Fasc. 1, 1-24. Lund.

Angelin, N. P. 1854: *Palaeontologia Scandinavica. I: Crustacea formationis transitionis*. Fasc

2, 21-92. T. O. Weigel, Lipsiae.

Bergström, S. M. & Nilsson, R. 1974: Age and correlation of the Middle Ordovician bentonites on Bornholm. *Bulletin of the Geological Society of Denmark* 23, 27-48.

- Cooper, R. A. & Lindholm, K. 1985: The phylogenetic relationships of the graptolites *Tetragraptus phyllograptoides* and *Pseudophyllograptus cor.* *Geologiska Föreningens i Stockholm Förhandlingar* 106, 279-291.
- Ekström, G. 1937: Upper Didymograptus Shale in Scania. *Sveriges geologiska undersökning C* 403, 1-53.
- Ekström, G. 1947: Beskrivning till kartbladet Hardeberga. *Sveriges geologiska undersökning Ad 1*, 1-91.
- Funkquist, H. P. 1919: Asaphusregionens omfattning i sydöstra Skåne och på Bornholm. *Lunds Universitets Årsskrift, N.F. 2*, 16(1), 1-55.
- Glimberg, C. F. 1961: Middle and Upper Ordovician strata at Lindegård in the Fågelsång district, Scania, S. Sweden. *Geologiska Föreningens i Stockholm Förhandlingar* 83, 79-85.
- Grahn, Y. 1978: Chitinozoan stratigraphy and palaeoecology at the Ordovician-Silurian boundary in Skåne, southernmost Sweden. *Sveriges geologiska undersökning C* 744, 1-16.
- Hadding, A. 1913: Undre Dicellograptus-skiffern i Skåne jämte några därmed ekvivalenta bildningar. *Lunds Universitets Årsskrift, N.F. 2*, 9(15), 1-90.
- Hede, J. E. 1951: Boring through Middle Ordovician-Upper Cambrian strata in the Fågelsång district, Scania (Sweden). 1: Succession encountered in the core. *Lunds Universitets Årsskrift, N.F. 2*, 46(7), 1-84.
- Hisinger, W. 1837: *Lethaea Svecica seu petrificata Sveciae iconibus et characteribus illustrata*. 124 sid. Norstedt et Filii, Holmiae.
- Hisinger, W. 1840: *Lethaea Svecica seu petrificata Sveciae, supplementum secundum*. 11 sid. P. A. Norstedt et Filii, Holmiae.
- Lindström, M. 1953: On the Lower Chasmops beds in the Fågelsång district (Scania). *Geologiska Föreningens i Stockholm Förhandlingar* 75, 125-148.
- Lindström, M. 1955: The conodonts described by A. R. Hadding, 1913. *Journal of Paleontology* 29, 105-111.
- Linnarsson, G. 1875: Anteckningar från en resa i Skånes silurtrakter 1874. *Geologiska Föreningens i Stockholm Förhandlingar* 2, 260-284.
- Linnarsson, G. 1879: Iakttagelser öfver de graptolitförande skifferne i Skåne. *Geologiska Föreningens i Stockholm Förhandlingar* 4, 227-238, 241-257.
- Maletz, J. & Erdtmann, B.-D. 1987: *Adelograptus tenellus* (Linnarsson 1871): its astogenetic development and its stratigraphical distribution. *Bulletin of the Geological Society of Denmark* 35, 179-190.
- Moberg, J. C. 1896: Geologisk vägvisare inom Fogelsångstrakten. *Meddelande från Lunds Geologiska Fältklubb* 2, 1-36.
- Moberg, J. C. 1898: En trilobit från Skånes Dictyograptus-skiffer. *Geologiska Föreningens i Stockholm Förhandlingar* 20, 317-324.
- Moberg, J. C. 1902: Om Sularpsbäckens dalgång. *Geologiska Föreningens i Stockholm Förhandlingar* 24, 303-308.
- Moberg, J. C. 1907: Aeglina umbonata Angelin sp. *Geologiska Föreningens i Stockholm Förhandlingar* 29, 257-264.
- Moberg, J. C. 1910: Guide for the principal Silurian districts of Scania (with notes on some localities of Mesozoic beds). 2. Fogelsång. *Geologiska Föreningens i Stockholm Förhandlingar* 32, 63-84.
- Moberg, J. C. & Möller, H. 1898: Om Acerocarezon. *Geologiska Föreningens i Stockholm Förhandlingar* 20, 198-290.
- Moberg, J. C. & Segerberg, C. O. 1906: Bidrag till kännedomen om Ceratopygeregionen med särskild hänsyn till dess utveckling i Fogelsångstrakten. *Lunds Universitets Årsskrift, N.F. 2*, 2(7), 1-113.
- Nielsen, A. T. 1989: *Trilobite stratigraphy and palaeoecology of the Lower Ordovician Komstad Limestone Formation, southern Scandinavia*. 999 sid. Opublicerad avhandling (Köpenhamns universitet).
- Nilsson, A. & Tellander, A. 1900: Geologiska åldern af skiffern med *Clonograptus* cfr. *flexilis* Hall vid Fogelsång. *Geologiska Föreningens i Stockholm Förhandlingar* 22, 421-426.
- Nilsson, R. 1953: Några iakttagelser rörande undre och mellersta Dicellograptus-skiffern i västra Skåne. *Geologiska Föreningens i Stockholm Förhandlingar* 75, 43-48.
- Nilsson, R. 1977: A boring through Middle and Upper Ordovician strata at Koängen in western Scania, southern Sweden. *Sveriges geologiska undersökning C* 733, 1-58.

- Nilsson, R. 1980: A boring through the Ordovician-Silurian boundary in western Scania, South Sweden. *Sveriges geologiska undersökning C* 766, 1-18.
- Olin, E. 1906: Om de Chasmopskalken och Trinucleusskiffern motsvarande bildningarna i Skåne. *Lunds Universitets Årsskrift, N.F.* 2, 2(3), 1-79.
- Owen, A. W. 1987: The Scandinavian Middle Ordovician trinucleid trilobites. *Palaeontology* 30, 75-103.
- Poulsen, V. 1969: The types of *Raymondaspis limbata* (Angelin, 1854), class Trilobita. *Geologiska Föreningens i Stockholm Förhandlingar* 91, 407-416.
- Regnéll, G. 1949: On the position of palaeontology and historical geology in Sweden before 1800. *Arkiv för Mineralogi och Geologi utgivet av Kungl. Svenska Vetenskapsakademien* 1:1, 1-64.
- Regnéll, G. (red.) 1983: *Sven Nilsson. En lärdd i 1800-talets Lund. Studier utgivna av Kungl. Fysiografiska Sällskapet i Lund.* 219 sid. Lund.
- Regnéll, G. 1991: Sven Nilsson (1787-1883) on graptolites. *Geologiska Föreningens i Stockholm Förhandlingar* 113, 25-33.
- Segerberg, K. O. 1894: Iakttagelser från gemensamma exkursioner i Fågelsångstrakten. *Geologiska Föreningens i Stockholm Förhandlingar* 15, 691-694.
- Stobaeus, K. 1734: *Historia naturalis dendritae lapidumque cognatorum.* 39 sid. Londini Gothorum.
- Stouge, S. 1975: Conodontzonerne i orthoceratitkalken (Nedre Ordovicium) på Bornholm og ved Fågelsång. *Dansk Geologisk Forening Årsskrift* 1974, 32-38.
- Strandmark, J. E. 1902: Undre graptolitskiffer vid Fågelsång. *Geologiska Föreningens i Stockholm Förhandlingar* 23, 548-556.
- Tullberg, S. A. 1880: Tvenne nya graptolitsläkten. *Geologiska Föreningens i Stockholm Förhandlingar* 5, 313-315.
- Törnqvist, S. L. 1865: Geologiska iakttagelser öfver Fågelsångstraktens undersiluriska lager. *Lunds Universitets Årsskrift* 1. 24 sid. Lund.
- Törnqvist, S. L. 1875: Berättelse om en geologisk resa genom Skånes och Östergötlands paleozoiska trakter, sommaren 1875. *Öfversigt af Kongliga Vetenskaps-Akademiens Förhandlingar* 1875(10), 43-70.
- Wahlenberg, G. 1818: Petrificata telluris Svecanae. *Nova Acta Regiae Societatis Scientiarum Upsaliensis* 8, 1-116.
- Westergård, A. H. 1909: Studier öfver Dictyograptusskiffern och dess gränslager med särskild hänsyn till i Skåne förekommande bildningar. *Lunds Universitets Årsskrift, N.F.* 2, 5(3), 1-79.
- Westergård, A. H. 1922: Sveriges olenidskiffer. *Sveriges geologiska undersökning Ca* 18, 1-205.
- Westergård, A. H. 1942: Stratigraphic results of the borings through the alum shales of Scania made in 1941-1942. I: *Lunds Geologiska Fältklubb 1892-1942*, 185-204. Lund.
- Westergård, A. H. 1944: Borringar genom Skånes alunskiffer 1941-42. *Sveriges geologiska undersökning C* 459, 1-45.

GEOLOGISKA INSTITUTIONEN Sölvegatan 13

Sven Stridsberg

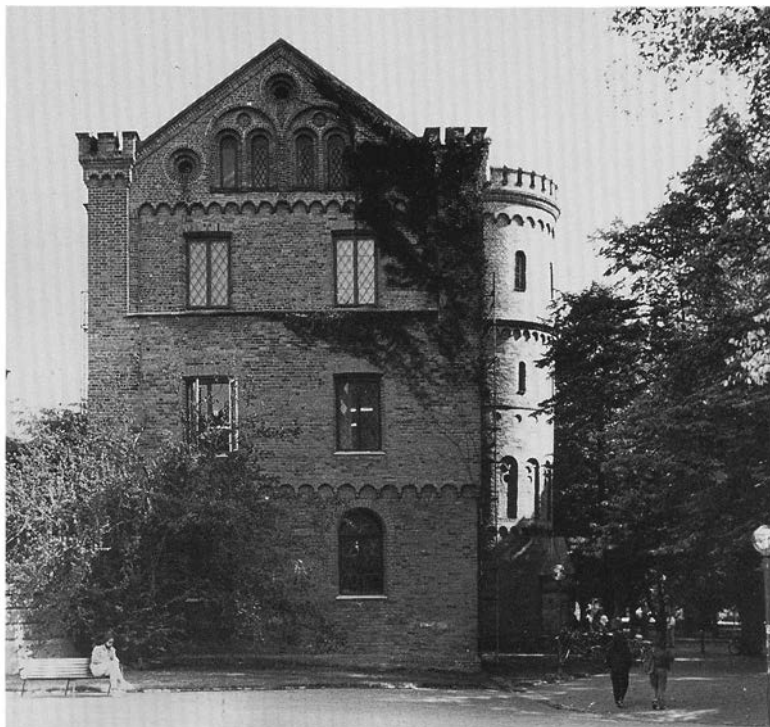
Geologiska Institutionens vara eller inte vara på Sölvegatan 13 har varit ett vanligt samtalsämne under de senaste 20 åren. Genom den ständiga expansionen av verksamheten har ett antal lokaler utanför institutionen måst tagas i anspråk, bl a några villor på andra sidan Sölvegatan. Avdelningen för Kvarterärgeologi tog nya lokaler i besittning vid Tornavägen redan under 1960-talet, även om den grusologiska delen stannade kvar i "huset".

Under mitten av 1970-talet hade man på universitetet långt gångna planer på att bygga ett geocentrum och vi som arbetade i huset fick planera vår framtid i modulformat. Många detaljerade skisser gjordes upp om hur vi skulle disponera vårt nya hus och på författarens lott föll att planera en omfattande fotoavdelning, men snart försvann hela geocentrat i ett töcken. Geologen halkade tillbaka på prioritetslistan, varefter lugn och trängsel åter rådde. 1980-talet kännetecknades av ständiga kompakteringar, skåp och samlingar ut, skriv-

bord in. Rum som tidigare hyste en person blev nu tre-manna moduler och professorerna fick minska sina domäner med sina små entrérum. På fjärde och femte våningarna byggdes de stora södra rummen om för att hysa forskarutrymmen och en lektions-sal. Rummen blev fler men dessvärre mycket små. I de båda källarplanen byggdes nya laboratorier, bättre anpassade för dagens krav. Tyvärr kunde emellertid inte all lab-verksamhet genomföras i huset utan vissa delar var utlokaliserade till Kemi-centrum.

Det enda utrymme som expanderade var biblioteket som fick mer ändamålsenliga lokaler samlade på andra våningen. Den gamla smala spiraltrappan mellan första och andra våningen försvann. Geologens bibliotek kom 1991-1992 att slås samman med geografens bibliotek på tredje våningen och bilda ett stort och välplanerat Geobibliotek, omfattande husets södra delar på andra och tredje våningarna.

Västra gaveln på Kungshuset i Lundagård, där "Musaeum Stobaeum" inrymdes på andra våningen.

Ungefär samtidigt med att Geobiblioteket färdigställdes kom nya signaler om att geologen skulle flytta till större och mer ändamålsenliga lokaler. Man hade från institutionens sida länge framfört önskemål om att kunna expandera laboratorieverksamheten. Bland de olika alternativ som presenterades var Ekologen det hus som såg mest lovande ut. Där fanns volym men dessvärre var byggnaden starkt sliten. Vidare visade det sig att en flygelbyggnad måste byggas, vilket fick till resultat att kostnaderna sköt i höjden. Friden lägrade sig åter över Sölvegatan 13.

När man ser denna ständiga kamp om utrymmen bör man veta att det geologiska ämnet alltifrån sina första år i Lund fört en ambulerande tillvaro, innan det 1930 fick ro för ganska lång tid på Sölvegatan 13. Hur lång denna ro blir vet vi ej, men det kan vara på sin plats att blicka tillbaka på tiden före "Sölvegatan 13", samt tillkomsten av "vårt hus". Visserligen är det inte Fältklubbens hus, men trots allt är det svårt att dra någon klar gräns mellan institutionen och Fältklubben, såväl människor som lokaler är de samma.

Assar Hadding gjorde en sammanställning om institutionens samlingar och lokalfrågor för den

bok som utkom vid Lunds Geologiska Fältklubbs 50-årsjubileum 1942, och eftersom denna skrift svårligen går att komma över idag har jag valt att nedan återge detta avsnitt in extenso. Bortsett från bilderna av "Kuggis" och Sölvegatan 13 under byggnad, är fotografierna av de olika byggnaderna inte tidstypiska utan fotograferade av författaren (Sven Stridsberg) sommaren 1992.

Geologiska och mineralogiska institutionernas samlingar och lokalfrågor

Assar Hadding

Universitetets första mineral- och fossilsamlingar hade skänkts av KILIAN STOBÆUS och bevarades i "Musaeum Stobaeum". De voro under 1700-talet inrymda i Kungshuset vid Lundagård, i de västra rummen på andra våningen, men flyttades 1804 till konsistoriehuset i nordöstra hörnet av Lundagård. Då Zoologiska institutionen 1844 er-

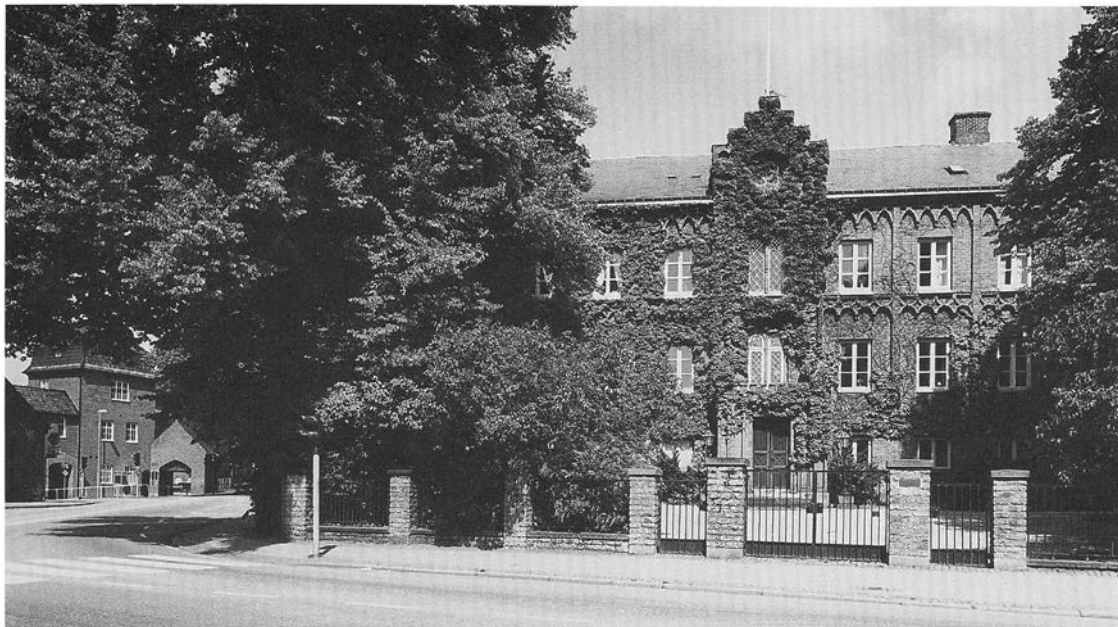
Konsistoriehuset, även kallat "Kuggis", låg ungefär mellan dagens AF och Kungshuset, i Sandgatans förlängning. Byggnaden, som revs 1897, inrymde förutom geologiska samlingar, även sessionssal, administration och föreläsningssalar. Foto Per Bagge.

höll sin nya byggnad vid Sandgatan, nuvarande biskopshuset, följde även de geologiska och mineralogiska samlingarna med dit, men de torde inte ha blivit uppackade. Då zoologerna tre år senare utbytte den erhållna byggnaden mot det nyuppförda biskopshuset vid Kraftstorg, nuvarande historiska museet, blev de geologiska och mineralogiska samlingarna inrymda där. Det dröjde emellertid innan de kunde ordnas. Först sedan mineral-samlingarna jämte kemin överflyttats till den kemisk-mineralogiska institutionen, då denna 1862 erhållit sin nybyggnad vid Magle Kyrkogator kunde även de geologiska samlingarna avskiljas från de zoologiska (1867/68). Genom TROELLS ingripande samt LUNDGRENs och hans medhjälparens uppoffrande arbete åstadkoms en första mera systematisk uppställning och sortering av dem. Som lokal tjänade främst källarvåningen i institutionsbyggnaden vid Kraftstorg. Även sedan geologin såsom ett särskilt läroämne brutits ut från zoologin kvarstannade de geologiska samlingarna i den zoologiska institutionens byggnad.

N.J. BERLIN och framför allt C.W. BLOMSTRAND, vilka efter varandra innehade professuren i kemi och mineralogi, ägnade det mineralogiska

museet stort intresse, och BLOMSTRAND omordnade och katalogiserade samlingarna. BLOMSTRAND försökte skaffa mineralogien en självständig ställning men lyckades endast delvis. Han erhöll 1892, såsom förut omnämnts, en assistent i mineralogi, vilken fick inte endast meddela undervisning i ämnet utan även taga hand om det mineralogiska museet.

Trångbodda voro geologien och mineralogien, båda i hög grad, liksom även deras värdar, zoologien och kemien. För alla var det en lättnad då de geologiska och mineralogiska samlingarna 1900 kunde överflyttas till den förutvarande anatomiska institutionen vid Sandgatan (se sid. 48, red anm). MOBERG, som fick leda flyttningen och samlingarnas ordnande på den nya platsen, hade på förhand klart för sig att utrymmet inte på långt när var tillfyllest. Redan från början blevo samlingarna hopträngda så att deras handhavande för undervisningen och forskningen var i hög grad försvårat. Än sämre ställt var det med arbetsutrymmena. Institutionschefen hade inte något eget arbetsrum, han fick sitta i biblioteket, vilket var så mycket mindre tillfredsställande som han ofta var sysselsatt med dammande prepareringsarbeten och där-

Denna byggnad vid Sandgatans norra ände byggdes primärt för Zoologiska institutionen, men byttes 1847 mot det nyuppförda biskopshuset (nuvarande Historiska museet) vid Krafts torg. Biskopen föredrog ett "mindre" hus och zoologerna välkomnade naturligtvis ett större.

Biskopshuset som blev Zoologiska institutionen 1847 (i dag Historiska museet) och därmed fick hysa de geologiska och mineralogiska samlingarna. Mineralsamlingarna kom senare att flyttas vidare till kemisk-mineralogiska institutionen vid Magle Kyrkogator.

Den Kemisk-mineralogiska institutionen placerades mellan Magle kyrkogator och invigdes 1862. Här förvarades de mineralogiska samlingarna fram till sekelsskiftet.

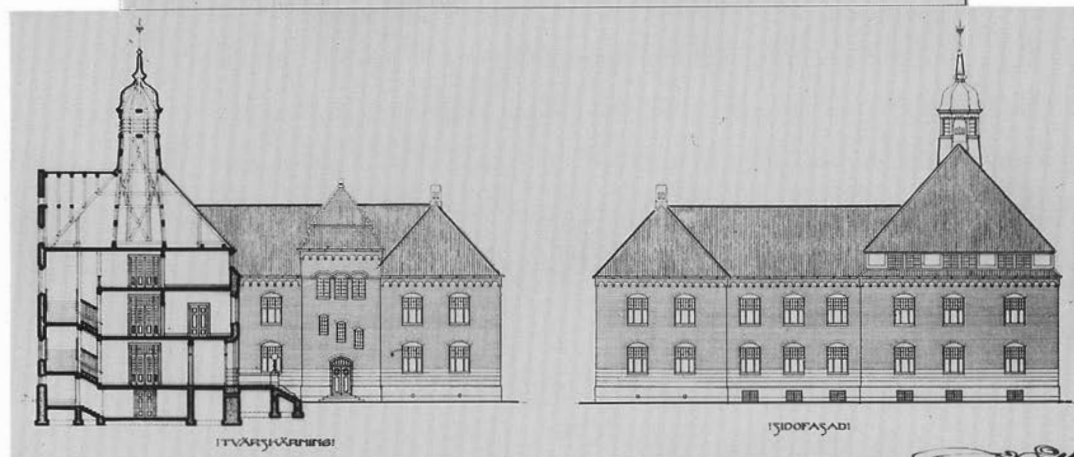
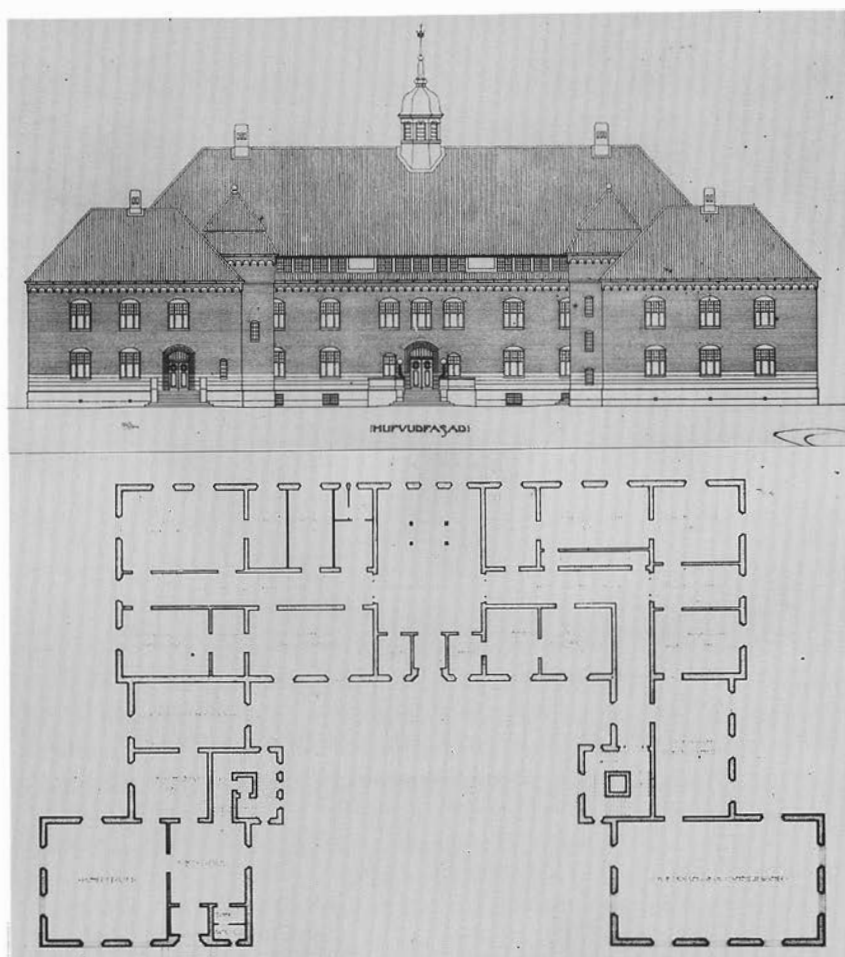
till var stark rökare. Övriga institutionstjänstemän fingo söka sig arbetsplatser var de kunde mellan museimontrar och skåp. När helst några nya samlingar tillfördes institutionen fingo de gamla flyttas om eller packas samman för att bereda plats. Det var därför helt naturligt, att MOBERG redan få år efter inflyttningen började planlägga och arbeta för en nybyggnad. Våren 1912 upptogs hans tid till stor del av diskussioner om byggnadsfrågan, beräkning av behövliga utrymmen och uppgörandet av planritningar. I juni 1912 beviljades ett anslag ur reservfonden för ritningar och kostnadsberäkningar, och i september samma år framlade domkyrkoarkitekten TH. WÄHLIN ett första förslag till en geologisk-geografisk institutionsbyggnad. Den var planerad i två våningar jämte inredd källare och vind; den bestod av en huvudlänga och två med den sammanbyggda flyglar, den ena avsedd för den geografiska institutionen. Byggnaden tillstyrktes av universitetsmyndigheterna men upptogs inte i statsverkspropositionen.

I december 1912 dog professorn i geografi, H.H. VON SCHWERIN, och MOBERG begärde då att

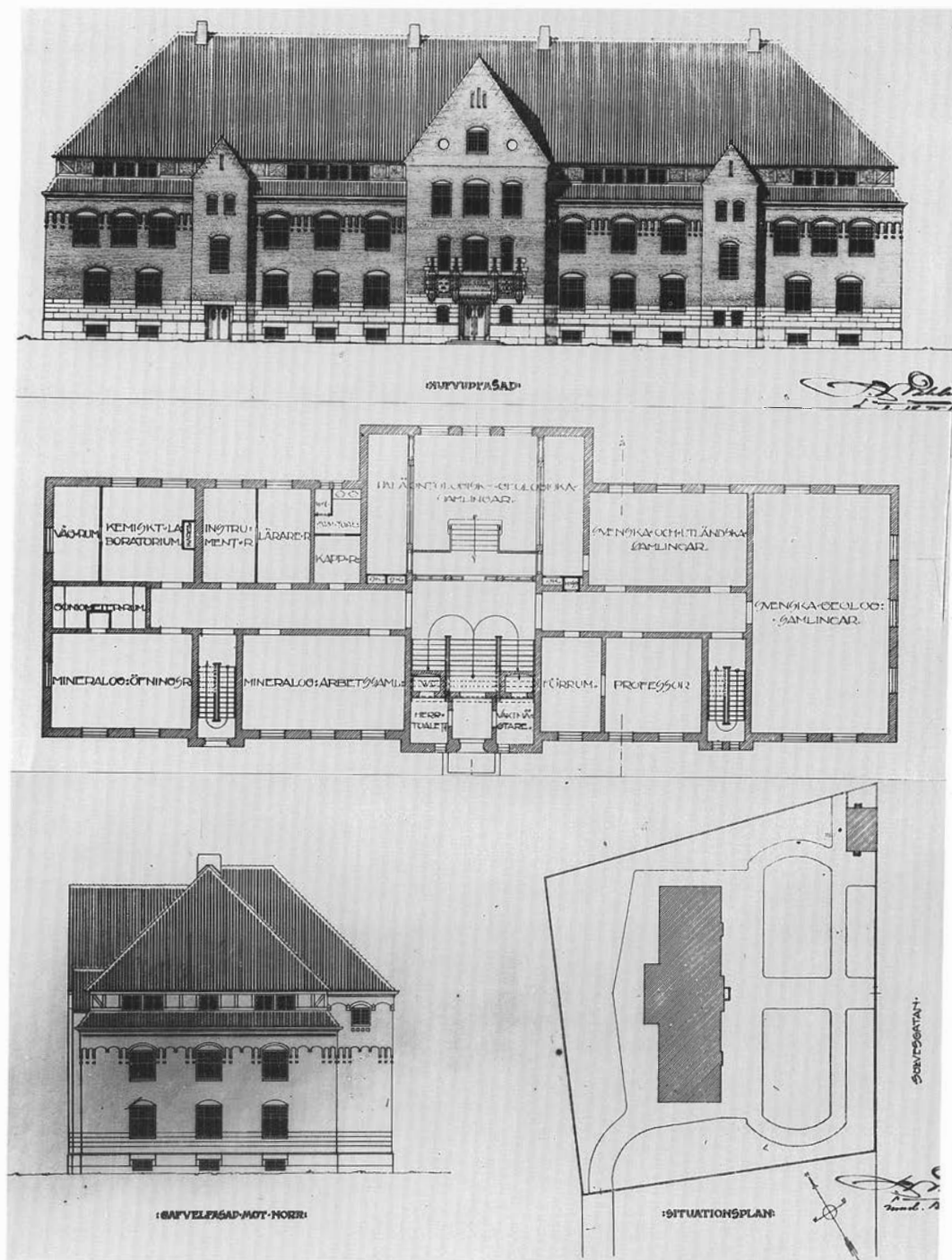
byggnadsförslaget måtte ändras, så att det omfattade enbart den geologiska institutionen. Medel för ritningar beviljades ånyo, och i september 1913 voro dessa färdiga, utarbetade av arkitekt WÄHLIN. Byggnaden var i flera hänseenden bättre. Den tillstyrktes också i alla förberedande instanser men framlades inte av regeringen vid 1914 års riksdag. Om inte kriget kommit emellan hade den sannolikt blivit beviljad följande år.

Förf. hade ingående diskuterat de olika byggnadsprojekten med MOBERG och hade inte endast fått en klar uppfattning om behovet av ökade och mera tidsenliga arbetslokaler, laboratorier och museisalar, han hade även märkt hur MOBERG levt sig in i tanken att få ägna sina sista tjänsteår åt omskapandet av institutionen. Det blev honom en bitter missräkning då han måste avstå från tanken på att aktivt deltaga i institutionsfrågans slutliga lösning.

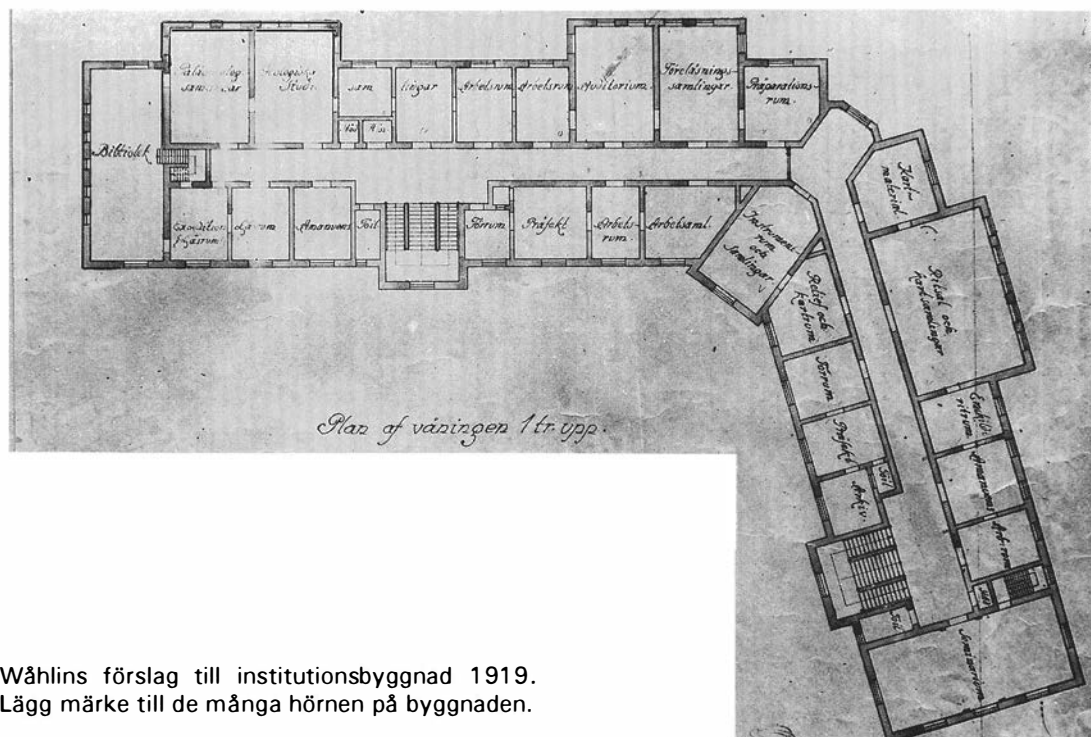
Då kriget var slut och byggnadsfrågan kunde tagas upp på nytt, var behovet av ökat utrymme större än någonsin förut. Geologisk-mineralogiska institutionen hade visserligen fått den ena hjälplo-

Wåhlins första förslag till en geologisk-geografisk institutionsbyggnad 1912.

Wåhlins förslag till geologisk institutionsbyggnad 1913. Som framgår av situationsplanen så var byggnaden placerad på Sölvegatan 13, samma plats som dagens institution.

Wåhlins förslag till institutionsbyggnad 1919.
Lägg märke till de många hörnen på byggnaden.

kalen efter den andra, men bristen på arbetsrum och plats för de växande samlingarna hade blivit allt mera kännbar. Utom huvudbyggnaden vid Sandgatan disponerade institutionen lokaler på fyra andra ställen i staden. Så förhyrdes redan 1913 en våning på 7 rum i fastigheten Sandgatan 2, senare ersatt med en fil av rum i gamla medicinskemiska institutionen vid Magle L:a Kyrkogata (nuvarande limnologiska institutionen) (denna parentes äger ej sin riktighet 1992, red anm). De utländska fossilsamlingarna, Törnquistiska museet och samlingarna av fossila växter voro inrymda i dessa lokaler. En del samlingar voro magasinerade på patologiska institutionens vind, och en del, framför allt borrhärdarna, hade placerats i universitetshusets källarvåning. För den mineralogiska institutionens stora röntgeninstrumentarium hade rum upplåtits på fysiska institutionen.

Geologisk-mineralogiska institutionen disponerade 1919 en golvyta på 1.235 m². För att ordna bibliotek, museum, laboratorier och arbetsrum så att dessa blevo normalt utnyttjade, d.v.s. utan att vara överfyllda dock voro tagna helt i anspråk, skulle enligt en av förf. gjord beräkning krävas ett golvutrymme på c:a 2.500 m². Skulle därjämte ett

anspråkslöst skådemuseum av mineral, bergarter, fossil etc. nyordnas samt ett mindre reservutrymme skapas krävdes ytterligare 1.500 m². Med ledning av dessa beräkningar utförde arkitekten WÄHLIN 1919 nya ritningar till en byggnad, i vilken även den geografiska institutionen skulle inrymmas. Byggnaden var enligt förslag böjd i trubbig vinkel och svårt tillkrånglad. Den hade inte mindre än 34 hörn. Den upptogs emellertid bland universitetets petita men kom inte med i statsverkspropositionen. Den framfördes även under de närmaste följande åren, men förslaget fick vila hos regeringen. Då universitetsmyndigheterna ansågo det omöjligt att genomdriva det framlagda byggnadsförslaget krävde de en nedskärning av utrymmena och en förenkling av byggnadsstilen. Länsarkitekten A. BLANCK fick (på byggnadsstyrelsens förslag) i uppdrag att uppgöra nya ritningar. Hans första skisser visa en i spetsig vinkel bruten byggnad. Utgående från den nedskärning i utrymmen som föreskrivits gjorde förf. en beräkning av de omedelbart behövliga utrymmena samt uppgjorde med ledning härav ett förslag med detaljskisser över våningarna. Förslaget byggde på följande principer: Byggnaden utföres i en enkel, rektang-

De första varven av murningen av det sydvästra hörnet på Sölvegatan 13 den 23 maj 1929. "Tornet" i bakgrunden är hisschaktet.

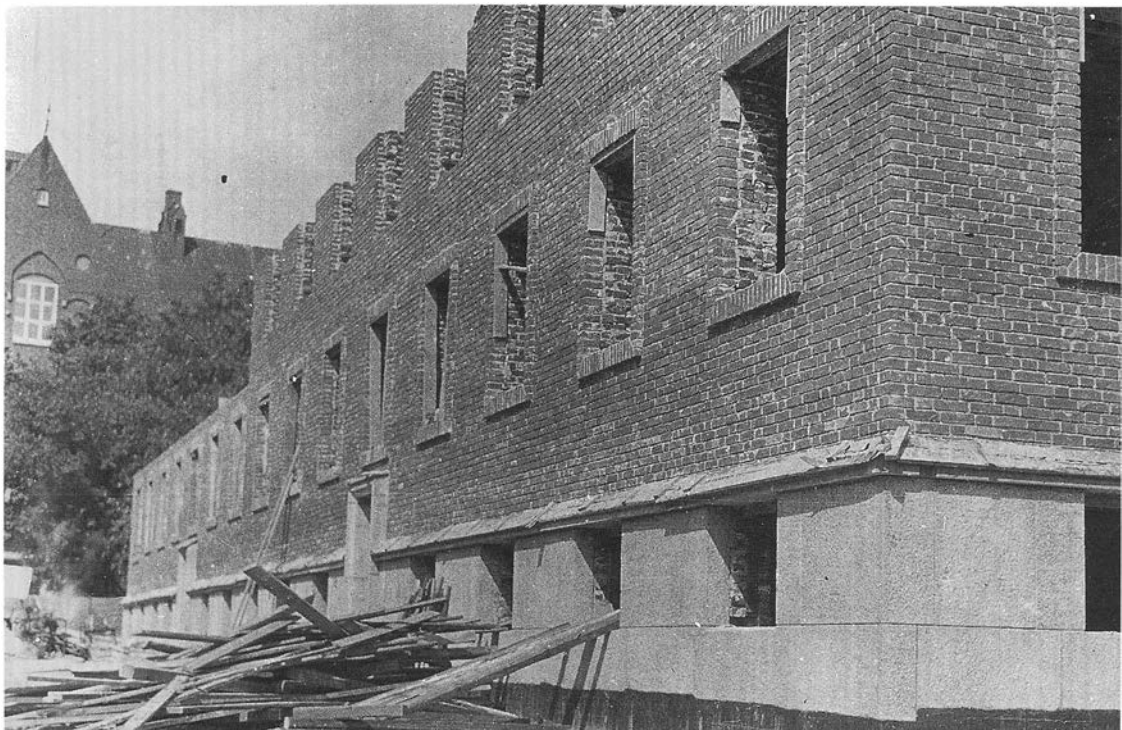
ulär plan. De tre institutionerna, den mineralogiska, den geologiska och den geografiska placeras över varandra, inte jämsides, framför allt därför att det vid arbetet på en institution är av vikt att få så mycket som möjligt av arbetsrum, bibliotek och arbetssamlingar i samma plan. Likartade lokaler inom de skilda institutionerna böra å andra sidan förläggas över varandra, bl.a. för att förenkla installationen av elektricitet, gas vatten och avlopp. Sålunda böra laboratorier koncentreras till byggnadens ena ända, biblioteken till den andra och mittpartiet reserveras för föreläsningssalar, seminarierlokaler, föreståndarerummen och andra enskilda arbetsrum. Eftersom den mineralogiska institutionen i högre grad än de övriga äger tunga maskiner och tunga samlingar bör denna institution förläggas till bottenvåningen och källaren, den geologiska institutionen bör då disponera våningen 1 tr. upp samt geografiska institutionen våningen 2 tr. upp. Våningen 3 tr. upp delas mellan de geologiska och geografiska institutionerna, och dit förläggas specialsamlingar samt en del arbetsrum, bl.a. amanuensernas rum. Vinden slutligen får rymma de minst använda samlingarna, bl.a. alla de magasinerade.

Det skisserade förslaget lades till grund för de nya ritningar som uppgjordes av arkitekt BLANCK och som jämte kostnadsberäkningar framfördes bland universitetets petita till 1927 års riksdag. Först följande år medtogs ärendet i statsverkspropositionen, och vid riksdagen 1928 beslöts byggnadens uppförande för en summa av 726.200 kr.

På nyåret 1929 påbörjades grundgrävningen, men stark frost vållade snart ett avbrott till mitten av mars. Därefter fortskred arbetet raskt och redan i slutet av juni hade man hunnit uppföra källarvåningen och bottenvåningen. Den 17 augusti firades taklagsöl och i oktober 1929 stod byggnaden under tak. Byggmästare var byggnadsingenjör J.E. LILJEGREN, Malmö.

Utmärkande för byggnadens yttre är dess enkla stil och för dess inre en enkel plan och soliditet. Alla bärande konstruktioner äro överdimensionerade och extra förstärkta. Byggnaden har en längd av 47 m och en bredd av 15 1/2 m.

Inflyttningen av de geologiska och mineralogiska samlingarna påbörjades i oktober 1930 och var slutförd före terminens avslutning. Undervisningen flyttades i november från den gamla institutionen till den nya.

Den 4 juni 1929 hade man nått upp till andra våningen. I bakgrunden skymtar Zootis.

Den 1 september 1929 var huset klart till det yttre och inredningsarbetet kunde påbörjas.

Huset på Sandgatan 1 blev den första egentliga Geologiska Institutionen i Lund, och verkade som sådan tills den nuvarande institutionsbyggnaden på Sölvegatan 13 blev byggd 1929-1930. Foto Sven Stridsberg.

FÄLTKLUBBEN PÅ 1920- OCH 1930-TALEN

Sven Hjelmqvist

I Fältklubbens ursprungliga stadgar angavs geologiskt fältarbete och exkursioner som huvudändamål, men detta hade efter hand upphört, och på 1920-talet var Fältklubben en geologisk förening av mera ordinärt slag med föredrag och diskussioner som viktigaste programpunkter. Det dröjde dock ända till 1935 års stadga, innan bestämmelsen om exkursioner ströks, men ordförandens benämning som ledare bibehölls. Enligt stadgarna var den äldste medlemmen i klubben dess ledare, vilket i praktiken betydde, att professorn i geologi även blev Fältklubbens ledare. Det fanns på 1920- och 1930-talen endast en professor i ämnet, Karl A Grönwall, som var Fältklubbens ledare mellan 1918 och 1935.

Förutom ledaren bestod styrelsen av endast en person, som var sekreterare och tillika skattmästare. Denna post innehades av Sven Holgersson 1920-1930 och av mig 1930-1935. Dessutom fanns en vice sekreterare, som vid behov tillträdde och ersatte den ordinarie sekreteraren. Vice sekreterare var 1926-1933 Tage Nilsson och därefter Sven Palmqvist till 1935, då han blev ordinarie sekreterare. Han efterträddes följande år av Rolf Norin och senare Erik Mohrén. Revisor var under många år lektor Otto Gertz. Styrelsen på två personer bibehölls till 1935, då Fältklubben fick en styrelse på fem personer, i vilken professorn i geologi inte längre var självskriven.

En viss exklusiv karaktär bibehöll Fältklubben länge. Sålunda krävdes för att bli medlem, att vederbörande hade tenderat i geologi, och invalsförslag skulle inges skriftligt av två medlemmar och föredragas vid ett möte, varvid det bordlades. Vid följande möte kunde inval därefter ske genom acklamation.

Vid inträdet betalades en särskild inskrivningsavgift, som var en krona. Sedan var årsavgiften två kronor. Medlem som inte betalade årsavgiften uteslöts ur klubben men kunde åter inväljas, "om synnerligen talande skäl därför finnas".

Fältklubbens tidigare historia var nära förbunden med geologiska institutionen, varför det kan vara lämpligt att dröja ett tag vid förhållandena där.

Under tiden 1900-1930 var geologiska institutionens adress Sandgatan 1, den röda byggnad nära Lundagård som tidigare varit anatomiska institutionen och som efter geologernas avflyttning övertogs av först jurister, sedan teologer och nu på sistone av psykologer.

På första våningen låg föreläsningssalen, där en betydande del av golvet upptogs av ett stort, specialtillverkat bord, kring vilket fältklubsmedlemmarna bänkade sig vid sammanträdena. Bordet var avsmalnande mot ena ändan, för att åhörarna inte skulle skymma varandra, när de lyssnade på föredragen. Bordet står nu i rum 113 på första våningen i den nuvarande institutionsbyggnaden. De deltagande fältklubsmedlemmarna var i regel inte så många. Förutom ordföranden och sekreteraren var det ofta inte mer än 5, 6 stycken, vid årshögtiden dock flera.

Till höger, när man kom in, fanns biblioteket och utanför detta ett mindre rum, där biblioteksamanuensens delade institutionens enda skrivmaskin med baronen Clas Kurck, som såg dåligt och hanterade maskinen med stort eftertryck med ett finger. Han skrev ofta fel och tvangs till ständiga raderingar, allt medan baronen rökte och strödde ut aska i maskinens inre tillsammans med suddgummit. Med fönster mot den mörka bakgården mellan institutionen och Palestra fanns professor Grönwalls rum, där en bekväm skinnfåtölj i förening med det rådande dunklet inbjöd till en tupplur då och då.

På andra våningen fanns ett större rum för samlingar, vilka var inrymda i skåp med glasdörrar. Elektrisk belysning saknades lika väl som värmeledning. Det fanns emellertid gasljus och en järnkamin för uppvärmningen. Utanför detta rum hade tre amanuenser ett gemensamt "arbetsrum",

vilket utgjordes av en lång fönsterbänk mot Sandgatan, där var och en förfogade över c:a 1,5 meter, lagom mycket för ett mikroskop och ett anteckningsblock samt den nödvändigaste litteraturen. På andra våningen fanns också rum för praktiska övningar.

På vinden hade dåvarande docenten Assar Hadding sitt arbetsrum på södra gaveln tillsammans med schäfern Jim. På andra gaveln bodde vaktmästare Nilsson och hans fru.

När institutionen flyttade till sina nuvarande lokaler vid Sölvegatan, betydde detta att Fältklubben fick en större föreläsningssal till sitt förfogande. Antalet medlemmar, som bevistade mötena, steg också till ibland 15, 16 stycken.

Klubbens ledare svarade för de flesta föredragen. Undantagsvis togs en föreläsare utifrån. 1930 gästades Fältklubben av den danske forskningsresanden Lauge Koch, som talade om Grönlands geologiska utveckling. Professor Grönwall bjöd vid det tillfället Lauge Koch på middag hemma hos sig, och som jag var sekreterare i Fältklubben, blev jag medbjuden. Lauge Koch gav mig då ett halvt löfte att få följa med på hans nästa Grönlands-expedition. Det blev emellertid inte av tråkigt nog - och det dröjde 44 år, innan jag kom att sätta min fot på Grönland.

Ett annat föredrag av en person utifrån hölls 1931 av dåvarande statsgeologen Nils Harald Magnusson, som talade om metamorfosen i det mellansvenska urberget.

I april 1935 sammanträdde Fältklubben tillsammans med kemiska föreningen, varvid den norske geokemisten V M Goldschmidt talade om "Kristalstrukturer och kemisk sammensætning".

Årshögtiden den 26 oktober firades på 1920-talet i regel på restaurang Norden vid Bredgatan. Vid årshögtiden 1928, som ägde rum i Akademiska föreningens lilla festvåning, deltog även damer. Tidigare hade årsmötesprotokollen år efter år avslutats med "avåts en enkel supé åtföljd av ett animerat samkväm". Efter 1928 ersattes det animerade samkvämet med "supé med dans".

Fältklubben hade sedan gammalt nära förbindelser med geologerna i Köpenhamn, och många danska geologer var medlemmar i Fältklubben. De behövde dock inte betala årsavgift. Den 7 februari 1935 hade Fältklubben ett förberedande möte på båten Malmö - Köpenhamn, varefter det egentliga

mötet skedde på Danmarks geologiska Undersøgelse, då även ett tiotal danska medlemmar deltog. Föredrag hölls av Hilmar Ödum om den själländska berggrundens tektonik. Ödum vistades senare - under kriget - som flykting i Lund, innan han återvände till Danmark och blev chef för DgU. Dr V Nordmann visade Undersøgelsens skådesamlingar, varefter sällskapet samlades till lunch på restaurang Phönix, då ytterligare ett antal danska geologer kom tillstädes. Efter lunchen sammanträdde Fältklubben på Mineralogisk Museum, varvid docent Alfred Rosencrantz höll föredrag om "Köbenhavns Kridt-Undergrund".

Rosencrantz tillhörde en av Danmarks äldsta och mest blåblodiga adelsätter. Han hade i sin ungdom bedrivit fältarbete i Skåne tillsammans med sedermera professorn Christian Poulsen och därvid råkat slå sig med hammaren på tummen så att blodet stänkte, varvid Poulsen snabbt fiskade upp en flaska med jodsprit och hällde över såret, vilket sved våldsamt och Rosencrantz svimmade. Poulsen berättade senare historien så, att Rosencrantz svimmade, när han såg att blodet var rött. Han hade trott att det var blått.

Även utanför Fältklubben uppehölls förbindelse med geologerna i Köpenhamn. På trettioalet var det en yngre grupp, tämligen jämnåriga geologer på båda sidor sundet, som höll nära kontakt med varandra och träffades i Köpenhamn och i Lund.

Efter Fältklubbens möten hörde det till, att en mindre stamtrupp samlades till en enkel supé i Grands kafé. Assar Hadding deltog gärna. Han var tjugo år äldre än vi andra, men det var uppenbart att han trivdes i vårt sällskap. Det var långt innan han blev universitetets rektor. I stamtruppen ingick Rolf Norin, sedermera laboratoriechef i Höganäs, Sven Palmqvist, blivande laboratoriechef i Fagersta, Folke Rengmark, sedermera avdelningsdirektör vid Statens väginstitut, Nils Herman Brundin, som tillsammans med Sven Palmqvist utarbetade en metod för geokemisk malmetning, och Josef Carlsson, geograf och slagruteman och utomordentlig kart- och bildredaktör i Svensk uppslagsbok. I egenskap av sekreterare brukade jag ringa till Grand och beställa bord. Man hade möjligen svårt att stava till fältklubb och skrev kort och gott på den röda bokningslappen "docenter-na", vilket var mycket överdrivet med undantag av docent Hadding, men samtidigt något framsynt, då

Vid årsmötet den 23 oktober 1935 avåts supén på Grand och bilden visar stämningen efter "supé med dans". Fr v Erik Norin, Erik Rytterberg, Sven Hjelmqvist, Ingrid Nilsson, Alice Olsson, Seth Nilsson (senare Stene-ström), Gösta Sjöström, Birgit Persson, Leif Störmer (föredrags-hållaren), Josef Carlsson, Sven Palmqvist och Ernhold Hede.

Ett dämpat men kanske "animerad samkväm" utan damer vid eftersitsen årsmötet den 26 oktober 1938. Fr v Sven Palmqvist, Josef Eklund, Per Adolf Herrlin, Nils Herman Brundin, Arne Sandell, Josef Carlsson, Ernhold Hede, Malte Andersson och Arne Klementsson.

tre av de övriga i sinom tid även de kom att bli docenter.

Fältklubben var ursprungligen en utpräglat manlig förening - det var ytterst få kvinnliga studerande som ägnade sig åt geologi. Den första kvinna som blev medlem i Fältklubben, var docenten Karen Callisen i Köpenhamn, utforskare av Bornholms äldre berggrund. Hon blev medlem redan 1914. Hennes något manligt betonade klädsel och den omständigheten, att hon ofta sågs med en stor cigarr i munnen, gjorde att hon lättare smälte in i omgivningen. Den andra kvinnan i Fältklubbens historia var också en danska. Vid ett extra sammanträde på Grand hotell (!) i december

1934, efter det ordinarie mötet och under ordförandeskap av Assar Hadding, föredrogs en skrivelse, undertecknad av Rolf Norin och mig med förslag om inval av Sole Munck, en käck och glad danska, som vid följande möte invaldes med acklamation. Hon efterträdde flera år senare Karen Callisen som museumsinspektör, som hon för övrigt inte hade några likheter med. Vid Soles bortgång skrev professor Arne Noe-Nygaard (Noe) om tiden i början på 1930-talet, att det kunde inte undgås, att hennes manliga geologkamrater, som dagligen umgicks med denna "ualmindelig tiltraekkende, unge pige" blev förälskade i henne, och det gällde nog på båda sidor sundet.

FÄLTKLUBBENS SEXTIOTAL - EN SUBJEKTIV BETRÄKTELSE

Göran Bylund

Den geologiska grundkursen 1959 var stor, föreläsningssalen var full när föreläsaren inledde med en lång litania över geologernas arbetsmarknad i Sverige; känns det igen? Trots detta var det många av oss som fortsatte inom ämnet och som fortfarande arbetar med geologi. En anledning var kanske att efter en veckas föreläsningar började fältkursen och den tillbringades i och omkring Brösarps Gästgiveri med fri mat och logi och med en god introduktion till det skånska smörgåsbordet. Vi trodde att detta var geologens vardag. Det var fel, märkte vi senare, men då var det så dags. (För ordningens skull kan nämnas att vi gjorde kartor i bl a Andrarum för 1960 års geologiska världskongress i Köpenhamn, därav denna unika frikostighet.) Ganska snart fick vi också ryktesvis höra om fältklubben och dess verksamhet, men vi fick också veta att det var en klubb med klass och vem som helst kunde minsann inte komma med. Men redan första läsåret var vi invalda medlemmar och med i verksamheten.

Vid mitt första möte höll professor Regnéll ett intressant föredrag om det famösa Mohole projektet och inledde föredraget med att citera H G Wells novell: När jorden skrek. Sedan på eftersitsen märkte vi en viss vördnad för formerna och auktoriteterna, vi var t ex några stycken som djävdes ta av oss kavajerna och sitta i skjortärmarna vid kaffet och det medförde några höjda ögonbryn. Men vi förläts och fick sitta med och lyssna när professor Hadding, docent Hede m fl berättade skrönor om den goda tiden då fältklubben var en riktig fältklubb med strapatsrika vandringar i Fågelsångsdalen och inte bara en diskussionsklubb för veka studenter.

Fältklubben och dess möten blev en fast punkt i tillvaron och även om man läste andra ämnen eller var borta från Lund försökte man följa med vad som hände. Sextiotalet var en tid då det fortfarande

var ganska lätt för geologer att få arbete utomlands, antingen i FN-tjänst eller i privata gruvföretag. Och hade man varit ute skulle det rapporteras och berättas vid ett fältklubbsmöte. Så det blev många intressanta reseberättelser med inslag av geologi och ibland geologi med inslag av reseberättelse. Själv talade jag om Liberia och LAMCO och den kommentar jag bäst kommer ihåg var att det var bra att föredraget var så kort så maten var varm vid eftersitsen. Detta är något som flera föredragshållare bör tänka på, det är en lika stor försyndelse att dra ut på föredraget som att hålla tal vid varmrätten på ett skånskt gästabud.

Fältklubben hade och har en stor ämnesbredd i sina föreläsningar, dels inom geologi naturligtvis, men även med utblickar i teknologi, biologi, astronomi m m. Något som dock slår en nu är bristen på diskussion under sextiotalet om de omvälvande nya teorier om kontinentaldrift och plattetektonik som då växte fram. Det kan bero på att dessa teorier framfördes av geologer och geofysiker som arbetade med havsbottenarnas geologi medan vi härhemma satt säkert inne på vår sköld och hade svårt att anamma de nya idéerna. Så höll t ex professor C H Lindroth ett lysande föredrag om delandbryggor som måste funnits mellan olika områden, detta för att förklara spridningen av flora och fauna mellan olika kontinenter på en statisk jordyta. Detta kontrades dock i ett senare föredrag av professor Ernst Krauss, München, om Alpernas uppkomst där kontinentaldrift presenterades som en möjlig orsak till bergskedjebildning. När det gäller föredrag måste en eloge ges till Stig M Bergström, som var sekreterare under en stor del av sextiotalet, för de utförliga och elegant skrivna föredragsreferat han presterade. Det bör påpekas att fältklubbens protokollsböcker och andra handlingar har ett stort vetenskapshistoriskt värde.

Fältklubbens eftersitsar var en mycket viktig

del av verksamheten, då som nu, med julfesten i topp. De flesta festerna hölls på institutionen, endast några jubileumsfester hölls på lokal. Sextiotalets eftersitsar skiljer sig kanske inte så mycket från nutidens, punschen och kaptenlöjtnanten är desamma och diskussionerna lika högtstående. Men nutidens sexmästeri slipper ordna dansmusik genom att släpa den regnéllska radiogrammofonen uppför Sölvegatan till korridoren på andra våningen. Och de får aldrig njuta av Per Adolf Herrlins solon på dragspel. Denne mycket lärde man var också ett vandrande laboratorium med fickorna fulla av termometrar, höjdmätare, filmkameror och andra apparater, som villigt demonstrerades på eftersitsarna.

Fältklubben kanske inte var så mycket en fältklubb under sextiotalet men exkursioner var ett regelbundet inslag. De flesta turerna gjordes i Skåne men så småningom vågade vi oss över sundet ända bort till Jylland för att sedan inleda sjuttiotalet med ett stort språng ända till Sardinien.

En exkursion gick till sydöstra Skåne där Sigge Holmberg med sin erfarenhet från det av honom startade brunnsarkivet gav nya data om vad som döljer sig under de kvartära lagren. Sedan guidade Maurits Lindström längs kusten, bl a besökte vi den spektakulära formationen Prästens badkar i Vik. Dess uppkomst diskuterades livligt och ett meteoritnedslag antyddes som en trolig orsak. Vad gäller idag? Exkursionen avslutades på Målarhusens restaurang där vi noviser fick en ordentlig lektion i konsten att äta ål och dricka punsch, dock inte samtidigt. Fältklubben har alltid haft en fosterande funktion.

Jyllandsexkursionen leddes av Helge Gry från Köpenhamn och den gick tvärs över Jylland där vi fick studera kvartärgeologi i trakten av Viborg, saltgruvor samt det för mig mest spektakulära, de kraftigt tektoniserade asklagren i moleret utanför Nyköbing-Mors vid Limfjorden. Längre trodde man att dessa asklager härrörde från de mesozoiska skånska vulkanerna men senare dateringar har visat att de är betydligt yngre. Troligen kom de från vulkaner på Skageracks botten.

Fältklubbens sjuttioital inleddes med den längsta exkursionen hittills, till Sardinien. Kontakt hade etablerats med sardiska geologer och genom dem fick vi tillfälle att exkurera på öns södra del med lokala guider. Vi flög till Rom och sedan blev det

Tre av deltagarna på Jyllandsexkursionen 1968. Fr v Eva Marie Widmark, Sven Laufeld och Ann-Sofi Jeppsson.

båt till Cagliari där vi inkvarterades på ett turisthotell utanför staden. Exkursionen skedde med buss och vi fick se unga vulkanrester med vackra pelarstrukturer, olika sedimentära bergarter med fossil och vi gjorde även besök i några gruvor. Sardinien är Italiens största malmprovins och en av de äldsta i världen. Här var det första gången jag var med om att använda karbidlampor nere i en gruva. Det var kanske tur att belysningen var dålig för då kunde vi inte närmare studera gruvstöttornas kondition. Vi gjorde även vådliga bussfärder på serpentinvägar i bergen och de som satt längst bak i bussen kunde ibland njuta av ett par hundra meters vertikal utsikt, men inte så länge, då färden gick snabbt. Det kulturella missades inte, vi fick se de berömda försvarstornen, nuhragherna och den första maj fick vi inne i Cagliari följa en procession till St. Efisios ära. Det var ett folkloristiskt skådespel med grannt klädda oxdragna vagnar följda av grupper dansande livliga sardiska danser.

FÄLTKLUBBEN PÅ 1970-TALET - UTAN BRÅDSKA MOT NYA TIDER

Christian Hjort

Efter det avslappnat glada 1960-talet, det sista decenniet av den gamla akademiska tiden, kom eftertankens 1970-tal. Detta årtionde började förstås i realiteten redan 1968 och ledde, trots alla sina felslagna revolutioner, fram till omfattande reformer på universiteten. Dessa och deras institutioners idag ganska demokratiska styrelseskick är ju en produkt av de åren, liksom dagens sätt att inom forskningsvärlden tänka och arbeta mer på tvären än strikt uppifrån och ner. Hierarkierna mjukades alltså upp och denna liberalisering blev en viktig grund för vår idag avsevärt mångsidigare och relativt sett ganska effektiva forskning.

Men geologerna var knappast några barrikadkämpar i dessa avseenden. Kanske var det så att många av oss inte direkt brydde sig, eller kanske var det så att vårt yrkesmässigt långsiktiga perspektiv gjorde oss för smarta för att dras med i en vågrörelse som - självfallet - snart måste brytas och ersättas av sin antites? Vad vet jag, men faktum var att Lunds Geologiska Fältklubb utan större diskussion lät ett glatt 1960-tal följas av ett lika glatt 1970-tal, osv. Dom s k samhällstillvända föredragen blev knappast fler än förr och medan man på andra institutioner ofta övergick till att dricka vin och thé på sina samkväm, och där diskuterades reellt eller förment allvarliga frågor, så var på Fältklubbens eftersitsar de starka groggarnas mångfald helt obruten - trots att centrala påbud utifrån försökte verka i annan riktning. Kort sagt, en lång följd intressanta föredrag, framförda av lokala eller tillresta förmågor och handlande om allt från smaragdbrytning i Colombia, över astrologi och jordvärme till svenskarnas relationer med Atlantis, följdes av glada tillställningar där - som det hette - studenterna i en avspänd atmosfär fick tillfälle att lära känna sina lärare och andra något eller mycket äldre kolleger.

Erik Mohrén inleder

Decenniets första möte hölls den 13 februari 1970, kl 19.15, som vanligt på Geologiska Institutionen. Ordförande var Inge Tell och närvarande 32 personer. Föredraget hölls av den i Fältklubbssammanhang välbekante statsgeologen Erik Mohrén och handlade om kvartära nivåförändringar i Frankrike. Enligt protokollet illustrerades det med "ett flertal instruktiva färgbilder" och i anslutning till det "yttrade sig biträdande professorn Tage Nilsson". Grisen innehöll 11:50 kr, vilket var lite även på den tiden!

På hösten samma år, den 25 september, höll en Mr Dick Julian ett föredrag där han bl a förklarade varför man "mer och mer började intressera sig för möjligheterna att hitta olja i Europa". Detta var för bara 22 år sedan!

Inge Tell följdes så 1971 som ordförande av författaren till det här kapitlet, vilket ledde till en viss slagsida mot föredrag om Grönland (3 av totalt 7 det året)! Sedan kom Kennert Röshoff 1972, Björn Sundquist 1973-74 och Ronnie Liljegren som ordförande 1975-76. Alla utmärkta män! En märkesdag var så den 17 december 1976, då Anita Löfgren som andra kvinna någonsin valdes till ordförande (första kvinnliga ordförande var Ulla Regnéll). Anita följdes 1978 av Erik Lagerlund och när, inför 1979, den mångsidige men ej helt okontroversielle Leif Carserud valdes till ordförande, ja då hade så att säga Fältklubbens moderniseringsprocess nått långt. Då hade också, flera år tidigare (24/9 1971), stadgarna reviderats från att "endast svenska medlemmar äger rösträtt" till att endast "fullt betalande medlemmar" hade denna rättighet. Världen bankade på dörren och såväl institutionens invånare som Fältklubbens medlemmar var ju efterhand till inte oväsentlig del s k utlänningar.

LGF 80 år

Den 28 oktober 1972 firades klubbens 80-årsjubileum, med nyskjuten hare till middag på Dackegården. Dessförinnan hade en av klubbens veteraner, Sven Laufeld, hållit föredrag om Silur-Devon kommitténs vedermödor i Marockanska Antiatlas. Vi hade dessutom beskådat en jubileumsutställning. I denna ingick ett tema betitlat "Och några blevo odödliga". De flesta av dessa odödliga var klubbmedlemmar som fått äran att låna sitt namn åt något - ofta ganska litet - fossil. Ett undantag var dock Tage Nilsson, dåvarande professor i Kvar-tärgeologi, vars namn åsatts ett fjäll på norra Spetsbergen. Det hade redan på 1950-talet namngivits av brittiska geologer, som tack för Nilssons arbete med devonska vertebrater därifrån, men märkligt nog hade ingen meddelat Tage Nilsson själv vilken ära som vederfarits honom. Detta fick han till sin häpnad veta först efter nästan 20 år - vid Fältklubbens jubileum!

Andra minnesvärda möten

Går man igenom mötesprotokollen slås man av föredragsutbudets mångsidighet, med inslag av både strikt fackgeologi inom olika sfärer, vetenskapshistoria, mer eller mindre rena reseberättelser och åtskilligt annat. Vill man notera sig några särskilt minnesvärda aftnar kan man t ex välja följande:

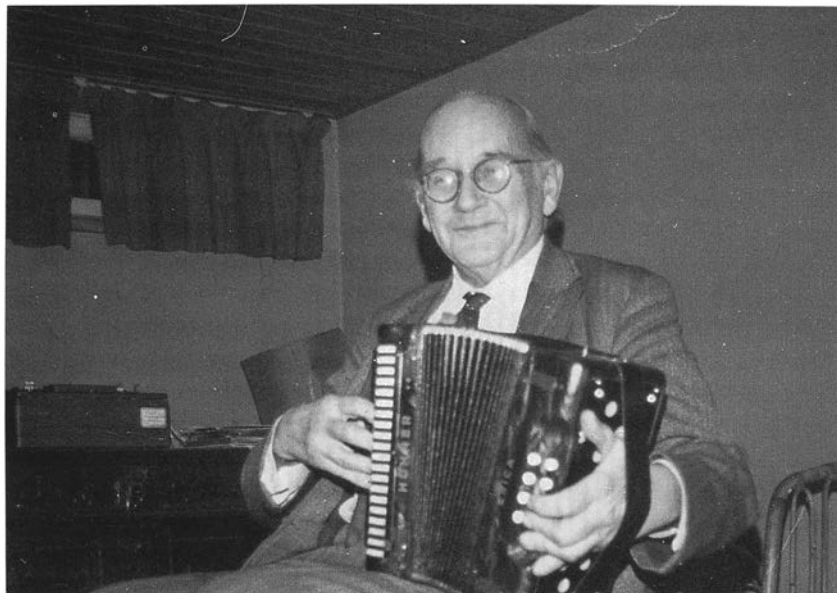
Den 29 september 1972 var en märkesdag i Skånes geologihistoria. Då höll tvenne hitresta danskar, Ole Larsen och Ivan Printzlau, föredrag om de skånska basalernas ålder - av dem då nyligen med hjälp av isotopstudier fastställd till huvudsakligen jurassisk, dvs väsentligt äldre än som tidigare antagits. Vid mötet deltog också deras mentor, geologiprofessorn m m Arne Noe-Nygaard och presentationen följdes upp med en basaltexcursion den 28 oktober med Printzlau som ledare.

Den 2 mars 1973 höll den från såväl radio & TV, som i hela den relevanta vetenskapliga världen välkände lundensiske entomologiprofessorn, glade sällskapsmänniskan och flitige Fältklubbsbesökaren Carl H Lindroth föredrag om "Den biologiska invandringen på ön Surtsey" - den nybildade vulkanön söder om Island. Bland mycket annat berättade han om hur 11 dristiga kvalster av en art som närmast förekom på Färöarna anlant till ön gömda i en sprucken grindstolpe, om hur en tomatplanta växt med god fart i jordvärmen bakom en sanddyn där någon forskare utträttat sitt sk större behov, osv. Även denna afton dröjde Carl H sig som sedvanligt länge kvar - dock ej så länge som några år senare då det hände som gav upphov till den så berömda historien om Carl H Lindroths strapatsfyllda hemfärd från Fältklubben!

Till julfesten den 17 december 1976 höll en annan Fältklubbsveteran, filosofie doktorn, flad-

Fältklubbens vinkypare, och tillika sexmästare, Carl-Olof Eriksson hjälper Gonzalo Vidal med val av dryck under en eftersits.

Per Adolf Herrlin med sitt dragspel under julfesten den 15 december 1973.

dermusspecialisten, vetenskapshistorikern, Lundensiasamlaren, historieberättaren m m Olof Ryberg föredrag. Det handlade om överliggaren och paleontologen Nils-Petter Angelin - till 100-årsminnet av dennes död. Ryberg, välkänd bl a för sin skröna om hur han under en audiens lyckats klippa en bit av skägget på patriarken av Konstantinopel utan att denne märkte det, som del i något vad eller liknande, höll vid middagen t o m tal till Angelin på latin. Under årsmötesförhandlingarna före själva föredraget hade ordföranden Liljegren, vilket inte var ovanligt på den tiden, läst upp namnen på de medlemmar som inte betalt medlemsavgiften (Lena Adrielsson, Arne Hilldén, Maurits Lindström, Ove Palmér, Gonzalo Vidal och Max Åmark) - på det att de innan middagen måtte få en sista chans. Medlemsavgiften då var 10:-.

Den 16 december 1978, likaledes en julfest, höll tidigare nämnde Sven Laufeld åter föredrag, nu kring gamla geologer och liknande personer - med filmvisning och ljudillustrationer. Bakgrunden var ett dokumentationsprojekt han drev som del i SGU:s museala verksamhet. Det äldsta ljudet kom från Sven Hedin, från en i London inspelad fonografrulle där den store resenären berättade om den berömda Taklamakan-expeditionen tre år tidigare, den då halva expeditionen omkom av törst! Efter föredraget gjordes ett försök av herrar Hjort

och Sundquist att hävda att ett av dem uppspelat band härrörde från en ännu äldre fonografrulle, med Otto Torells berömda tal om nedisningen av Nordeuropa, vid geologkongressen i Berlin 1875. Efter vissa initialframgångar avslöjades dock bedrägeriet, när den allvetande Olof Ryberg påpekade att fonografen uppfanns först ett par år efter den kongressen!

Så gick decenniet mot sitt slut och avslutades med julfesten den 15 december 1979, då den fd lundapaleontologen Stig M Bergström, mannen med norra halvklotets mest karakteristiska skratt, återvände till sina gamla jaktmarker med ett föredrag om "Ordovicium som jag upplevde det" - 100 år efter att Charles Lapworth uppställde systemet. Det följande julbordet avåts på Helsingkrona nation, av 68 personer. Grisen innehöll 31:25 och som vanligt kördes väl Per Adolf Herrlin fram på småtimmarna hem i taxi för att hämta dragspelet.

Därmed får vi lämna Fältklubbens 1970-tal, om vilket mycket mer kunde sägas - om exkursioner till Dalarna och Simrishamn, om temadagen kring Sand, Grus & Vatten, om styrelsemedlemmen som själv drack upp större delen av klubbens spritförråd, om de julfester där matresterna auktionerades bort till fantasipriser, osv. Men tillräckligt är nog!

FÄLTKLUBBEN EFTER 100 ÅR

Sven Stridsberg

Som redan framgått i Förordet så bedrivs dagens verksamhet inom Fältklubben genom föredrag och exkursioner. Målsättningen är att genomföra ett möte med föredrag varje månad under terminstid men detta kan inte alltid hållas, huvudsakligen på grund av att fältarbete ofta påbörjas under maj månad och avslutas i slutet av september. Detta medför att många medlemmar är borta från Lund under denna tid vilket är skäl nog för att vänta med aktiviteterna. Under maj månad har vi dessutom problem med eftersitsen eftersom sexmästeriet rekryteras bland studenterna och dessa vanligen har exkursioner under denna tid. Vanligen löser vi detta genom att förlägga majmötet i fält i form av en exkursion, ett inslag som inte bara uppskattas av hemmavarande medlemmar utan även av deras familjer som inbjuds att delta.

För att "driva verksamheten" har en styrelse valts med undertecknad (docent vid paleontologen) som ordförande, Oskar Sigurdsson (forskarstuderande vid mineralogen) som sekreterare, Fredrik Jerre (forskarstuderande vid paleontologen) som kassör och Jonas Ising (forskarstuderande vid kvartären) som exkursionsmästare. Till denna styrelse finns knutet ett sexmästeri bestående av studenter, vanligen från andra och tredje årskurserna. Sexmästeriets sammansättning kan ibland vara oförändrad under flera år men under senare tid har den tenderat att bytas nästan varje läsår. Dagens studenter är hårt bundna vid olika studielinjer vilket medför att de tillbringar mycket varierande tid på institutionen.

Arbetet med arrangerandet av eftersitsar är förvisso roligt men kräver å andra sidan stora insatser. Ett vanligt deltagarantal vid föredragen, som hålls på Sölvegatan 13, brukar vara 40-50 personer och de flesta av dessa stannar på eftersitsen. Julfesten är en större apparat vars eftersits normalt förläggs utanför institutionen beroende på

det stora deltagarantalet, 70-80 personer. Utöver den lekamliga spisen serveras andlig dito i form av allsång och i ljusa stunder även solosång. Det senare har vår sekreterare Oskar, med isländsk bakgrund, ofta visat lysande prov på. Han har emellanåt fått draghjälp av andra Atlanter och sjungandet har då nått odrömliga höjder.

Varje vårtermin avslutas med en exkursion där exkursionsmästaren Jonas tar oss ut till exotiska mål, vanligen i Skåne. Under jubileumsåret (1992) drog vi mot nordväst till Oskarshamn för att där studera en provtunnel som drivs för kärnbränsleförvaring. Som extranummer hedrades den Blå Jungfrun med en fransysk visit dagen därpå. Året innan (1991) ställdes också färden mot nordväst då vi under två dagar studerade urberg i Blekinge och ordovicium och kvartär på Öland. Deltagarantalet vid dessa resor var omkring 20 personer och färdmedlet var minibussar.

Om vi fortsätter "vandringen" bakåt så omfattade 1980-talet även exkursioner till Söderåsen, Hovs hallar och Österlen i Skåne (tre olika exkursioner), Rügen och Greifswald i Tyskland (dåvarande Östtyskland vilket orsakade vissa problem, pekunjära såväl som praktiska) samt Bornholm och Stevns Klint. Som redan nämnts i Förordet planeras en resa till Solnhofen i Tyskland våren 1993.

Stipendiefonder

En viktig uppgift för Fältklubben är att årligen dela ut Johan Christian Mobergs resestipendier, samt vart annat år dela ut resebidrag ur Per Jonassons minnesfond.

Johan Christian Mobergs resestipendiefond har sitt ursprung från två fältklubbsmöten den 12 april och den 5 maj 1902, då man beslöt att grunda en fond benämnd Resestipendiefonden. Dennas avkastning skulle utdelas som ett eller flera stipendier i syfte att understödja geologiska fältarbeten. Fon-

Studium av en antigeologskylt vid Byrums raukfält under Ölandsexkursionen 1991. Fr v Magnus Friberg, Agneta Månsson, Olaf Svenningsen och Sven Stridsberg. Foto Lena Hagin.

den tillkom dels genom kontanta bidrag av klubbens medlemmar, dels genom bidrag på listor som utfärdats av klubben.

Vid möten den 27 januari och den 10 mars 1914 beslöt man att bilda ytterligare en fond, benämnd Exkursionsfonden. Denna skulle främja de geologiska studierna vid Lunds universitet genom att helt eller delvis bestrida kostnaderna för studieresor som arrangerades av och för Fältklubbens medlemmar. Fonden tillkom genom överförande av medel ur "lilla kassan". Efter Johan Christian Mobergs bortgång 1915 fick fonden hans namn.

Mobergs fond tillfördes 1968 genom testamentering av A H Westergård aktier till ett sådant värde att kapitalet mer än fördubblades, vilket medförde att den årliga avkastningen kom att uppgå till ett par tusen kronor. Fonden har dessutom under årens lopp tillförts intäkter från auktioner på litteratur som skänkts av klubbens medlemmar.

Genom sammanslagning av Mobergs fond och den äldre Resestipendiefonden till en fond, benämnd Johan Christian Mobergs resestipendiefond, kunde meningsfulla belopp stimulera och aktivt understödja geologisk forskning, vilket var de båda fondernas mål. Stadgarna för denna nya fond antogs den 18 december 1974.

Storleken på det utdelade beloppet från Mobergs resestipendiefond var länge ganska begräns-

sat men genom kloka placeringar av Fältklubbens värdepapper lyckades klubben under 1970- och 1980-talen avsevärt höja avkastningen. Det var framför allt Sven Hjelmqvists framsynta förvaltning som gjorde att Fältklubbens ekonomi kom att blomstra.

För att kapitalet, och därmed avkastningen, hela tiden skall öka utdelas endast 3/5 av årsavkastningen till stipendiater. 1/5 återinvesteras och 1/5 används som exkursionsfond. Exkursionsfondens kapital kan sparas max 5 år vilket innebär att klubben efter några billiga exkursioner kan kosta på sig mer vidlyftiga resmål.

Under 1992 var det för utdelning lediga stipendiebeloppet 29.950 kr, vilket för en gångs skull överskred den totalt sökta summan. Detta medförde att en liten del kunde återinvesteras.

Per Jonassons minnesfond tillkom genom donation av Pers familj 1981, efter det att Per, som var studerande vid geologiska institutionen, avlidit efter sjukdom. Avkastningen av denna fond utdelas till sökande från avdelningen för Mineralogi och Petrologi (Pers avdelning) och till en början gjordes detta årligen. För att öka stipendiebeloppet sker efter 1991 utdelning vart annat år. Per Jonassons minnesfond förvaltas och sköts av Fältklubben enligt samma normer som Mobergs resestipendiefond.

FÖREDRAG, REFERAT OCH DEMONSTRATIONER I FÄLTKLUBBEN 1917-1992

Verksamheten inom Fältklubben bedrevs under de första 25 åren nästan enbart genom fältarbete. Från och med 1917 kom även inomhusaktiviteter såsom föredrag, referat och diskussioner med i programmet. Till 50-årsskriften gjorde Gerhard Regnéll en sammanställning av de föredrag, referat och diskussioner som ägt rum fram till 1942, och denna förteckning återges nedan. För att göra sammanställningen dagsaktuell har Gina Christodoulou (paleontologistuderande) arbetat sig igenom pro-

tokollsböckerna fram till jubiléet 1992, och i det följande kan man studera bredden av de ämnen som tagits upp under 100 års verksamhet.

Utöver föredragsaktiviteterna har åtskilliga exkursioner och studiebesök genomförts, men eftersom dessa mycket sällan relaterats i protokollsböckerna har de inte medtagits nedan. För att ändå belysa exkurerandet har några exkursionsbilder lagts in i texten, ungefär där de kronologiskt hör hemma

Johan Christian Moberg klättrar på basalten vid Ållebergsände under Västgötaexkursionen 1915. Foto E Lindahl.

1917

27 okt.

A. HADDING: Återblick på L.G.F:s tjugofem-åriga verksamhet.

K. A. GRÖNWALL: Djupbormingen i Engelholmsfältet.

23 nov.

K. A. GRÖNWALL: Karbonbildningar i nordöstra Grönland och deras betydelse för karbonti-

dens kronologi.

A. HADDING: Ett analcimliknande mineral i melafyren vid Tolånga.

7 dec.

H. FUNKQUIST: Främre extremiteterna hos fossila vertebrater.

1918

12 febr.

E. NAUMANN: Limniskt- litorala bildningar.

O. GERTZ: En torvbank ovan leran i den s.k. gamla tegelbruksgraven i Lomma.

21 mars

A. HADDING: Lauediagram över fältspaterna.

12 april

O. ISBERG: Leptaenakalken och dess ålder.

G. EKSTRÖM: Några nya observationspunkter för fasta berggrunden inom Fågelsångsområdet.

26 okt.

E. NAUMANN: Förna och ävja (i anslutning till R. Sernanders arbete med samma namn i G.F.F. bd 40).

K. A. GRÖNWALL: Huvuddragen av Geologiska Institutionens historia.

19 nov.

K. A. GRÖNWALL: Arbetena i Landskrona hamn.

A. HADDING: Demonstration av bergarter från sparagmitområdet vid Mjösen.

M. WEIBULL: Demonstration av växtfossil från undre devon vid Rörägen.

14 dec.

K. A. GRÖNWALL: Ref. av O. Holtedahl »Bidrag til Finnmarkens Geologi».

1919

11 febr.

K. A. GRÖNWALL: Tysklands naturtillgångar, kol, järnmalm och kali.

8 april

H. NELSON: De landskapsbildande faktorerna inom Säreåns flodområde.

29 april

A. HADDING: Röntgenkristallografiska undersökningsmetoder.

19 maj

S. L. TÖRNQUIST: Reflexioner över *Leptaena*-kalken sedd i ny belysning.

25 okt.

K. A. GRÖNWALL: Skifferoljekommissionens utlåtande (ref.)

A. HADDING: Demonstration på Fysiska Institutionen av kristallografisk röntgenapparat.

9 dec.

K. A. GRÖNWALL: Djupborrningen vid Klappe 1919.

1920

30 jan.

A. HADDING: Ref av E. M. Kindle »Inaequalities of sedimentation».

G. TROEDSSON: Ny fyndort i Röstånga för *Staurocephalus*-skiffer och *brachiopod*-skiffer.

A. HADDING: Demonstration av apparat för slipning av bergartsprov.

27 april

K. A. GRÖNWALL: Ref. av kartbladen Sövedborg, Mässvik och Värmlandsnäs.

K. A. GRÖNWALL: Nya fyndorter för alunskiffer med orsten från Hammenhög.

O. ISBERG: Demonstration av kisel-spongier från övre krita i NV Tyskland.

28 sept.

K. A. GRÖNWALL: S. L. Törnquists geologiska arbeten.

G. TROEDSSON: Den geologiska byggnaden av Rauhe Alb och trakten av Tübingen.

26 okt.

M. WEIBULL: Markstudier i norra Sverige (i anslutning till O. Tamms arbete »Markstudier i nordsvenska barrskogsområdet»).

A. HADDING: Skånes diabaser.

7 dec.

K. A. GRÖNWALL: Ref. av N. v. Hofsten »*Planaria alpina* som glacialrelikt på Bornholm».

A. HADDING: Röntgenkristallografiska undersökningar över de olika kisel-syre-modifikationer.

1921

28 jan.

K. A. GRÖNWALL: A. G. Nathorsts vetenskapliga verksamhet och produktion.

O. GERTZ: Demonstration av kloritskiffer och kalkstensbreccia från trakten av Innsbruck.

G. TROEDSSON: Bidrag till kännedomen om Västergötlands yngsta ordovicium (autoref.). Demonstration av stuffer med *Acidaspis centrina* från Västergötland.

28 febr.

K. A. GRÖNWALL: Demonstration av stuffer med växtfossil.

A. HADDING: Om meteoriter.

5 april

K. A. GRÖNWALL: Gränsen mellan krita och paleocen i Danmark.

28 maj

A. HADDING: Vesuvmineralens paragenes.

28 sept.

K. A. GRÖNWALL: Kåsebergaåsen.

31 okt.

A. HADDING: Röstångafältets tektonik och petrografi.

1922

24 febr.

K. A. GRÖNWALL: Solnhofen och Holzmaden. Ur vertebratpaleontologiens historia.

A. HADDING: Röstångafältets bergarter.

27 april

A. HADDING: Röntgenografisk mineralanalys.

K. A. GRÖNWALL: Demonstration av Hedeskogameteoriten.

9 juni

K. A. GRÖNWALL: Kalkbrotten vid Ignaberga och Tykarp.

3 okt.

G. TROEDSSON: Den gavalartade krokodilen från kalkstenen vid Limhamn.

K. A. GRÖNWALL: Demonstration av brända grundstenar från en brandtomt i Örkellunga.

26 okt.

A. HADDING: Hedeskogameteoriten.

1923

9 febr.

G. TROEDSSON: Diabastäckenas kontaktförhåll-

landen i Västergötland.

K. A. GRÖNWALL: Nebular- och planetesimal-teori.

9 april

A. HADDING: Röntgenkristallografisk analys.

K. A. GRÖNWALL: Fårstigarna på backslutningar och jordflytningen.

G. TROEDSSON: Isälvserosion på Ålleberg.

25 maj

O. TAMM: Ref. av V. M. Goldschmidt »Glimmermineralens Betydning som Kalikilde».

O. TAMM: Kemiska processer vid den glaciala lerbildningen.

K. A. GRÖNWALL: Meddelande om avslipningsfenomen på Hardebergasandstenen.

26 okt

A. HADDING: Några sedimentpetrografiska problem.

6 dec.

K. A. GRÖNWALL: Inom paleontologien på senare tid framställda åsikter om fåglarnas ursprung och härstamning.

1924

28 febr.

G. TROEDSSON: Nyare riktningar inom amerikansk stratigrafi.

4 april

K. A. GRÖNWALL: Nyare biologiska data till förklaringen av kokkolitkalkens bildning.

O. GERTZ: Om en i kolloidala guldlösningar vegeterande mögelsvamp.

N. STÅLBERG: Några ord om Vätterns bottenavlagringar.

29 april

K. A. GRÖNWALL: Ref. av C. Wiman »Aus dem Leben der Flugsarier».

A. HADDING: Locknefältet.

S. HOLGERSSON: Demonstration av kontaktmineral från Kristianiafältet.

27 okt.

K. A. GRÖNWALL: Nya profiler vid Höganäs.

S. HOLGERSSON: Undersökning av kristallstrukturer med användande av röntgenstrålar.

8 dec.

K. A. GRÖNWALL: Flak av äldre sedimentära bergarter inom Nordtysklands diluvium.

A. HADDING: Exkursionen till Finse- Usta- Oset okt. 1924.

1925

19 febr.

K. A. GRÖNWALL: Järnets naturliga förekomst på jorden och dess tidigaste framställning.

A. HADDING: Demonstration av en systematisk samling eruptiva djupbergarter.

6 april

K. A. GRÖNWALL: Ref. av P. E. Müller »Bidrag til de jyske Hedesletters Naturhistorie».

A. HADDING: Demonstration av nyförvärv till mineralsamlingen samt av ett nyinköpt universalmikroskop.

29 april

A. HADDING: Demonstration av nyförvärv till mineralsamlingen.

N. STÅLBERG: Svavelbakteriers och blågröna algers geologiska betydelse.

5 okt.

K. A. GRÖNWALL: Gränsen mellan krita och tertiär i Norden.

31 okt.

K. A. GRÖNWALL: Sandstensgångarnas på Bornholm geologi.

A. HADDING: De bornholmska sandstensgångarnas petrografi.

S. HOLGERSSON: Resa till östra Sveriges samt mellersta Finlands prekambrium.

27 nov.

K. A. GRÖNWALL: Några nya exempel på bebyggelse i Skåne under Ancylostiden.

S. HOLGERSSON: Korrektioner vid röntgenografiska upptagningar enl. Debyemetoden.

15 dec.

H. ENGDAHL: Tabergsområdets geologi.

1926

16 febr.

A. HADDING: Betingelserna för konglomeratets bildningar.

26 april

K. A. GRÖNWALL: Prehistoriska grottmålningar.

S. HOLGERSSON: Några oxiders struktur.

18 nov.

R. NORIN: Huvuddragen av Sydafrikas geologi (referat av boken: Hatch »Geology of South Africa»).

K. A. GRÖNWALL: Submarina torvmossar vid Skånes kuster.

29 nov.

A. HADDING: Några intryck från Spanien under geologkongressen 1926.

K. A. GRÖNWALL: Exkursionen till Asturien under geologkongressen 1926.

8 dec.

A. HADDING: Derome fältspatbrott.

F. HANSSON (RENGMARK): Marsken vid Ar-löv.

1927

28 febr.

S. HOLGERSSON: Blandkristallers fysiska egen-skaper.

3 nov.

A. HADDING: Glaukonitens uppträdande i de svenska sedimenten.

K. A. GRÖNWALL: Fynd av sköldpadda i kritan vid Maltesholm samt av en furustam på 80m:s djup utanför Hällevik.

7 dec.

K. A. GRÖNWALL: Gerhard Holms betydelse för den svenska paleontologien.

1928

8 mars

K. A. GRÖNWALL: Nya undersökningar över graptoliter.

O. GERTZ: Mikrokemiska undersökningar av fossila kitinsubstanser.

3 april

O. RYDBECK: Litorina- Tapeshavets transgres-sionsmaxima och bebyggelseproblemet under den nordiska stenåldern.

14 maj

K. A. GRÖNWALL: Naturliga byggnadsmaterial i Skåne och dess användning tiderna igenom.

S. HOLGERSSON: De nya sulfidmalmfyndighe-terna i Västerbotten.

25 nov

F. HANSSON (RENGMARK), S. HJELMQVIST och T. NILSSON: Gotlands geologi.

1929

11 mars

K. A. GRÖNWALL: Olika åsikter om jordens ålder.

T. NILSSON: Översikt av Australiens geologi med demonstration av fossil från Tasmaniens permo-karbon.

A. HADDING: Den fossilförande tasmaniska berg-artens petrografiska beskaffenhet.

29 april

A. HADDING: Tolkningen av spår och märken i de sedimentära bergarterna.

10 okt.

S. HJELMQVIST: Några mellansvenska gruvors geologi.

26 okt.

K. A. GRÖNWALL: Nya fyndorter för platina och andra platinametaller i Sydafrika.

S. HOLGERSSON: Ispressningen på Ven 1929.

A. HADDING: Den blivande nya institutions-byggnaden.

11 dec.

S. PALMQVIST: Nyare metoder inom bergarts-analysen.

1930

4 mars

S. HJELMQVIST: En egendomlig bergart från Dalby.

28 april

R. NORIN: Magnetiska och elektriska metoder vid malmletning.

S. HJELMQVIST: Gravimetriska och seismiska metoder i geologins tjänst.

S. HOLGERSSON: Demonstration av en serie kristallstrukturmodeller.

12 maj

A. HADDING: Skånes liasbergarter.

31 okt.

L. KOCH: Grönlands geologiske Udvikling.

12 dec.

K. A. GRÖNWALL: Jordskalv i Sverige.

1931

4 mars

S. HJELMQVIST: Geologisk exkursion till södra och östra Finland.

15 april

R. NORIN: Några skånska basalttyper.

12 maj

J. CARLSSON: Black hills och Big badlands i Syd-Dakota.

30 okt.

N. H. MAGNUSSON: Metamorfosen i det mel-lansvenska urberget.

15 dec.

K. A. GRÖNWALL: Blockfynd av geologisk betydelse från årets exkursioner.

1932

11 febr.

A. HADDING: De sedimentära malmerna i Skåne.

17 mars

K. A. GRÖNWALL: Nyare undersökningar av Jyllands hedar och möjligheterna för deras uppodling.

4 april

G. TROEDSSON: Nautiloidea, nyare undersökningar och klassifikation.

23 april

G. EKSTRÖM: Slagruta och grundvatten.

5 okt.

S. PALMQVIST: Undersökningar över järnsilikater från Fyledalen.

S. HJELMQVIST: Demonstration av malmer och bergarter från Kantorps järngruva.

29 okt.

K. A. GRÖNWALL: Några drag ur den lundensiska geologiens historia under två sekler.

18 nov.

G. EKSTRÖM: Svalövsområdets geologi.

13 dec.

R. NORIN: Demonstration av ett nyinköpt universalmikroskop.

A. HADDING: Demonstration av ett par stuffer ur inst:s äldre samlingar av en kalkstensbergart från »Stängenäs» i Bohuslän.

K. A. GRÖNWALL: Ref. av J. Nihlén »Studier rörande äldre svensk järnhantering med särskild hänsyn till Småland».

1933

9 febr.

K. CALLISEN: Kryolitforekomsten ved Ivigtut paa Grönland (möte i Mineralogisk Museum, København).

16 mars

A. HADDING: De kalkstensbildande organismerna.

10 april

T. NILSSON: Devontidens Ichtyostega, en mellanform mellan fiskar och landdjur.

R. NORIN: Demonstration av bergarter från Ta-berg.

15 maj

S. HOLGERSSON: Produktionen av mineraliska råämnen.

13 sept.

S. PALMQVIST: Sorptionens geokemiska betydelse.

26 okt.

R. NORIN: Magnetometriska observationer inom

Skånes basaltområde.

21 nov.

A. H. WESTERGÅRD: En interstadial stromatolitkalksten från Bohuslän.

11 dec.

L. FORSÉN: Portlandcementklinkerns kemi.

1934

24 jan.

O. HOLTEDAHL: Nyere studier over den norske landmasses historie.

8 febr.

T. NILSSON: Ett stegocephalfynd från Skånes stenkolsformation.

26 febr.

E. NORIN: Några geologiska profiler i Centralasien.

20 april

K. A. GRÖNWALL: Nyare modifikationer av landbryggeteorien.

S. HJELMQVIST: Den sydvästsvenska gnejsformationen som geologisk enhet.

11 maj

S. HJELMQVIST: Romeleåsens geologiska byggnad.

26 okt

G. EKSTRÖM: Mark och klimat i Malmöhus län.

16 nov.

R. NORIN: Demonstration av en nyinköpt refraktometer.

P. A. HERRLIN: Demonstration av en nyanskaffad apparat för bestämning av radioaktivitet.

7 dec.

S. PALMQVIST: Bildningen av marina järnkarbonat.

1935

7 febr.

H. ØDUM: Oversigt over Forholdene i Sjællands Undergrund (möte å D. G. U. København).

A. ROSENKRANTZ: Københavns Kridt-Undergrund (möte i Mineralogisk Museum, København).

28 febr.

E. MOHRÉN: Postglaciala transgressioner på svenska västkusten.

27 mars

G. BJURSTRÖM: Skelleftefältets geologi i historisk belysning.

25 april

V. M. GOLDSCHMIDT: Kristalstrukturer og

kemisk sammensætning (möte tillsammans med Kemiska Föreningen).

25 sept.

R. NORIN: En exkursion till några lokaler för vulkanisk aska inom Danmarks molerområde.

23 okt.

L. STØRMER: Rombeporfy- konglomerat langs Oslofjordens østside, dets dannelse og tektonik.

13 nov.

S. PALMQVIST: Kvantitativ bestämning av fosforsyra genom utfällning som uranylammoniumfosfat i starkt myrsyr lösning.

P. A. HERRLIN: Demonstration av institutionens röntgenanläggning.

4 dec.

G. BJURSTRÖM: Jörngranitens intrusionsmekanik och differentiation.

K. A. GRÖNWALL: Nyare undersökningar av marsken och sedimentbildningen i denna.

1936

17 jan.

E. NORIN: De kambriska sedimentens stratigrafi inom östra Tien-shan i det centrala Asien.

6 mars

C. POULSEN: Oversigt over Ostgrønlands ældste palæozoiske Dannelser.

V. MADSEN: De nyeste Resultater af den magnetiske Kortlægning af Danmark (möte i Mineralogisk Museum, København).

17 april

R. NORIN: Iakttagelser inom västra Blekinges urberg.

6 maj

A. HADDING: Raslången, en sjö med två avlopp.

30 sept.

G. EKSTRÖM: Skånes moränområden.

2 okt.

W. H. HOBBS: The glacial anticyclone (möte tillsammans med Geografiska Föreningen).

26 okt.

A. NOE-NYGAARD: Nyare rön angående Islands geologi.

25 nov.

E. SORGE: Ergebnisse und Geschichte der Wegener Grönland-Expedition.

14 dec.

E. MOHRÉN: Några drag ur Göteborgstraktens senglaciala historia.

1937

29 jan.

K. A. GRÖNWALL: Människans vandring till Norden (i anslutning till V. Nordmann »Menneskets Invandring til Norden»).

17 febr.

A. SANDELL: Några drag ur Dalformationens tektonik och morfologi.

31 mars

R. NORIN: Nyare undersökningar över de vulkaniska asklagren i Limfjordsområdet.

20 april

G. REGNÉLL: Några drag ur Jämtlands kambrosilur.

7 maj

K. HANSEN: Sammenligning mellem nedre Kambrium i Skaane og paa Bornholm.

30 sept.

T. NILSSON: Om stegocephalfynden i Bjuv.

15 okt.

G. EKSTRÖM och H. BERLIN: Fynd av istids-häst vid Svalöv.

26 okt.

A. HADDING: Intryck från en fem veckors exkursion i Ryssland i anslutning till den 17:e Internationella Geologkongressen i Moskva.

10 dec.

S. NILSSON: Ref. av David and Tillyard »Memory on fossils of the late pre-Cambrian from South Australia».

P. A. HERRLIN: Demonstration av en nyinköpt fotometer.

1938

28 jan.

K. A. GRÖNWALL: Levnadsteckning av N. P. Angelin.

H. BERLIN: Demonstration av horn av jättehjort från Ö. Grevie.

R. NORIN: Demonstration av stuffer av kromhaltig amfibol.

23 febr.

Y. LÖWEGREN: Adelsbergergrottan.

E. MOHRÉN: Bidrag till kännedomen om Skånes berggrund.

8 april

K. A. GRÖNWALL: Demonstration av mammutbete från Arrie.

V. MADSEN: Geofysiske Undersøgelser i Danmark og deres geologiske Resultater.

17 maj

J. C. TROELSEN: Om Stratigrafien i det Danske Skrivekridt, baseret paa palæontologiske Undersøgelser.

K. DREYER JÖRGENSEN: Günz Nedisningen i NV Europa (möte i Mineralogisk Museum, København).

21 sept.

K. HANSEN: Strukturen i nogle bornholmske kalksten og deres oprindelse.

26 okt.

H. V. ECKERMANN: Alkaliproblemet. - Bergarternas genesis ur synpunkten av nya erfarenheter från Alnö.

29 nov.

N. AMBOLT: De geofysikaliska instrumenten och metoderna vid S.G.U:s skånearbeten sommaren 1938.

7 dec.

J. EKLUND: Resultaten av den geofysikaliska undersökningen av Skåne.

1939

27 jan

A. SANDELL: Några intryck från Harz-exkursionen sommaren 1938.

E. MOHRÉN: Demonstration av bergolja från Hammenhög.

27 febr.

H. FREBOLD: Neue Forschungen zur Tektonik und Entwicklungsgeschichte des nördlichen Sibiriens.

31 mars

H. BERLIN: Ett nytt fynd av stenålderskatt från Skåne.

E. NORIN: Tarimbäckens geologi.

29 sept.

G. REGNÉLL: Variation och artavgränsning hos paleozoiska koraller.

A. HADDING, E. MOHRÉN och G. REGNÉLL: Demonstration av nyförvärv till inst:s samlingar.

26 okt.

M. ANDERSSON: Ett år på Nordostgrönland.

14 dec.

R. NORIN: Om lermineral.

1940

28 febr.

A. HADDING: Ekeby- och Lundsgårdsmeteoriterna.

28 mars

N. H. BRUNDIN: Geokemisk prospektering.

26 okt.

E. MOHRÉN: Några nyare resultat rörande Sydvästskånes geologi.

20 nov.

A. SANDELL: Tektonik och morfologi inom Dalformationen.

11 dec.

A. NOE-NYGAARD: Den geologiske Kortlægning af Færøerne.

1941

19 febr.

J. CARLSSON: Demonstration av Malmö Kartografiska Anstalt (möte i Malmö).

24 april

F. BROTZEN: Über die Visingsöformation.

19 maj

J. EKLUND: De senaste årens undersökningar av alunskiffern i Sverige.

26 sept.

F. BROTZEN: Demonstration av S.G.U:s djupborrning i Höllviken (möte i Höllviken).

25 okt.

A. HADDING: Korallrev och andra revbildningar i Sverige.

11 dec.

R. NORIN: Termisk analys av leror och vattenhaltiga mineral.

1942

20 febr.

E. NORIN: Klimatzonerna under yngre paleozoikum.

22 april

G. REGNÉLL: Svensk paleontologi och historisk geologi före 1800.

28 maj

S. NILSSON: Yngre delen av den uppresta lager-serien inom Kurremölla-området.

24 okt

A. HADDING: Lunds universitets geologisk-mineralogiska institution. Dess ursprung, tillkomst och utveckling.

14 dec.

G. WENNERBERG: Om isströmmarna under den sista istiden.

1943

28 jan.

E. NORIN: Senpaleozoikum inom Gondwana-regionens norra randzon.

18 mars

C. E. NORDENSKJÖLD: Kustpenplanet i östra Småland.

1 april

G. BÜRG: Afrikas urberg och deras pegmatiter.

10 maj

P. GEIJER: Från Sveriges Geologiska Undersöknings malmletningsarbeten inom Västerbottens län.

14 okt.

K. M. STRÖM: Undersökelse över innlandsisens avsmeltning i det centralnorske höifjell.

30 okt.

A. SANDELL: Tektoniken inom västra Dalarnas sandstensområde.

15 dec.

E. MOHRÉN: Nya borrhningar i södra Skåne.

1944

16 febr.

H. ØDUM: Brunkul og andet fossilt Brændsel i Danmark.

25 april

N. H. BRUNDIN: Om förekomsten av vanadin i organogena sediment och deras derivat.

19 maj

R. NORIN: Några mineralkemiska problem.

10 okt.

R. NORIN: Några nya metoder för klassificering av leror och lersubstanser.

25 okt.

A. HADDING: Från Skottland till Kaukasus - med geologer i skilda länder.

14 dec.

E. NORIN: Orogenes och magmatism inom Karakoram - Himalaya.

1945

27 febr.

E. MOHRÉN: Sölvesborgs slott - en pollenanalytisk studie.

27 okt.

A. NOE-NYGAARD: Den nordatlantiske Højderygs Geologi.

9 nov.

G. EKSTRÖM: Agrogeologiska kartbladet Hardeberga - förslag till ny serie jordartskartor.

12 dec.

G. WENNBERG: Isavsmältningen i södra och mellersta Skåne.

1946

15 febr.

A. HADDING: Hallingeberg- meteoriten och stenmeteoriternas bildning.

4 mars

O. HOLTEDAHN: Kaledoniderna i Norge.

26 okt.

R. NORIN: Geologisk prospektering vid Högnäsbolaget.

14 dec.

T. SORGENFREI: Om Alnarpsdalens struktur.

1947

27 febr.

S. NILSSON: Referat av A. H. Westergårds uppsats »Agnostidea of the Middle Cambrian of Sweden».

26 april

K. HANSEN: Geologiske Undersøgelser i Præst Fjord 1940-1946.

25 okt.

C. POULSEN: Nogle Hovedtraek af Nordøstgrønlands Naturforhold.

22 nov.

G. NØRGAARD: Några resultat av tyngdkraftsmätningar i Danmark och Sverige.

12 dec.

G. WENNBERG: Några problem i samband med sista nedisningen i Skåne och Danmark.

1948

16 febr.

A. HADDING: Sedimentationsproblem rörande Gotlands silur.

18 mars

A.- G. NILSSON: Demonstration av en elektrisk ugn för termooanalys.

L. VELD: Demonstration av det nya röntgenaggregatet.

H. TULLSTRÖM: Redogörelse för Geiger- Mulleräräknarens konstruktion.

L. VELDI: Om gedigen vismut i pegmatiter från Bohuslän.

20 april

A. NOE-NYGAARD: Heklas Udbrud 1947-48.

26 okt.

E. NIELSEN: Några egendomliga fotspår från Östgrönlands trias.

20 nov.

T. TROEDSSON: Demonstration av den nya jordartskartan över södra och mellersta Sverige.

G. NØRGAARD: Kommentarer om några geologiska kartor över NV-Tyskland.

16 dec.

C. MÅRTENSSON: Några pegmatitförekomster kring norra Vättern.

1949

5 febr.

B. BOHLIN: Ortocerkalkstenen på norra Öland.

22 mars

S. BJÖRNSSON: Studier över drumlins på Sydsvenska höglandet.

24 april

A. ROSENKRANTZ kommenterade film från en dansk geologisk expedition till Nordvästgrönland sommaren 1948.

8 nov.

E. LJUNGGREN: Geologiska studier i Syd-Anderna.

23 nov.

C. A. ALTHIN: Fyra års studier i Ageröds mosse.

12 dec.

R. NORIN: Något om bearbetningen av borrhutet från den s.k. Jonstörpskoncessionen.

1950

18 febr.

G. TROEDSSON: En nyupptäckt fossilförekomst vid Katslösa söder om Hälsingborg.

30 mars

G. WENNBERG: Några synpunkter på Magnusson-Granlund - Lundqvists lärobok: Sveriges geologi.

14 april

S. HJELMQVIST: Tabergs titanjärnmalm.

26 okt.

N. NIELSEN och B. JAKOBSEN: Marskdannelsen i det danske vadehav.

8 nov.

N. H. MAGNUSSON: Det svenska urbergets åldersschema-utvecklingslinjer och problem.

12 dec.

H. TULLSTRÖM, C. ÅBERG och C.-Å. GLIMBERG: Redogörelse för lerskredet i Surte den 29 september 1950.

1951

9 febr.

G. WENNBERG: Sambandet mellan undergrundens och isytans topografi.

21 mars

L. VELDI: Undersökningen över Övedsmelafy-

ren och några med den besläktade gångbergarter.

26 april

R. FLORIN: De äldsta barrträden och deras utbredning i tid och rum.

26 okt.

C. F. GLIMBERG: Glimtar från exkursionen till Bornholm i samband med sommarens Nordiska geologmöte.

G. WENNBERG: Intryck från exkursionen på Själland och Jylland.

29 nov.

G. TROEDSSON: Om grundvatten i berggrunden.

14 dec.

G. REGNÉLL: Palaeontologia Suecica - ett hundra-årsminne.

1952

15 febr.

E. LJUNGGREN: Den glaciala hällanalsen.

28 mars

I. LARSSON: Struktur och landskap. Tektoniska undersökningar av Blekinges kustgnejsområde.

24 april

R. C. MOORE: Sedimentary facies.

14 maj

S. LANDERGREN: Undersökningar över kolisotopernas ymnighetsvariationer i naturen.

25 okt.

G. TROEDSSON, T. NILSSON och G. REGNÉLL: Glimtar från den internationella geologkongressen i Alger och exkursioner i Nordafrika och Sahara ordnade i samband med kongressen.

25 nov.

J. C. TROELSEN: Geologiska undersøgelser i Peary Land og Ellesmere Island.

15 dec.

G. WENNBERG: Helhetssyn på glacialgeologien.

1953

9 mars

O. H. SCHINDEWOLF: Geologische Reisebilder aus Marokko und Indien.

10 april

S. HJELMQVIST: En geologisk exkursion till det inre av Sahara.

25 april

A. ROSENKRANTZ: Kridt-tertiär-gränsen i Skandinavien.

Exkurerande geologer framför Trollstenen i Trolle-Ljungby den 12 maj 1954. Frv Åke Mattson, Mosbach, Hans Möller, Rustan Knutsson, Gunnar Digerfeldt och Sven Björk.

1 okt.

O. HOLTEDAHL: Noen nyere resultat i Norges berggrunnsgeologi.

26 okt.

S. NILSSON: Glimtar från INQUA-kongressen i Italien hösten 1953.

25 nov.

N. H. MAGNUSSON: Sveriges tillgångar av användbara mineral och bergarter.

12 dec.

G. TROEDSSON: Meddelande om de problematiska fossilen i Dalasandstenen.

M. LINDSTRÖM: Conodonter i underordovicium.

G. REGNÉLL: Om paleobiologiska dioramer.

1954

27 jan.

T. TRYGGVASON: Några drag ur Islands geologi.

12 april

G. TROEDSSON: Skånes naturtillgångar.

12 okt.

N.- H. KOLDERUP: Fjellscred i Vest-Norge.

12 nov.

S. HJELMQVIST: Exkursionen till sydvästra Finland och Åland vid det Nordiska Geologmötet 1954.

1955

21 jan.

O. PERSSON: Bland araber och kabyler i Nordafrika.

23 febr.

H. SØRENSEN: Nogle resultater af de geologiske undersøgelser i det vestgrønlandske grundfjeld.

24 mars

E. KÖSTER: Diluviale und alluviale Küste an der südwestlichen Ostsee.

22 april

M. LINDSTRÖM: En tektonisk detaljstudie vid Torneträsk.

5 okt.

E. VOIGT: Wirbeltierausgrabungen in der eozänen Braunkohle.

26 okt.

E. NORIN: Den kvartära vulkanismen och sedimentationen inom det tyrrenska bäckenet.

17 nov.

S. MATTSSON: Högmossens geokemi.

14 dec.

S. HJELMQVIST: En geologisk studieresa till ön Ponza.

1956

9 febr.

P. LJUNGGREN: Grönstenar inom ett porfyrom-

Norr om Krefeld under den tyska exkursionen i juni 1956. Fr v Jan Davidsson, Sven Hjelmqvist, Gerhard Regnéll, Steeger, Rustan Knutsson, Paul Woldstedt, C G Wenner, Ivar Hessland, Kaj Nilsson, Gregers Olsen, Arne Dinesen, Sven Björk och Einar Jacobsson.

råde i norra Värmland.

26 mars

J. C. TROELSEN: Principerne for stratigrafisk indelling og Nomenklatur.

29 okt.

B. COLLINI: Några synpunkter på frågan om kvartärlerornas uppkomst.

13 nov.

K. HANSEN: Danske sjösediment.

4 dec.

B. ASKLUND: Nyare undersökningar över den mellersta delen av fjällkedjan.

1957

15 febr.

A. HADDING: Kalkstenarnas struktur och diagenes.

25 febr.

E. MAGNUSSON: Sveriges Geologiska Undersöknings nuvarande verksamhet och framtida planer.

12 april

G. EKSTRÖM: Kvartärgeologiska undersökningar vid kraftstationsbyggen och sjöregleringar.

11 okt.

T. TROEDSSON: Mål, medel och möjligheter för

skoglig markkartering i Sverige.

25 okt.

P. LJUNGGREN: Som geolog i Centralamerika.

13 dec.

O. ÖDMAN: Järnmalmer i Västafrika.

1958

3 febr.

T. DETTER: Ädelstenarnas väg från fyndort till smycke.

20 febr.

P. H. LUNDEGÅRDH: Stratigrafi och metasomatosis i södra Norrlands urberg.

14 mars

C. MÅRTENSSON: Uranprospektering.

17 april

D. T. DONOVAN: Facies in the European Triassic.

19 maj

E. GRIP: Blymalmer i fjällranden.

9 okt.

H. SØRENSEN: Nogle træk af Sydestgrønlands geologi, specielt kryolitforekomster og nefelinsyenitene.

3 nov.

A. C. BLANC: Neanderthal Man in Italy.

Deltagare i Norgeexkursionen i maj 1959 under studiet av Søndre Bjerkåsholmen. Fr v H Merker, Gert Knutsson, Pernamaa, Åke Mattson, Alf Sigling, Nils Spjeldnes och Gerhard Regnéll.

18 dec.

K. LJUNGGREN: Radioaktiva spårelement.

G. KNUTSSON: Grundvattenrörelser och radioaktiva spårelement.

1959

13 febr.

O. PERSSON: Paleontologiska strövtåg i Australien.

20 mars

P. GRAFF-PETERSEN: Til U.S.A. med bornholmsk ler i kufferten.

10 april

Å. LUNDBERG: Erosionsundersökningar i Norrland och Götaälvdalen.

13 nov.

A. BERTHELTSEN: Træk av Ivigtutomr. geologi.

11 dec.

L. BERGSTRÖM: Lövsvedsgruvans geologi.

1960

26 febr.

M. LINDSTRÖM: Beaumont- Suess- Bertrand, en liten idéhistoria.

23 mars

G. REGNÉLL: Mohole-projektet.

8 april

P. H. LUNDEGÅRDH: Bergarterna i Härnöseri-

ens botten.

25 okt.

B. ASKLUND: Vattenreglering och erosion i Norrland.

7 nov.

M. KAY: Relations between volcanic and non-volcanic geosynclines.

13 dec.

T. NILSSON: C 14- metoden.

1961

23 jan.

N. H. BRUNDIN: NO-Brasilien - dess mineral-fyndigheter och deras utnyttjande.

21 mars

J. RASMUSSEN: Översikt av Färöarnas geologi.

5 maj

A. EISENACK: Fossile Hystriosphären und Dinoflagellaten - geologisches Vorkommen und systematische Beziehungen.

26 okt.

FILMVISNING: Challenge of the Oceans.

23 nov.

J. BOURCART: l'Histoire de la Méditerranée.

14 dec.

S. BERGSTRÖM: Från Ohio State till Bryce Canyon.

Grävarbete i Ancyclusvallen vid Långlöt på Öland den 24 maj 1962. Fr v Gert Knutsson, Per Wedel och Bertil Junker.

1962

8 febr.

M. LINDSTRÖM: Struktur vid Jurabergens sydända.

6 mars

N. LINNEMARK: Sydsvenska jordmåner.

5 april

E. HÖGBERG: Mineralogi och geologi inom cementindustrin.

7 sept.

M. FRIES: Kvartärbotaniska undersökningar i Minnesota.

4 okt.

R. SKOGLUND: Tretaspislagren i Västergötland. Stratigrafi och fauna.

30 okt.

A. NOE-NYGAARD: Jordskalv och vulkanism i jordskorpan.

14 dec.

G. KNUTSSON: Bland vulkaner och jöklar på Island.

1963

6 febr.

O. PERSSON: Om en nyupptäckt grotta vid Hörvik i västra Blekinge.

G. RASMUSSEN: Om grottorna vid Torneträsk. 21 febr.

E. DAHL: Utvecklingslinjer bland kräftdjuren. 19 mars

L.- K. KÖNIGSSON: Kvartärgeologiska undersökningar på Öland.

4 april

H. KOARK: Synpunkter på de mellansvenska sulfidmalmernas genesis.

11 okt.

C.- E. JOHANSSON: Transport och avlagring i rinnande vatten.

21 nov.

G. EHRENSVÄRD: Organiska reaktioner under prebiotisk tid.

13 dec.

K. JOHANSSON: Från Pampas till Cordilleran. Ett år som geolog i Argentina.

1964

11 jan.

I. LARSSON: Tektonik och grundvatten i svenskt urberg.

24 febr.

Å. HÖRNSTEN: Ångermanlands kustområde under isavsmältningsskedet.

10 april

C. H. LINDROTH: Den biologiska betydelsen av nivåförändringar inom det cirkumpolära området.

16 okt.

B. FREDSKILD: Den arktiske örken. Indtryk fra den II danske Peary Land Ekspedition 1963.

20 nov.

S. LAUFELD: Lavabäddar och kolflötser. Glim-

tar från en resa till Färöarna.

11 dec.

G. KNUTSSON: Geologiska reseintryck från Japan.

1965

19 febr.

G. REGNÉLL: Intryck från Indien.

5 mars

S. T. ANDERSEN: Interglaciarer og interstadialer i Danmarks Kvartær.

24 mars

P. H. LUNDEGÅRDH: Resa i Rajasthan.

9 april

R. FOSTER FLINT: Pleistocene coastal stratigraphy in Virginia and its significance.

29 okt.

G. LARSEN: Geologiske resultater af bundenundersøgelserne i Øresund.

19 nov.

E. KRAUS: Allgemeine Folgerungen aus der Entwicklungsgeschichte der Alpen.

17 dec.

S. HJELMQVIST: Resa till Hawaii.

1966

4 febr.

A. VOGEL: Geofysikens tillämpningar på geologiska problem, dess möjligheter och begränsningar.

18 mars

P. H. LUNDEGÅRDH: Resa genom urbergsområden i Storbritannien.

29 april

B. BOUCEK: Paleogeography and Relations of the Bohemian Lower Paleozoic to other Paleozoic areas.

23 sept.

O. STEPHANSSON: Tektoniska modellförsök.

29 nov.

H. SVENSSON: Jordskalvet vid Hallandsåsen i februari 1966.

16 dec.

T. NILSSON: Bilder från en resa i Amerika sommaren 1965.

1967

10 febr.

O. MELLIS: Iridescensfenomenet hos labradoriten och dess tolkning.

3 mars

P. H. LUNDEGÅRDH: Nya synpunkter på urber-

get i sydvästra Norrland.

14 april

H. TRALAU: Botaniska och stratigrafiska undersökningar rörande Eriksdals-floran i Fyledalen.

22 sept.

E. WELIN: Geokronologiska bestämmningar i Sverige.

26 okt.

S. HJELMQVIST: Några drag ur Lunds Geologiska Fältklubbs historia.

1 dec.

A.- M. ASKLUND: Nyare undersökningar rörande fjällkedjans överskjutningstektonik.

15 dec.

S. BERGSTRÖM: Från Loch Mark till Karniska Alpena.

1968

9 febr.

S. HÅKANSSON: C 14-dateringsteknik.

8 mars

B. BERGLUND: Exkursionsintryck från Island.

22 mars

G. BYLUND: Geologiska intryck från Liberia.

5 april

E. L. MERTZ: Geotekniken i geologins tjänst.

4 okt.

R. HALLBERG: Något om de geomikrobiologiska processerna.

30 okt.

R. LINDBORG: Utvecklingstankens födelse.

18 dec.

P. LJUNGGREN: Malmletning i Anderna.

1969

14 febr.

U. LETTEVALL: Sjöarnas förstöring och restaurering.

14 mars

K. NILSSON: Synpunkter på Skånes grundvattenförhållanden.

28 mars

L. BERGSTRÖM: Institutet för tillämpad geologi - ett FN-projekt på Filippinerna.

24 okt.

R. SKOGLUND: Kolväte-prospektering och geologi på Gotland och i Skåne.

14 nov.

S. LAUFELD: Leningrad - Moskva - Novosibirsk - Salayr - Ukraina. Geologiska intryck från en 1800-milaresa.

18 dec.
J. LUNDQVIST: Issjöar och issjösediment i Jämtland.

1970

13 febr.
E. MOHRÉN: Kvarära nivåförändringar i NW Frankrike.

13 mars
P. H. LUNDEGÅRDH: Berggrundskarteringen i Sverige.

10 april
T. LUNDQVIST: Den prekambrika berggrunden i Västernorrlands län.

25 sept.
D. JULIAN: Oljeprospektering i Europa.

6 nov.
C. HJORT. Utforskningen av Nordostgrönland.
20 nov.

J. BERGSTRÖM: Trilobiternas levnad.
18 dec.

S. HOLMBERG. Hydrogeologi i Tanzania.
1971

29 jan.
Å. HILLEFORS. Polenexkursionen 1970.

19 mars
P. THORSLUND. Dalälvens preglaciala fåra.

23 april
R. GORBATSCHEV: Profet hos profeten.

24 sept.
G. VIDAL: Prekambrika mikrofossil och deras stratigrafiska betydelse.

29 okt.
DANSGAARD: O¹⁸/O¹⁶- profiler genom Grönlands og Antarktis iskapper.
19 nov.

B. FREDSKILD: Det holocena klimatet och vegetationsutvecklingen på Grönland.
17 dec.

N. HENRIKSEN: GGU:s Scorebysundexpedition.
1972

21 jan.
S. HJELMQVIST: Resa till Japan.

18 febr.
W. KEGEL-CHRISTENSEN: Belemniterna i Kristianstadsregionen och deras stratigrafiska betydelse.

24 mars
A. WIKSTRÖM: Geologisk kartering i datoråldern.

7 april
G. KNUTSSON. Geologi och anläggningsverksamhet.

28 april
P. H. LUNDEGÅRDH: Teneriffas geologi.

29 sept.
O. LARSEN: Försök med datering av de skånska basalterna.

I. PRINTZLAU: Petrologisk översikt av basalter och peridotitinklusioner från Skåne.

28 okt.
S. LAUFELD: Sol och svett, sand och sten.

17 nov.
V. SCHYTT: Würm-isens utbredning i europeiska Arktis.

15 dec.
G. REGNÉLL: En geologisk resa i Kanada och USA.

1973

26 jan.
O. STEPHANSSON: Synpunkter på Ölands tektonik och hydrogeologi.

2 mars
C. H. LINDROTH: Den biologiska invandringen på ön Surtsey.

30 mars
F. E. HECHT: The Sahara-Structure and Scenery of a desert.

27 april
E. NORLING: Nya fynd av paleocen och eocen i Skåne.

5 okt.
T. ALEXANDERSSON: Biokemiska och kemiska aspekter på recent kalkbildning i havet.

19 okt.
K. RÖSHOFF: Det svenska geodynamikprojektet.

30 nov.
A. PHILIP: Gotland sticker upp.

19 dec.
S. BERGSTRÖM: Lushs Bight and Dildo run.

1974

25 jan.
J. PEEL: Fossil snails.

15 febr.
L. BJELM: Deglaciationen över det Sydsvenska Höglandet.

8 mars
H. SVENSSON: Några intryck från resor i Lenas

flodsystem och besök i Indigirkas guldgrävardistrikt.

5 april

A. RADWANSKI: Dansk-polska sänkan en mesozoisk struktur vid randen av fenno-sarmatiska skölden.

26 april

W. ZAGWIJN: Nederländernas paleogeografiska utveckling under kvartär tid.

4 okt.

R. GORBATSCHEV: En översikt över nya och aktuella synpunkter på vår berggrund från söder till norr och från öster till väster. En översikt över de aktuella projekten vid Lunds mineralogisk-petrologiska avdelning.

1 nov.

G. BYLUND och G. VIDAL: I den varegiska isens spår, om geologi och annat på Varangerhalvön.

22 nov.

T. BARTHOLIN: Dendrokronologi.

18 dec.

O. PERSSON: På jakt efter pungdjävlar i Tasmanien och plesiosaurier i Queensland.

1975

7 febr.

P.-G. ANDRÉASSON: Arabien i rörelse. Om berg, jord och vatten på en plattkant.

28 febr.

G. KNUTSSON: Byggnadsgeologi och hydrogeologi i Kanada. Intryck från en exkursion.

21 mars

B. KURTÉN: Människan och björnen under istiden.

25 april

D. DRAVINS: Astrogeologi - hur ser det ut på andra planeter.

3 okt.

J. BERGSTRÖM: Newfoundland - bland kaledonider i forskningsringen.

23 okt.

G. BYLUND: Paleomagnetisörens vandring - vad han mäter och vad han får ut.

28 nov.

T. FLODÉN: Maringeologins metoder och resultat.

18 dec.

A. MARTINSSON: Indonesien i regntid.

1976

13 febr.

J. SANDBERG: Grustäkt under grundvattenytan - ett miljöproblem?

5 mars

R. FEYLING- HANSEN: Clyde Foreland formation, Baffin Island - en mikropaleontologisk studie i kvartär stratigrafi.

26 mars

G. LINDH: Jordvärme.

23 april

M. BJERRESKOV: Siluriska graptolitfaunor från Bornholm.

24 sept.

S. LAUFELD: Du, det ligger en mammut i vår köksträdgård.

22 okt.

U. v. BRÖMSEN: Upplevelser under Afrikaår med inslag av geologi.

19 nov.

G. VIDAL: Naturintryck från Nya Zeeland.

17 dec.

O. RYBERG: Stenpetter, - överliggaren som blev världsberömd paleontolog.

1977

11 febr.

S. STRIDSBERG: Geologi ur min kameravinkel.

18 mars

R. FAIRBRIDGE: Gondwanaland and Lineament Tectonics.

1 april

C. FRANZÉN- BENGTSON: Sjöiljor.

22 april

Å. BRUUN: Granbystrukturen - en ovanlig geologisk bildning inom Östergötlands paleozoiska berggrund.

30 sept.

C. HJORT: Sommar utan kräftor - kring den Svensk - Danska Nordöstgrönlands-expeditionen 1976.

21 okt.

H. HÅKANSSON: Diatoméer - viktiga och vackra.

18 nov.

N. SPJELDNÆS: Livet på lerbotten - paleoekologiska studier av gotländska silurmärglar.

15 dec.

G. REGNÉLL: Läste på jorden Stenar, Växter, Djur, som uti en bok.

1978

24 febr.

P. LJUNGGREN: Smaragdletning i Colombia.

7 april

A. RHODE: Orientering om karteringsarbete i Almesåkrgruppen.

29 sept.

J. BERGSTRÖM: Kräftdjurskompott. Ingredienser: mytologi, historia, biologi och tillsatser.

27 okt.

L. BJELM och O. ANDERSSON: Skånsk geotermi ur geologisk synvinkel.

16 dec.

S. LAUFELD: Och Henrik Munthe åt på ett dygn 18 flundror och jag åt två.

1979

9 febr.

B. FALK: Atlantis och svenskarna.

A. PAPAGEORGIOU: Atlantis.

16 mars

S. EK: Metalljakt i Skåne sedan 1500-talet.

20 april

O. MELANDER: Geomorfologisk kartering- en metod för landskapsbeskrivning.

7 sept.

N. A. MÖRNER: Avfallsfrågan är ju inte löst.

12 okt.

A. RAPP: Den ordoviciska nedisningen i Sahara.

16 nov.

Filmvisning:

1) Volcano- The birth of a Mountain.

2) Glacier on the move.

3) Why do we still have mountains.

4) Rocks that form on the earths surface.

5) 75 miljoner år gamla bläckfiskar, hajar och svanödlor i NO Skåne, en film gjord och presenterad av S- E. Magnusson.

15 dec.

S. BERGSTRÖM: Ordovicium som jag upplevt det.

1980

1 febr.

A. BERTHESEN: Sprick-, förkastnings- och förskjutningstektonik.

14 mars

A. ERIKSSON: Geoenergi- energilagring och energiutvinning i ytliga jord- och berglager.

18 april

R. BATHURST: Modern carbonate sedimentation

in reefs and lagoons.

7 nov.

A. MARTINSSON: Geologi och annan natur i Tibet.

12 dec.

O. RYBERG: Skånsk geologihistoria och geologhistorier.

1981

13 febr.

S. STRIDSBERG: Nyttan och nöjet av fotografering från modellflygplan inom geologin.

27 mars

P. THORSLUND: Astroblem i Sverige.

18 sept.

C- J. HARDENBY: Korea! Yes! Maybe!

16 okt.

R. COOPE: Insects as Ice Age Thermometers.

11 dec.

U. HELLDÉN: Satellitdata för naturresursstudier i Afrika.

1982

19 febr.

G. VIDAL: Kina - intryck och resultat från jakten på den kambriska explosionen.

19 mars

T. BARTHOLIN: Trädens årsringar - ett biologiskt arkiv över gångna tiders händelser från Skåne till Lappland.

20 april

H. HENKEL: Protoginjonen och Geofysiken.

17 sept.

P. SANDGREN, B. RINGBERG och M. HEBRAND: Ryska turer - Moskva-Sibirien ur kvartergeologisk synvinkel.

30 okt.

S. HJELMQVIST: Lunds Geologiska Fältklubb, en återblick.

12 dec.

P. G. ANDRÉASSON: Berg sjunken - Djup står opp.

1983

4 febr.

L. MARTIN: Geologi och vattenkraft, erfarenheter ifrån tredje världen.

18 mars.

O. GUSTAFSSON: Skånes Grundvatten.

15 april

K. LARSSON: Prospektering efter platser i Skåne, där man skulle kunna lagra gas i berggrunden.

7 okt.
Y. GRAHN: Tio veckor i Kina.

11 nov.
G. SCHÖNHARTING: Djupborrningar i ocean-skorpa.

16 dec.
G. DIGERFELDT: Bland krokodiler och ganja på Jamaica.

1984

24 febr.
G. LIND: Geotermisk energi ur torrt varmt berg.

30 mars
Å. HESSELBOM och A. STEENFELT: Guldletning i Nicaragua.

24 maj
G. VIDAL: Lake Vätterns sedimentära bergarter.
P. AHLBERG: The lower Cambrian sequence of Skåne.

J. GABRIELSON: Foraminiferids and their bearing on late Cretaceous sea levels in southern Sweden.

19 okt.
C. HJORT: Natur, geologi och politik på Spetsbergen.

23 nov.
F. WITSCHARD: Circular, arcuate and linear structures in the Baltic Shield - possible control of ore deposits and ore provinces.

15 dec.
G. VIDAL: Microfossilhunter goes west - om stenar och annat i National Glacier Park och Grand Canyon.

1985

15 febr.
B. BERGLUND: Från urskog till kulturstäpp - forskning kring kulturlandskapet under 6000 år i Sydsverige.

12 april
K.- A. KORNFÄLT: SGU i Lund.

11 okt.
G. MARI RIPOL: Geotermiprojektet i Lund.

15 nov.
H. WRIGHT: Glaciation and vegetational History of Highland Peru.

14 dec.
M. LINDSTRÖM: En fältgeologs bekännelser.

1986

21 febr.
S. STRIDSBERG: Sinai och området öster därom

från puckeln på en dromedar och med vatten över huvudet.

21 mars
L. STARKEL: Mountain landscapes of Eurasia-palaeogeographical studies in the Alps, in the Caucasus, Yakutia, Mongolia and Himalaya Mountains.

18 april
J. BIRKS: Revegetation of deglaciaded areas, Klutlan Glacier, Yukon, Canada.

14 nov.
J. BERGSTRÖM: Fortida Geologi.

12 dec.
D. GEE: Djupa borrhål.

1987

13 febr.
A. RAPP: Markvård och markförstöring i torrklimat.

10 april
R. THOMPSON: Geological and environmental applications of geomagnetism and mineral magnetism.

15 maj
R. PUSCH: Smektitleror; deras fysikaliska egenskaper och kemiska stabilitet.

16 okt.
B. LAGERBLAD: Malmbildning - en vetenskap under omdaning.

20 nov.
G. WAHLBERG: Krommalmer - förekomst och användning.

17 dec.
G. DIGERFELDT: Bland torvmarker och tibetaner på världens tak.

1988

26 febr.
R. GORBATSCHEV: Den Baltiska Skölden.

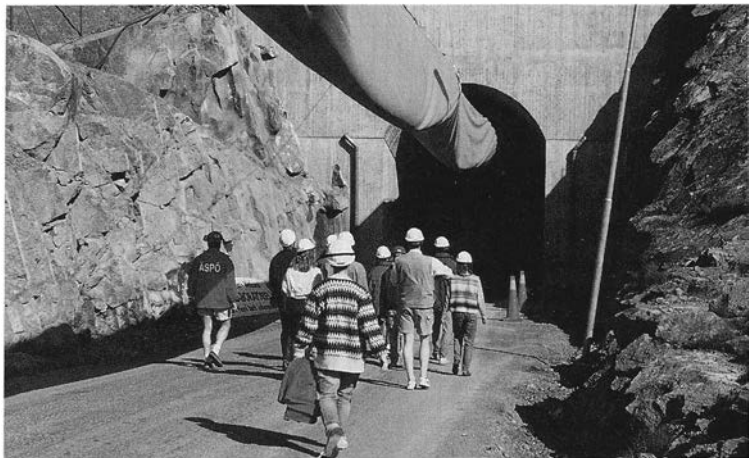
25 mars
D. GEE: The Himalayan orogen of north Pakistan.

22 april
E. LAGERLUND: Mot en ny glaciationsmodell för Skåne.

16 sept.
F.- E. WICKMAN: Om den fossila stenmeteoriten från Brunflo, den enda kända fossila stenmeteoriten.

18 nov.
C. KOCH CLAUSEN: Termisk mognad av underpaleozoiska lager i Danmark och Skåne.

På väg ner i provtunneln på Äspö under exkursionen i maj 1992.
Foto Lena Hagin.

17 dec.

G. BYLUND: Med bandvagn och snöskoter i Antarktis, strapatserna under 1988 års Antarktis-expedition.

1989

10 febr.

L. JEPPSSON: Den senaste modellen - Klimatcykler med globala oceana effekter.

3 mars

K. LIDMAR- BERGSTRÖM: Berggrundens former i Sverige.

14 april

R. COOPER: Living on a Plate Boundary.

13 okt.

P. G. ANDRÉASSON: Vad såg Linné i Vallevagge och Västana?

17 nov.

L. FLOBERG: The Big Splash.

16 dec.

C. BERGMAN: Intryck från ett år som postdoctor i USA.

1990

26 jan.

B. LIEDBERG-JÖNSSON, K. KOCKUM, N. ENGLESSON och N. KUMPULA: Geologens som miljövärdare i kommunal och enskild tjänst.

9 mars

J. ALMENDINGER: The changing landscape in Glacier Bay National Park, Alaska, U.S.A.: Lakes, land and vegetation in a recently deglaciated environment.

20 april

L. CARSERUD: Turistisk, militär och biblisk geologi.

19 okt.

C. HJORT: Jameson land - promise land.

23 nov.

S. STRIDSBERG: Karstlandskap och pärlodling i södra Thailand.

15 dec.

Utställning: Dinosauriernas återkomst.

1991

22 febr.

O. ZELLMAN: Äspölaboratoriet - en länk i kedjan runt forskningen om ett framtida slutförvar för högaktivt avfall.

16 mars

Symposium för geologistudenter från Köpenhamn och Lund.

25 okt.

R. GORBATSCHIEV: Gammalt och ungt, djupt och yttnära. Strövtåg i berggrundsgeologi på olika kontinenter.

15 nov.

V. VAJDA: Geologi i Anderna.

14 dec.

O. SVENNINGSEN: Kollision på Sidenvägen.

1992

7 febr.

B. A. LINDBLAD: Meteoror, meteoriter och nedslagskratrar.

27 mars

P. MÖLLER och O. INGOLFSSON: På jakt efter Barentshavs-isen.

24 april

A. HJARTARSON: Holocene volcanism in Iceland and the great Thjorsa lava eruption 7800 14C years BP.

MEDLEMSFÖRTECKNING 1892-1992

Lunds Geologiska Fältklubb har under sina första 100 år valt in 810 medlemmar. Under de första 25 åren blev antalet 71 medlemmar. 25 år senare var siffran 152 och när dagens ordförande valdes in 1972 blev han den 404 medlemmen genom tiderna. Detta innebär att lika många medlemmar som valdes in under de första 80 åren har tillkommit under de senaste 20 åren. Vad innebär detta för föreningens framtid?

En komplett medlemsförteckning har genom åren förts i en fin gammal läderbunden bok. Där har de olika sekreterarna med blyerts försiktigt och kort markerat platsen där nya medlemmar skulle skriva sina namn. Tyvärr har inte alla gjort detta och kvar finns bara den lilla ofta otydliga radnoteringen. Denna återspeglar ett antal olika sekreterares handstilar, vilka många gånger inte är så lätta att tolka. I de fall som medlemmen skrivit sitt namn har detta ofta också varit svårt att tyda, eftersom många har en vad man kallar driven handstil. Därför kan vi inte garantera att alla namn i det

följande är korrekt stavade, vilket vi mycket beklagar. Dock hoppas vi att denna lista skall vara till hjälp för framtida medlemsammansättningar.

Den observante läsaren noterar kanske att fyra nummer (91, 92, 96 och 102) saknas i listan. Detta beror på att de medlemmar som fick dessa nummer inte deltog i verksamheten och ej heller betalade årsavgiften. Möjligen kan detta även ha inträffat senare under föreningens historia men vi hoppas i så fall att detta varit ytterst ovanligt.

Listans första 152 namn är med säkerhet korrekta eftersom sekreteraren 1942, Gerhard Regnéll, då gjorde en sammanställning som trycktes i jubileumsskriften. För att nå samma status på de sista 658 namnen har vi låtit listan cirkulera bland personer som varit med i föreningen samt har utmärkt sig för god personkännedom, framför allt hur olika människor stavar sitt namn. Till dessa granskare framför vi ett varmt tack och till de (ytterst få hoppas vi) som fått sina namn felstavade framför vi våra ursäkter.

1	Johan Christian Moberg	21	Anton Holmqvist
2	Hjalmar Möller	22	E M Nörregaard
3	Karl A Grönwall	23	Ture Hemming
4	Carl Otto Segerberg	24	Fabian Gyllenberg
5	Hans Wallengren	25	Hjalmar Sandstedt
6	Anders Hennig	26	Olof Bobeck
7	August Nilsson	27	Carl Rosell
8	Anders Wahlbom	28	M O Malte
9	Jacob Petrén	29	Assar Hadding
10	Lännart Ribbing	30	Gunnar Stadler
11	Emil Olin	31	Sten Kallenberg
12	Johan A Jakobsson	32	A N Willner
13	Axel Tellander	33	Einar Nihlén
14	A H (Nilsson) Westergård	34	Gustaf T Troedsson
15	J E Strandmark	35	Hugo Fredriksson
16	Sven Karlstrand	36	Björn (Ursing) Johansson
17	P E Persson	37	J Ernhold Hede
18	Otto Gertz	38	Woldemar Toppelius
19	Herman Nilsson-Ehle	39	Sigvard Sjöberg
20	Edvard Edgren	40	Åke Tiberg

41	Gunnar Ekström	90	Sven Palmqvist
42	Hervid Vallin	93	Malte Persson
43	Orvar Isberg	94	Per Adolf Herrlin
44	Anders Larsson	95	Nils Herman Brundin
45	Carl Jönsson-Allgén	97	Sven Bodforss
46	Carl P G Persson	98	Erik Mohrén
47	John Frödin	99	Gösta Bjurström
48	Carl Malling	100	Josef Svensson
49	J P J Ravn	101	Per Magnus Lovén
50	Emil Kofoed	103	Gösta Nordholm
51	O B Böggild	104	Sigurd Hansen
52	H P Steensby	105	David Larsson
53	Valdemar Nordmann	106	Hilmar Ödum
54	Karen Callisen	107	Alfred Rosenkrantz
55	Percy E Raymond	108	Helge Gry
56	Herman Funkquist	109	Kaj Hansen
57	Victor Madsen	110	Arne Noe-Nygaard
58	Oscar Andersson	111	Bertil Hanström
59	Erik Kuylenstierna	112	Torsten Gislén
60	Erik Lindahl	113	Ossian Larsén
61	Ragnar Hallqvist	114	C G A Klingberg
62	Birger Platon	115	Sole Munck
63	Sven Holgersson	116	Alice Elgqvist
64	Vilhelm Milthers	117	Gösta Sjöström
65	Einar Naumann	118	Richard Bögvad
66	Anders Bendz	119	Keld Milthers
67	Helge Nelson	120	Seth (Nilsson) Steneström
68	Mats Weibull	121	Gunnar W Jönsson
69	Erik Troell	122	Nils Ambolt
70	Anders Ambolt	123	Erik Norin
71	Erik Ohlsson	124	Erik Rytterberg
72	Sidney Hagman	125	Harald Vrethammar
73	Nils Erlandsson	126	Ellen Louise Mertz
74	Göte Turesson	127	Nils (Nilsson) Linnermark
75	Georges Stålberg	128	Hans Brattström
76	Nils Stålberg	129	Arne Sandell
77	Lars Ryberg	130	Carl Erik Nordenskjöld
78	Lennart Smith	131	Sven Björnsson
79	Olof Tamm	132	Karl Erik Bergsten
80	Ernst Ingelsson	133	Maxwell Overton
81	H Engdahl	134	Gustaf Rudebeck
82	Fredrik Nilsson	135	Malte Andersson
83	Tage Nilsson	136	Gerhard Regnéll
84	Rolf Norin	137	Gunnar Nordqvist
85	Folke Rengmark	138	Ulla Hadding
86	Sven Hjelmqvist	139	Ingrid Steneström
87	Christian Poulsen	140	Arne Klementsson
88	Arvid Bergdahl	141	Herved Berlin
89	Josef Carlsson	142	Josef Eklund

143	Carl-Axel Moberg	192	Knud Eriksen
144	J Troelsen	193	Eigil Nielsen
145	Knud Dreyer Jørgensen	194	Carl-Axel Althin
146	Per Wessner	195	Britta Lundblad
147	Brit Hofseth	196	Folke Björkman
148	Olge Adamson	197	Sune Libertsson
149	Johan Malmström	198	Birger Bohlin
150	Sigvard Lillieroth	199	Edmund Bölau
151	Ann-Mari Yhland	200	Bertil Ahlgren
152	Gunnar Wennberg	201	Carl Mårtensson
153	P E Gummeson	202	Curt Åberg
154	Niels Bech	203	Erik Ljungner
155	Ragnar Nilsson	204	Tycho Norlindh
156	Löwenhielm	205	Lars Olof Assarsson
157	Karin Hellberg	206	Eric Olausson
158	Märta Hjalmarsson	207	Fritz Brotzen
159	Helmuth Benedy	208	Poul Graff-Petersen
160	Erik Bengtsson	209	Ella Johansson
161	Carl-Fredrik Glimberg	210	Gerd Vogt
162	Gunny Larsson	211	Allan Nilsson
163	Berta Danielsson	212	Ilmar Meritz
164	Inga-Britt Sagnér	213	Martin Markgren
165	Helge Tullström	214	Paul Ardö
166	Bruno Hymen	215	Gunnar Malmberg
167	Ove Persson	216	David Hannerberg
168	Gerd Larson	217	Hans Göransson
169	Gunnar Nörsgaard	218	Barbro Åkesson
170	Christian Halkier	219	Sven Asker
171	Hans Clausen	220	Tom Flensburg
172	Ingemar Larsson	221	J G Carlsson
173	Ove Holmgren	222	Knud H Larsen
174	L Veldi	223	Johansson
175	Paul Forsell	224	Olav H J Christie
176	Per-Gunnar Hjern	225	Åke Mattsson
177	Jan Wennhagen	226	Gertrud Hagnell
178	Börje Georg Ask	227	Sigurd Holmberg
179	Karin Månsson	228	Maurits Lindström
180	Anna-Greta Nilsson	229	Hans Möller
181	Sven Erik Behrens	230	Kaj Nilsson
182	Tryggve Troedsson	231	Ernest Magnusson
183	Jarl von Feilitzen	232	Bengt Salomonsson
184	Kjell Gadö	233	Erhard Köster
185	Anna-Lena Holm	234	Anna-Stina Wrambo
186	Karin Lindblad	235	Gerd Sarnäs
187	Torgny Lindblad	236	Ulla Liljenqvist
188	Evald Ugglä	237	Gunnar Troilius
189	Theodor Sorgenfrei	238	Anna-Lisa Hjelmqvist
190	Rune Gandahl	239	K-A Norin
191	Hans Werner Christensen	240	Harald Svensson

241	Olof Ängeby	290	Karl-Axel Kornfält
242	Ingeborg Björnberg	291	Lars E Fåhraeus
243	Ingemar Forsberg	292	Gösta Persson
244	H Ledung	293	Ove Gustafsson
245	Inga Svenby	294	Bertil Ringberg
246	Sven Björk	295	Robert Lilljequist
247	Gunnar Digerfeldt	296	Hans Mårtensson
248	Marianne Vegelius-Johansson	297	Leif Ramberg
249	Einar Jacobsson	298	Kjell Johansson
250	Karin Tengberg	299	Bertil Persson
251	Elsabet Perslow	300	Tore Karlsson
252	Martin Beyer	301	Ingalill Wallentin
253	Gunnilla Larsson	302	Göran Bylund
254	G Assarsson	303	Claes-Göran Thulin
255	H Sörensen	304	Ingrid Winkvist
256	Björn Berglund	305	Erik Högberg
257	Mimi Honegger	306	Lars W Eurenus
258	Pontus Ljunggren	307	Rune Larsson
259	R Lesmo	308	Bo Lundberg
260	Olof Ryberg	309	Sven Stjernkvist
261	Henning Weimarck	310	Lennart Svensson
262	Carl H Lindroth	311	Ingrid Peterson
263	Gert Knutsson	312	Ingvar Edenwall
264	Malte Johansson	313	Björn Kjellström
265	G Forsberg	314	Jens Tornberg
266	G Samuelsson	315	Bengt Hageltorn
267	Jan Davidsson	316	Torbjörn Andersson
268	Stig Bergström	317	Henn Möttus
269	Bror Asklund	318	Björn Nilsson
270	Margit Berglund	319	Bengt Sjöstrand
271	Enn Pärnamaa	320	Sören Håkansson
272	Roy Stanfors	321	Sven Laufeld
273	Göran Åqvist	322	Christina Sjöblom
274	Carl-Axel Lareke	323	Barbro Jacobsson
275	Torsten Tjernvik	324	Folke Persson
276	Arvid Bergdahl	325	Lars Hagerman
277	Lars Bergström	326	Anders Holmgren
278	Ingrid Lineke	327	Kjell Oredsson
279	Hannelore Håkansson	328	Anders Martinsson
280	Alf Siegling	329	Roland Skoglund
281	Thure Detter	330	Per-Gunnar Andréasson
282	Ingeborg Tilander	331	Hugo Wikman
283	Helmut Merker	332	Richard Åhman
284	Per O Wedel	333	Hans Koark
285	Bertil Junker	334	Gunilla Sköld
286	Carl Erik Johansson	335	Inge Tell
287	Sture Rydström	336	Valeri Thurow
288	Jan Hedelin	337	Arne Strömberg
289	Jan Bergström	338	Lars-König Königsson

339	Ann Mari Gröné	388	Anna Karin Horndahl
340	Ole Bruun Christensen	389	Lena Adrielsson
341	Tomas Sjöstrand	390	Olof Andersson
342	Barbro (Johansson) Lindahl	391	Leif Bjelm
343	Jan Berglund	392	Krister Carlsson
344	Håkan Henriksson	393	Per Klingspor
345	Eva Berg	394	Erik Lagerlund
346	Hugo Wihlborg	395	Börje Rydenheim
347	Nils Malmer	396	Inger Klingspor
348	Maud Engblom	397	Ulf Alenius
349	Nils Åke Andersson	398	Birger Fogdestam
350	Bertil Mårlid	399	Tom Lundgren
351	Maija Vadzis	400	Sören Scherman
352	Lars Nilsson	401	Alf Kåre
353	Eric Neufville	402	Claes Gauffin
354	Gunnar Larsén	403	Lizzie von Rosen
355	Anita Löfgren	404	Sven Stridsberg
356	Maud Brink	405	Lars Ljungberg
357	Robert Russell	406	Gabriel Ripol Mari
358	Christin Andréasson	407	Karin Appelqvist
359	Kai Palmqvist	408	Hans Bruch
360	Lars Mauritzon	409	Per Hedström
361	Karl Manfred Ehrenberg	410	Lars Mårtensson
362	Wiking Andersson	411	Siv Olsson
363	Christer Johansson	412	Göte Lindau
364	Arnulf Merker	413	Erik Norling
365	Elke Ahlmann	414	Ingrid Andersson
366	Bodil Persson	415	Kent Larsson
367	Esko Daniel	416	Polli Grubelic
368	Christian Hjort	417	Sten Rydberg
369	Lars Nordberg	418	Roger Marcus
370	Lennart Jeppson	419	Ronnie Liljegren
371	Ingrid Johansson	420	Marita Bengtsson
372	Stig Welinder	421	Siri Bergström
373	Zoltan Solyom	422	Christina Liljegren
374	Kennert Röshoff	423	Lars Stenpil
375	Christina Ullman	424	Bo Andersson
376	Karl Eric Hagström	425	Freddie Linder
377	Lennart Falk	426	David Roberts-Jones
378	Bo Larsson	427	Thor Wrambo
379	Olof Häggbom	428	Ingrid Ahrland
380	Eva Marie Widmark	429	Charlotte Claesson
381	Sven-Åke Svensson	430	Karin Kroon
382	Christer Gedda	431	Walter Vortisch
383	Gonzalo Vidal	432	Åke Hillefors
384	Lars Persson	433	Ulf Lindemark
385	Ulf Wiklander	434	Andor Nyers
386	Kerstin Bengtsson	435	Torbjörn Widmark
387	Arne Hilldén	436	Torbjörn Hugo-Persson

437	Walter Kegel-Christensen	486	Agneta Dahl
438	Margery Palmgren	487	Marianne Stenberg
439	Ada de Marino	488	Roland Gorbatshev
440	Tarso de Oliveira	489	Jan Bida
441	Martin Dahl	490	Björn Hålfen
442	Elisabeth Lyhagen	491	Juliusz Sandecki
443	Bengt Karlgren	492	Olle Zellman
444	Nils-Erik Zetterström	493	Roger Holm
445	Svante Björck	494	Stellan Ahlin
446	H. Chr. Steiner	495	Göran Svensson
447	Ole Larsen	496	Per Ahlberg
448	Ivan Printzlau	497	Lars Malmström
449	Birger Larsen	498	Anna-Greta Strönne
450	Jörn Thiede	499	Sven-Erik Magnusson
451	Ann-Christine Arvidsson	500	Carl-Henric Wahlgren
452	Carl-Johan Hardenby	501	Louis Liljedahl
453	Hans Uddenberg	502	Harald Agrell
454	Arne Villumsen	503	Jan Mikaelsson
455	Susanne Boutard	504	Lars Andersson
456	Inga Pettersson	505	Ulf Edvardsson
457	Leif Carserud	506	Håkan Österberg
458	Jan Gabrielson	507	Ingvar Ekholm
459	Jan Lindberg	508	Thomas Österberg
460	Magnus Persson	509	Apostolos Papageorgiou
461	Anders Thörn	510	Thomas Kisiel
462	Tina Thorell	511	Magdaline Kanari
463	Björn Lagerblad	512	Bo Malmström
464	Krystyna Bron	513	Ove Palmér
465	Felixs (Margulies) Ebner	514	Mats Hebrand
466	Monica Sundström	515	Dan Waldermansson
467	Carl-Olof Ericsson	516	Thomas Terne
468	Stefan Bååth	517	Anders Lindh
469	Agnes Rodhe	518	Per Möller
470	Björn Lindgren	519	Thomas Persson
471	Johan Sandwall	520	Per Sandgren
472	Björn Sundquist	521	Anna Orrling
473	Anja Lund	522	Thomas Bartholin
474	Stefan Bengtson	523	Yngve Grahn
475	Ann-Charlott Magnusson	524	Per Jonasson
476	Kerstin Emmelin	525	Maria Lindahl
477	Lars-Olof Jönsson	526	Hreggvidur Norddahl
478	Ulf Sivhed	527	Joanne Robison
479	Brian Holland	528	Kärstin Malmberg-Person
480	Takamura Tsuchiga	529	Tommy Wikberg
481	Hans Midéus	530	Hallveig Thordarson
482	Claes Bergman	531	Lars-Erik Carlstein
483	Inna Mathiésen	532	Per-Olof Persson
484	Sophus von Rosen	533	Max Åhmark
485	Andres Avasoo	534	Johan Landberg

535	Merete Bjerreskov	584	Ulf Lagerström
536	Leif Åbo-Rasmusen	585	Agneta Herlitz
537	Mervi Hjelmroos	586	Peter Schlyter
538	Kirsten Holme	587	Joachim Regnéll
539	Theresa Geijer	588	Peter Bengtson
540	Leif Johansson	589	Håkan Ledje
541	Nils Dahlberg	590	Peter Abrahamson
542	Mats Pålsson	591	Maria Jeppsson
543	Kristina Lindholm	592	Ewa Säll
544	Christian Irhammar	593	Sara Nyman
545	Lars Akervall	594	Pia Lundquist
546	Arne Philip	595	Nikolaos Solakius
547	Christina Franzén-Bengtson	596	Olaf Svenningsen
548	Åke Bruun	597	Sven Larsson
549	Margareta Tunbjer	598	Assen Simeonov
550	Finn Bertelsen	599	Maria Nordgren
551	Awni Aqil	600	Carina Hellström
552	Krister Eklund	601	Jan-Olof Westergaard
553	Urve Miller	602	Lesley Cherns
554	Eva Mannerfeldt	603	Leif Andersson
555	Mats Andersson	604	Ronni Thomasson
556	Anestis Filippidis	605	Jan Thomas Johansson
557	Stergios Valsamidis	606	Tommy Stenberg
558	Peter Mileson	607	Kajsa Persson
559	Egon Ekberg-Andersen	608	Sysse Hardenby
560	Örjan Amcoff	609	Anders Johnsson
561	Lutz Kübler	610	Mikael Nilsson
562	Ragnar Hedvall	611	Jan Lundqvist
563	Robert Gildersson	612	Björn-Olof Gustavsson
564	Elisabeth Arvidsson	613	Ole Winther Christensen
565	Mikael Jönsson	614	Claus Andersen
566	Bodil Liedberg-Jönsson	615	Arne Dinesen
567	Magnus Thelaus	616	Erik Freyn
568	Jan Edvardsen	617	Michael Kumpas
569	Per-Olof Blomberg	618	Karin Magnusson
570	Gunnar Thuning	619	Lennart Sorby
571	Geoffrey Lemdal	620	Lena Franzén
572	Mark Frye	621	Charlotte Möller
573	Lena Barnekow	622	Jonas Ising
574	Göran Banck	623	Peter Flyhammar
575	Doris Fredholm	624	Anja Rosenberg
576	Karin Melkersson	625	Staffan Ralfsson
577	Andromachi Marinou	626	Mikael Erlström
578	Karin Ericsson	627	Kjell Frisk
579	Nils-Olof Svensson	628	Ingulf Flamborn
580	Conny Svensson	629	Kristian Annertz
581	Rolf Nyberg	630	Claes Sandström
582	Leif Engh	631	Ulf Nyberg
583	Gösta Regnéll	632	Gunvor Eriksson

633	Björn Schouenborg	682	Torbjörn Kalm
634	Magnus Nilsson	683	Kenneth Spetz
635	Magnus Ripa	684	Henrik Ask
636	Carl-Owe Markholm	685	Eva Öhman
637	Maria Åkeson	686	Stefan Hansson
638	Lars Lind	687	Henrik Sköld
639	Anders Helgesson	688	Per Wändel
640	Glenn Holmberg	689	Paris Kommatopolous
641	Lars-Olof Martin	690	Sofie Lindström
642	Peter Swanberg	691	Birgitta Elofsson
643	Jonas Ekström	692	Leo Akola
644	Fredrik Herrmander	693	Fredrik Jerre
645	Claus Koch Clausen	694	Björn Skole
646	Dick Claesson	695	Annika Nilsson
647	Karin Ryde	696	Ann-Karin Thorén
648	Johan Helldén	697	Audur Andresdottir
649	Pia Nilsson	698	Arnost Rusek
650	Kristian Möller	699	Hans Jeppsson
651	Catarina Hjort	700	Bodil Rosberg
652	Cecilia Borg	701	Ingrid Lineke
653	Hans Lindersson	702	Jan Trägårdh
654	Helena Westin	703	Erik Svensson
655	Anna-Lena Lökvist	704	Embaie Ferrow
656	Lena Mathiasson	705	Erna Hansson
657	Karin Hernborg	706	Stefan Kriig
658	Alfredo Pernin	707	Per Lagerås
659	Ingrid Sandberg	708	Åsa Olsson
660	Anders Ahlberg	709	Birgitta Ihse
661	Takeshi Miyazu	710	Jan-Erik Lindqvist
662	Päivi Jokela	711	Peter Hylander
663	Olafur Ingolfsson	712	Sara Blomberg
664	Harald Olerup	713	Frans Erik Wickman
665	Karin Kockum	714	Jan Wennbro
666	Leif Arndorff	715	Judith Lindskog
667	Katarina Nimar	716	Eva Warnebring
668	Kersti Rågfeldt	717	Mats Regnell
669	Mats Sjöman	718	Karolina Johnsson
670	Thomas Segerlund	719	Sophia Lundquist
671	Hans Sjöberg	720	Titti Fendin
672	Bengt Wedding	721	Tina Jokinen
673	Lars Henriksson	722	Malgorzata Moczydlowska
674	Caroline Jansson	723	Patrich Holmström
675	Vivi Vajda	724	Lena Lindberg
676	Marianne Björk	725	Agneta Månsson
677	Dan Hammarlund	726	Roland Pusch
678	Björn Åstedt	727	Niklas Svenningsen
679	Svante Lundgren	728	Helmi Risku-Norja
680	Anders Tengberg	729	Patrik Nilsson
681	Stefan Eriksson	730	Gina Christodoulou

731 Maria Mannerstrand
 732 Anders Hagberg
 733 Erik Bergstedt
 734 Mats Rundgren
 735 Rikard Ask
 736 Lena Hagin
 737 Mats Arup
 738 Karin Eken Södergård
 739 Oskar Berg Sigurdsson
 740 Mona Hammar
 741 Bertil Hanquist
 742 Peter Kuiper
 743 Arne Lööf
 744 Ylva Nilsson
 745 Magnus Olsson
 746 Åke Olsson
 747 Anna Ylva Rockström
 748 Bo Sevelin
 749 Mats Sjögren
 750 Henrik Uhlhorn
 751 Eva Ohlsson
 752 Marjorie Bushnell
 753 Maj-Lena Lindersson
 754 Bengt Thuning
 755 Lars Kristian Stölen
 756 Anders Lindahl
 757 Charlotte Persson
 758 Anna Nielsen
 759 Lena Björk
 760 Git Klintvik
 761 Per Leander
 762 Rick Scherstein
 763 Åsa Fex
 764 Hussam Alkoblawi
 765 Thorsteinn Saemundsson
 766 Rolf Ivarsson
 767 Olafur Eggertsson
 768 Kristina Börebäck
 769 Torbjörn Andersson
 770 Gabriella Kovacs

771 Magnus Friberg
 772 Laila Martinsson
 773 Patric Carlsson
 774 Mia Lindhqvist
 775 Gunilla Persson
 776 Ian Snowball
 777 Mika Remelin
 778 Mikael Jacobsson
 779 Karin Öberg
 780 Sven Kjellström
 781 Ulf Söderlund
 782 Eva Eklund
 783 Cecilia Richardson
 784 Björn Holmqvist
 785 Laurence Page
 786 Claire Gronemeyer
 787 Johan Johansson
 788 Malin Pihlsgård
 789 Fredrik Hellman
 790 Joachim Albrecht
 791 Sophia Gregou
 792 Boguslaw Baginski
 793 Martin Magnusson
 794 Tore Torngren
 795 Christian Pålsson
 796 Olof Sandström
 797 Patrik Klintenberg
 798 Bodil Svensson
 799 Anna Samelius
 800 Björn Gedda
 801 Per Johansson
 802 Ulf Sandnes
 803 Anders Hoff
 804 Torsten Svensson
 805 Melissa Goicoechea
 806 Björn Holmström
 807 Mikael Jönson
 808 Kaj Lyngæe Olsen
 809 Alf Revnin
 810 Mikael Siverson

De medlemmar i Fältklubben som befann sig i Lund den 11 september 1992. Tyvärr var några kurser på exkursion och flera forskarstuderande var fortfarande i fält. Stående från vänster, uppfifrån och ner: Anders Ahlberg, Per Ahlberg, Juliusz Sandeck, Magnus Nilsson, Olof Sandström, Sven Stridsberg (ordf LGF), Christian Pålsson, Johan Nilsson, Lars Kristian Stølen, Lennart Sorby, Lena Adrielsson, Dan Hammarlund, Leif Arndorff, Sophia Lundqvist, Eva Brante, David Gee, Louis Liljedahl, Gina Christodoulou, Christian Hjort, Lena Hagin (Albrecht), Kaj Olsen Lyngsaae, Mia Lindhquist, Thorsteinn Saemundsson, Rickard Ask, Joachim Albrecht, Ove Gustafsson, Kärstin Malmberg-Person, Maria Mannerstrand, Claes Bergman, Oskar Sigurdson (representerad av stand in) (sekr LGF), Leif Carserud, Olaf Svenningsen, Sophia Gregou, Ragnar Nilsson (hedersmedlem i LGF), Leif Andersson, Anita Löfgren, Erik Lagerlund, Olof Ryberg, Mikael Siverson och Fredrik Jerre (kassör LGF). Sittande fr v: Magnus Friberg, Patric Carlsson, Fredrik Hellman, Ulf Söderlund, Ian Snowball och Hans Linderson. Foto Sven Stridsberg.

